Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com

د كتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د كتاب نوم ::: د سپوږمۍ سترگه

لیکوال ::: اکبر بری

خپرندوی ::: په خپله لیکوال

چاپچارې ::: بېنوا فرهنگي ټولنه

چاپکال ::: 1383ل/ 2004م کال

چاپشمېر ::: (1000) ټوکه

چاپځی ::: یونایټېډ پرېس- کوټه

د پښتې انځور ::: لېمه څاروان

کمپیوټر چارې ::: د هوسۍ مجلې اداره

کمپوز/ ډیزاین :: صالح محمد صالح

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سګرټ پلورونکی

د فلم پیل ته لا ښه وخت پاتې و، چې سګرټ پلورونکی سینما ته راورسېد. د سینما مخ زیچ له خلکو ډك و. زښته ډېر خلك: نر، ښځې، زاړه، ځوانان، لکه ټول ښار چې د فلم لیدو ته راغلي وي. ان د سینما له مخې پر لږ رادېخوا میدان لا ډلې ډلې خلك ولاړ وو .

سګرټ پلورونکي خبرو چې فلم نوی لګول شوی، ده ته دا هم ورمالومه وه، چې پر هر نوي فلم د خلکو ډېره ګڼه ګوڼه وي او د دې فلم خوږې سندرې خو ده خپله هم له څو میاشتو راهیسې د ښار له نژدې هر رستورانه اورېدلې وې. خو د دومره ډېرو خلکو د ورته راتلو ګومان یې بیا هم نه شو کولای. ناباوره یې له ځان سره وویل: ".. دومره ډېر خلك؟ په دې ساړه ژمي کې؟..." او خوږې هیلې یې په زړه کې راوټوکېدې. ده فکر وکړ چې په دومره ډېرو خلکو کې به ضرور ښه ډېر سګرټ وپلورلای شي. له خپل فکره یې خوند واخیست. خوشاله یې د سینما دواړو غاړو ته د ټکټ پلورلو غرفو ته وروکتل. دلته خو بیا بېخي بد حال جوړ و، خلك د مچیو د ځالې غوندې یو د بل پر اوږو ورختل او په نه درېدونکي شورماشور او ټېل ماټېل کې یې همدا هڅه کوله، چې کوم ټکټ ترلاسه کړي. د سینما مخې ته پر لږ رادېخوا میدان هم ټکټونه خرڅېدل. خو هغه د تور بازار په بیه وو، چې د اصلي بیې څلور پنځه چنده پیسې پرې اخیستل کېدې او دا بیه پرې کول د هر چا د وسې کار نه و. سره له دې د ټکټونو تور بازار هم خدای شته ښه تود و .

سګرټ پلورونکی دغسې پر خپل ځای ولاړ و، څو شېبې یې په تعجب او خوشاله زړه د سینما مخې ته ګڼه ګوڼه وڅارله. بیا یې خپل واړه خیرن لاسونه خولې ته ونیول، څو ځله یې ساه پرې وروکښه، چې نرۍ ګوتې یې لږ سره تودې غوندې شوې، د زړې کورتۍ جېب ته یې لاس ننویست. یو د سګرټو تیار خلاص کړی ډبلی یې ترې راوایست. د ډبلي خوله یې پرانیستله، یو دوه سګرټه یې نیمایي په ډبلي کې نیمایي دباندې ترې راوایستل او بیا نو مخامخ د خلکو په ګڼه ګوڼه ورګډ شو.

هرځای چې د خلکو ډله په مخه ورتله، ورته وبه درېد، سګرټ به یې مخې ته ورته ونیول، په نري ماشومانه ږغ به یې وویل:

ـــسګرټ، سګرټ... دغه دی تازه سګرټ، پیلتر (فلتر) داره سګرټ، مزه دار سګرټ.

که به یې کومه دانه سګرټ وپلورل، خوشاله به یې پیسې له سګرټ پېرونکي څخه واخیستې، د کورتۍ په بغل جېب کې به یې واچولې، بېرته به وخوځېد، د خلکو بلې ډلې ته به ترې ورغی، بیا به یې نارې کړې:

ـــسګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ، مزه داره سګرېټ... واخلئ سګرېټ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

سګرټ پلورونکی همداسې د ولاړو خلکو له یوې ډلې څه بلې ته ورته، هرځای یې د سګرټو د خرڅلاو هڅه کوله او چې فلم پیلېده، نو اټکل یې رښتیا هم سم ختلی و. ښایسته ډېر سګرټ یې پلورلي وو. هاغه لومړی خلاص ډبلی ټول خرڅ شوی و. د دویم ډبلي سګرټ یې هم تر نیمایي زیات پلورلي وو. سګرټ پلورونکي له دې امله خوشاله و، خو یوڅه ستړی شوی هم و او لنډه نرۍ پزه یې سړو تکه سره وراړولې وه. چې خلك سینما ته ننوتل، دی هم د سینما دالان ته ورغی. زړه یې و چې هلته لومړی ځان یوڅه تود کړي. بیا به د ورپاتې سګرټو د پلورلو فکر هم وکړي. د سینما دالان ښه تود و. اوس دومره خلك نه وو پکې. فلم څو شېبې مخکې پیل شوی و. ږغ یې دلته هم ښه هوسا اورېدل کېده .

سګرټ پلورونکی د دالان په یوه ګوښه ګوټ کې ودرېد. دواړه لاسونه یې په تخرګونو کې ونیول، چې له سړو کرختې ګوتې یې تودې شي. د دالان تودوخې یې نور بدن هم ورو ورو غوړاوه. اوس یې ژامه دومره نه رېږدېدله. ده له دې تودوخې خوند اخیست. خوشاله یې لږ برېتې راوتلې سترګې د سینما په دالان کې وغړولې. دالان ټول د پخوانیو او نویو راتلونکو فلمونو له پوسترونو ډك و. راز راز لوی اواړه پوسترونه. په هر یوه کې د یوه بېل فلم کیسه. په هر یوه کې د یوې بېلې صحنې انځور .

دلته چا یوه ښایسته نجلۍ په غېږ کې نیولې وه، په مینه وړو سترګو یې یو بل ته سره کتل. هلته د چا غښتلي ځوان ماشینګڼ په لاس کې مخامخ یې پر ورته ولاړو کسانو برید ورووړ او تر دغو ورهورې بیا د فلم یو "هلك" په زنځیرونو تړلی څو نیزه لرونکو کسانو خدازده کومې خوا ته کشاوه. سګرټ پلورونکی همداسې له یوه پوستره بل ته ورکتل. هر یوه ته به لنډه شېبه ځیر شو، بیا به یې آبل پوستر ته سترګې ترې واړولې. خو په یوه پوستر کې یې سترګې ښخې پاتې شوې، په دې پوستر کې هم ژمی و. مځکه تکو سپینو واورو پوښلې وه. ان د ونو پر څانګو لا دومره واوره پنډه وه، چې ځینې یې لاندې راکږې کړې وې او د پوستر په منځ کې د فلم "هلك" او "نجلۍ" یو بل د واورو په غونډارو سره ویشتل. دواړه خوشاله وو. د دواړو خولې په خندا خلاصې وې او دواړو ښه تاوده کالي اغوستي وو. هم د فلم هلك، هم د فلم نجلۍ ښه پنډ بالاپوښونه په ځان او نوي نزي موزې یې په پښو وې. د فلم نجلۍ خو آن یو ښکلی مفلر لا له غاړې راتاو کړی و، د هغوی دې تودو جامو ته د سګرټ پلورونکي زړه هوس وکړ. ځان ته یې وویل چې کاشکې ده هم داسې پنډ بالاپوښ او تودې موزې درلودای. بیا خو به یې نه سړو داسې هډونه ورکرختول او نه د ژمي ختې چیکړې، د زړو بوټونو له سوریو پښو ته ورتلې، بیا خو به یې ضرور ښه ډېر سګرټ پلورلای شوای او ښې ډېرې پیسې به یې ګټلې. دومره ډېرې چې ان خپلې مور او کشر ورور ته به یې لا بالاپوښونه او موزې پرې اخیستې وای .

له دې سره یې خپله کورنۍ سترګو ته ودرېده. څه باندې یو کال مخکې یې پلار مړ شوی و. له هغې ورځې راهیسې د کور ټول بار د ده د مور او ده پر اوږو لوېدلی و. خو دوی همت نه و بایللی، چې د پلار له ښخولو او ماتمه راخلاص شول، لستوڼي یې رابډوهل، په کلکه یې د ژوند بار ته اوږه ورکړه. مور یې د خلکو کالي مینځل پیل کړل او ده څو

Downloaded from: The Digital Library

اونۍ وروسته همدا سګرټ پلورل، دی هره ورځ ښار ته راته. هلته يې پر دوی له يوه مهربان دوکانداره د سګرټو څو ډبليه اخيستل، هغه يې په دانه يي ډول پر خلکو پلورل. په دانه يي ډول د سګرټو د خرڅلاو او پر يوه ځای د بشپړ ډبلي د خرڅولو د بيې ترمنځ يو څه توپير و او همدا د بيو د توپير چې څه پيسې کېدې هغه د سګرټ پلورونکي ګټه ختمه .

سګرټ پلورونکی به له همدې امله هره ورځ تر مازديګره د ښار ګوټ- ګوټ د سګګرټ پلورلو په هيله تر پښو لاندې کړ. مازديګر چې به کور ته د تلو وخت شو، سګرټ پلورونکی به لومړی دوکاندار ته ورغی. هغه ته به يې ورپاتې سګرټ او د پلورل شويو سګرټو پيسې ورکړې او چې کومې پيسې به ده ته پاتې شوې، هغه به يې مخامخ کور ته ورسره يووړې. په دا بله ورځ به همدا وضعيت بېرته له سره پيل شو .

دا، د کور په خرڅ کې د ده ونډه وه. که څه هم اکثره وخت دومره لويه ونډه نه وه، په تېره بيا په هغو ورځو کې چې مور يې هم کار کاوه. خو اوس چې يې مور له يوې اونۍ راهيسې په کور کې ناروغه ورته پرته وه، د ټول کور خرڅ بايد له همدې پيسو پوره شوي وای. اوس يې هم د مور، هم د کشر ورور سترګې يوازې ده ته وراوښتې او دې کار د ده پر اوږو بار لاوردرناوه. همدغه نن سهار ورياد شو. مور يې سخته ټوخېده، ورور يې ښار ته له تلو مخکې ورته ويلي وو:

ـچې بازال ته لالې، لږ خو زی هم دل سله لاوله. (چې بازار ته لاړې، لږ خوږې هم درسره راوړه).

پر ده د هغه دا خبره دومره ښه نه وه لګېدلې. مور يې خدازده ولې ورور داسې په خوږو ورته اموخته کړی و، چې اوس يې له ده څخه هم خوږې غوښتې. سره له دې يې منت نه و وربانديې کړی. مازې يې ورته "ښه" کړې وه. بې له دې چې خپله يې هم د خپلې ژمنې پوره کېدل زړه ته لوېدلي وي. خو اوس چې يې د خپلې نن ورځې سودا ته کتل. دا هيله ورکې راولټېده چې ښايي نن د خپل ورور غوښتنه هم ترسره کړای شي. نن يې کار و بار ښه و، تر اوسه لا مازديګر ته ښايسته وخت پاتې و او ده، دا و ښه ډېر سګرټ پلورلي وو، دې فکر د رضايت او غرور خوندور احساس ورکې وځغلاوه. سګرټ پلورونکی په همدې چورتونو کې ډوب و، چې يوه برېزن بږغ يې د فکرونو لړۍ وشلوله:

ـدلته چې شی (څه شی) کيې (کوې)؟

سګرټ پلورونکي وارخطا د سينما کارکوونکي ته وکتل، چې نابېره يې مخې ته شين شوی و. تلولی يې ورغبرګه کړه:

ـهېڅ.

او چې د هغه سترګې يې بيا هم دغسې نېغې ورکتونکې وليدې، پرې ورزياته يې کړه:

ـمازې لږ ځان تودوم، بېرته ځم... دباندې ډېر ساده دي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د سینما کارکوونکي په ملنډو وویل:

ـځان تودوې؟... دا څه حمام دی، چې ځان پکې تودوې؟ څه ووزه!... لنډه غره.

سګرټ پلورونکي ته د کارکوونکي وروستی لوز خوند ورنه کړ. خو څه یې ونه ویل، د سر په خوځولو یې ورته "ښه" کړه. دغسې غلی د سینما له دالانه ووت .

دباندې هوا هماغسې سړه وه. خو سګرټ پلورونکی اوس ښایسته ډېر تود شوی و. له ځان سره یې فکر وکړ، چې د فلم د تفریح تر وخته په ښار کې څه سګرټ وپلوري. بیا چې د فلم د تفریح وخت شي، بېرته سینما ته راشي. په همدې نیت مخامخ د سینما اړخ ته پر دوکانونو وررهي شو. هلته یې هم هرځای چې پر خلکو ورپېښېده، د سګرټو ډبلی مخې ته ورته نیوه، هماغه هر وختنۍ خبر یې ورته تکراروله:

ـسګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ... مزه داره سګرېټ... واخلئ تازه سګرېټ....

سګرټ پلورونکی ښایسته ډېر په ښکار کې وګرځېده، چې د فلم د تفریح وخت یې رارسېدونکی وګاڼه، راتاو شو، بېرته یې د سینما لار په مخ کې واچوله، هغه اوس لا خوشاله و. بخت یې رښتیا هم نن یاري ورسره وکړې وه. د سګرټو دویم ډبلی یې غونډ پلورلی و. له دریېیم ډبلي څخه یې لا څو دانې پلورلي وو، د دې ډبلي ټولې پیسې د ده برخه کېدې. دې فکر یې نرۍ موسکا پر شونډو وغوړوله. ځان ته یې وویل د فلم د تفریح پر وخت به دغه پاتې سګرټ هم په منډه وپلوري، بیا به نو کاله ته له خیره ځي. یو ځل خو یې خدازده ولې زړه ته دا هم ورتېره شوه، چې کاشکې یې نن لږ څه ډېر سګرټ ورسره رااخیستي وای. په داسې ښه ورځ یې ښایي هغه هم پلورلي وای. خو بېرته یې ځان په دې قانع کړ، چې همدا پیسې یې هم تر تېرو ورځو ښې دي. دی اوس ډاډه و چې ښایي نن ورور ته څه خوږې وپېرلای شي. ګامونه یې لا پسې چابك كړل. په لار کې یې په احتیاط ګامونه اخیستل. هرځای چې څه ختې چیکړې په مخه ورتلې لار یې ترې چپوله. سره له دې یې پښې بیا هم لندې شوې وې، خو ده اوس دومره ری نه په کې واهه .

دغسې د سګرټو ډبلی په لاس کې ګرندی او راضي وړاندې ته. چې د سینما مخې ته تېرېدونکي سړك ته ورتاو شو، غاړه یې لږ اوږده کړه، په ځیر یې مخامخ وکتل. هلته لیرې یې سینما تر سترګو شوه. تر اوسه لا د خلکو ګڼه ګوڼه نه پرې مالومېده. خوشاله یې ځان ته وویل: "څه شکر، لکه چې ښه وخت ورته راورسېدم" او پرې وررهي شو. په همدې وخت کې یې له څنګ ته خامه سړکه یوه موټر ته پام شو چې د ده پر لوري پاخه سړك ته رادرومي. موټر نور هم وړاندې راغی. سګرټ پلورونکی د سړك څنډې ته پر خپل ځای ودرېد. فکر یې وکړ هسې نه چې موټر یې څنګ ته د تېرېدو پر وخت د سړك اوبلنې چیکړې جامو ته وروشیندې ځکه یې ښه وګڼله چې لومړی موټر پاخه سړك ته ورننوتو ته پرېږدي، بیا به د سړك ابلې غاړې ته ورواوړي. خو موټر لا پاخه سړك ته نه و رارسېدلی، چې هلته پنځه شپږ ګامه وړاندې پر هماغه خامه سړك ورته ودرېد. سګرټ پلورونکی لږ حیران غوندې شو. ګونځې تندې یې په ځیر

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

موټر ته وروکتل. ښایستوکی تك سور موټر و. د مخ په سیټ کې دوه همدا شل پنځه ویشت کلن ځوانان ناست وو. د شا سیټ یې هم ډك مالومېده. سګرټ پلورونکي همداسې دوی ته ورکتل، چې موټرچلوونکي د لاس په اشاره ځان ته وروغوښت. سګرټ پلورونکي شا و خوا وکتل، هسې نه چې بل چا ته یې اشاره کړې وي. خو چې موټرچلوونکي بیا لاس ورته وښوراوه، دی هم نور ماتل نه شو. په بیړه د موټر خوا ته ورغی، د موټرچلوونکي کړکۍ ته ودرېد. موټر چلوونکي کړکۍ خلاصه کړه. ده دننه موټر ته وروکتل. د شا په سیټ کې هم درې تنه ناست وو. ټول همدا د موټرچلوونکي په منګ. ټولو سرې ځلنده سترګې دغسې جینګه خوله ده ته ورکتل .

موټر چلوونکي وپوښتل:

ــنوم دې چګې شی دی؟

ده وویل:

ــسیپودین (سیف الدین).

موټر چلوونکي تکرار کړه:

ــسیپودین؟

او له دې سره ټولو په کړس وخندل. سګرټ پلورونکی د دوی د خندا په مطلب پوه نه شو. په تعجب یې زړه ته ورتېره شوه چې په دې کې نو د خندا څه خبره ده، خو څه یې ګونه ویل. دغسې پر خپل ځای ولاړ یې دوی ته ورکتل. موټرچلوونکي بیا ده ته مخ وروااړاوه. سر تر پایه یې له نظره تېر کړ، پسې وې پوښتل:

ــڅو کلن یې؟

ــلس کلن.

موټرچلوونکي بیا تکرار کړه:

ــلس کلن؟

او بې له دې چې د ده ځواب ته ماتل شي، پرې ورزیاته یې کړه:

ــبیا خو نو غټ سړی یې... واده دې کړی؟

دا وخت بیا د ټولو خندا کړس وهل. داسې په تاو یې ورباندې وخندل چې له زوره یې د یو دوو تنو په سترګو کې اوښکې راټولې شوې. سګرټ پلورونکی پوه شو چې دا خلك خوشې ملنډې ورباندې وهي. نور یې دلته خپل پاتې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

کېدل بې ګټې وګڼل. د بېرته ترې تلو تابیا یې وکړه. خو دی لا نه و ترې خوځېدلی، چې موټړچلوونکي یې د سګرټو ډبلي ته وکتل:

ــ په دې سګریټو څه کیې؟

ــ خرخوم یې.

د موټړ د شا له سیټه یوه ټنډمخي ځوان په مانااداره لهجه ورغبرګه کړه:

ــ ښه؟... ماسکه ویلي خپله یې څکوې.

او له ورسره ناست ځوان سره یې په کټکي وربانديې وخندل. سګرټ پلورونکی تریو هغوی ته وروکتل. د هغوی دا هر واري خندلو خلق ورتنګ کړی و. له ځان سره یې بې اختیاره وویل چې په دې خلکو خدازده څه شوي، چې هسې په خوښې او بېځایه خبرو خاندي. په همدې وخت کې یې موټړچلوونکي د فکرونو لړۍ پرې کړه:

ــ نو بیا ولې داسې نېغ راته ولاړ یې. راکه یو کوتی (قوطي) سګرټ چې ورځ مو همدلته تېره شوه .

سګرټ پلورونکي هغه ته مخ ورواړاوه، حیران یې وویل:

ــ یو کوتی؟

چې هغه وویل :

ــ هو کنه.

سرګردانه یې پرې ورزیاته کړه:

ــ یو پوره کوتی خو نه لرم .

دې ځواب موټړ چلوونکي ته خوند ورنه کړ. بې حوصلې یې وویل:

ــ نو څومره سګرېټ لرې؟

ده د سګرټو خلاص ډبلی ورته ونیو:

ــ مازې دغه.

موټړ چلوونکي ناراضه سترګې سره تاو راتاو کړې. بیا یې قارجن غوندې ده ته وروکتل، ویې ویل:

ــ راکه همدغه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سګرټ پلورونکی وروړاندې شو. د سګرټو ډبلی یې لومړی د موټر چلوونکي بیا د آنورو مخې ته ونیو. له دې سره یې د هغوی له خولو څخه د سرکې غوندې یو تېز بوی هم تر سوږمو شو. پر سګرټ پلورونکي دا بوی ښه ونه لګېد، چې هغوی هر یوه یو یو دانه سګرټ ترې واخیست، ده هم تریو تندی ځان ژر بېرته د دوی له خولو څخه رالیرې کړ. ټولو سګرټونه ولګول. موټرچلوونکي ښه غټ کش له سګرټو وکړ، په څنګ یې ده ته وروکتل. په داسې حال کې چې د دود لوخړه یې پرمخ ورپو کوله، وې ویل:

څه داسې رډ رډ راګورې؟

سګرټ پلورونکي وویل:

ـ پیسې!

او چې موټرچلوونکي وپوښتل:

ـ د څه شي پیسې؟

د سګرټ پلورونکي زړه "شړق" ورته ولوېد. حیران یې له ځان سره یې وویل څنګه د څه شي پیسې، وارخطا یې لاړې تېرې کړې ورغبرګه یې کړه:

ـ د سګرېټو پیسې.

موټرچلوونکي په کش داره لهجه تکرار کړه:

ـ د سیګ... ری... ټو.. پیسې؟!

او مانداره یې خپلو انډیوالانو ته وکتل. هغوی هم مانداره موسکا په شونډو یو بل ته سره وکتل. څنګ ته ناست ځوان یې وویل:

ـ رښتیا وایې کنه.. ورکه پیسې.

ده په نرمه هغه ته "ښه" کړه، ده ته یې وویل:

ـ راشه!

سګرټ پلورونکي د پیسو په تمه وروړاندې شو. خو موټرچلوونکي نابېره له جاغور راونیو، په زوره یې ځان ته راکش کړ. بیا یې په داسې حال کې چې تېرې سترګې د هغه ډارېدلو سترګو ته نیولې وې، وویل:

ـ واخله!

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

او په تاو يې بهرته له ځانه پورې واهه. سګرټ پلورونکی شا په تخته د سړك په ختېو کې ولوېد. يوه سوي درد يې په ملا کې څړيکه کړه. په ختېو لوند خيشت پړنګ په ژړا شو. د هغه د ژړا سوی ږغ د دوی د خندا له کړس سره په سړه هوا کې خپور شو. خو په شدت د موټر د خوځېدلو غرهار دا دواړه ږغونه په ځان کې ومروړل.

28/2/1358هـ ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com

نه راستنېدونکی مدن لال

د ډاکټر مدن لال ټوکې په ټول روغتون کې مشهورې وې. د داخله ناروغیو په برخه کې خو بیا داسې څوك نه و، چې د ډاکټر مدن لال نوم ورواخلې او د ده خوله ځای په ځای پرې ویره نه شي. چې هر چا ته به دې یې نوم ورواخیست، موسکۍ شونډې به یې سر درته وځانېده، له لنډې خندا سره به یې وویل:

_خوشې ریشخند د خدای دی .

او دا خبره بېخي پرځای وه. بس سهار چې به په روغتون راننووت، بیا به نو تر مازدیگره پورې دی و، ټوکې ټکالې به وې او په هر چا او هر شي پورې ملنډې او "ریشخند بازۍ" به وې. عجیبه یې لا دا چې هغه ته خدای څېره هم دغسې ریشخند غونډې یو شی ورکړې وه: بې ډوله غټ پړسېدلی مخ، چې له لنډو وروځو پرته به یې ټول پاك خرییلی و او مدام به د کوم مستري یا قصاب د مخ غونډې تور غړیچن برېښېده. په دې مخ کې یې بیا د کونگرې غونډې تورې گردۍ سترگې، لنډه، خو پراخه پزه، نرۍ سنت او اوږده لړ سره لیرې غاښونه، چې د پاسنۍ شونډې د لنډوالي له امله به تل د باندې راوتلې وو، داسې ښکارېدل چې تا به ویلي خوشې پېښې درته کوي. سر یې تر څگڼه پورې پاك سخر و، چې د لنډې غاړې له امله یې امانت په اوږو سپور مالومېده او ان له لیرې به د یوې غټې تناکې په شان روڼ ځلېده. ونه یې ټیټه وه، پښې یې هم نرۍ او لنډې وې. خو په همدې پښو یې بیا داسې یوه غټه خېټه وربار وه چې سړی به حیران ورته پاتې شو چې څنگه یې لا وړای شي. ښایي له همدې امله داسې واز واز پر لارې ته، لکه غولنگونه چې یې شوړېدلي وي او د هر گام په اخیستو یې زخمونه ورته سوځي.

په دې قد او قواره که ډاکټر مدن لال په ښار کې په مخه درغلی وای، د بل هر چا گومان به دې پرې کړی و، نه د کوم ډاکټر. خو دلته په روغتون کې یې، نه یوازې دا چې په ډاکټرتوب کې چا شك نه شو کولای، بلکې ټول په دې قانع هم وو، چې هغه په خپل کار پوه او تکړه ډاکټر دی. له همدې امله هم ناروغانو او هم همکارانو د یو ډول احترام په سترگه ورته کتل. ده هم نور، تر خپلې وسې پورې د هر چا خیال ساته. خو یوازې د ټوکې په وخت به خبره نوره شوه. په دې برخه کې یې په هېچا او هېڅ شي کې ری نه واهه. سره له دې چې ځینې وخت به یې ټوکې لړ "بې سُره" غونډې شوې، خو بیا به یې هم چې پر هرچا ټوکه وربرابره شوه، بې پروا او نېغ په نېغه به یې پرې وکړه .

یوه ورځ د داخله ناروغیو ډاکټران، ټول د سر طبیب په کوټه کې مجلس ته راټول وو، مجلس، د هر وخت په شان د روغتون د کار په بهیر پیل شو او په دې برخه کې د ستونزو او د هغوی د لیرې کولو په وړاندیزونو وړاندې لاړ. او په پای کې یې هم سرطبیب په هره برخه کې خپلې لازمې لارښوونې او مشورې ورکړې. چې مجلس خلاص شو، سرطبیب په خپل لگښت راغوښتی کوکاکولا پر ټولو وویشله او په دې ډول یې خبر له "رسمیاتو" څخه "شخصیاتو" ته کړه، داکټران هم خوشاله پر ځای ناست پاتې شول او د کولا بوتلونه په لاس یې ورو ورو له یو بل سره خپلې مرکې پیل کړې. خدازده څومره وخت تېر و، چې سرطبیب موسکی شونډې مدن لال ته وروکتل، وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـډاکټر صېب؟

ـصیب.

چې ټول چپ شول، سرطبیب غلی دوی ته سترګه ووهله، وړاندې لاړ:

ـپه دې یوه شي هېڅکله پوه نه شوم .

مدن لال، په داسې حال کې چې سترګې یې هماغسې د کولا بوتل ته نیولې وې، وپوښتل:

ـپه څه شي صېب؟

او سرطبیب ویره خوله پسې زیاته کړه:

ـویم ته ګوره... دا زه چې هرڅومره وریجې غوښې خورم. هرڅومره غوړې ښورواوې ورته وهم، بیا مې هم نس وچ کلك راپورې نښتی دی.. او ته له دال او چپاتۍ پرته بل شی خورې هم نه. خو چې خېټې ته دې ګورم... د میندوارې ښځې غوندې، نام خدا ورځ په ورځ بړو ته پسې راوزي... چې په دې کې یې لا څه حکمت دی؟

ډاکټر مدن لال مضر غوندې وموسل، وې ویل:

ـحکمت خو یې ډېر ساده دی صېب.

او چې سرطبیب وویل:

ـوایه کنه، چې موږ هم پوه شو .

ده هم ځای په ځای ورغبرګه کړه:

ـکه تاسې هم ډېر بادونه خوشې نه کړئ صېب، خېټه به مو همدغسې بړوته راووزي.

دا وخت چې ډاکټرانو هرڅه وکړل، د خپلې خندا مخه یې ونه نیولای شوه. لومړی یې ورو او بیا یې په ټولو په کړس وخندل. سرطبیب هم پیکه خوله او ژېړې سترګې وویل:

ـیره، خو ډېر بې حیا سړی یې.

او ناچاره له دوی سره په خندا ورګډ شو.

یوه بله ورځ هم د روغتون تحویلدار عین الدین خان ته، چې ډېر لمونځ ګذاره سړی و او مدام به یې تسبې په لاس شونډې په ذکر رپېدې، خدازده څه چورت ورغلی و چې په دالېز کې ډاکټر مدن لال ته ورتاو شو، ورته وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com The Digital Library

ــډاکټر صېب؟

ــها؟

ــیوه خبره درته وکم، خپه کېږې خو به نه؟

مدن لال حیران ورسره ولاړ و، همکارانو ته وکتل وې ویل:

ــنه، تاویلدار صېب، وایه څه خبر؟

عین الدین خان پر ږیره لاس راوکیښ، وې ویل:

ــویم کشکې مو سولمان وشي .

او چې ده هماغسې حیران وپوښتل:

ــولې؟

تحویلدار هم په هماغه مهربانه لهجه، پسې زیاته کړه:

ــته ګوره ډاکټر صېب، داسې ښه سړی یې... هرڅه دې شکور ښه دي.. دا دونیا خو دې شکور ښخي ښه ده. کشکې ایمان راوړې، چې اخیرت دې هم سم شي. جنت ته به لاړ شې، که خدای کول... که مې ریښتیا پوښتې، د دوزخ اور مې ولاکه دربانديې لورېږي.

له دې سره د مدن لال سترګو خپله خاصه ځلا وکړه. همکاران یې پوه شول چې بیا ټوکه ورغله، وې خندل، وې ویل:

ــهی، هی، تاویلدار صېب... چې هېڅکله په خبر پوه نه شوې.

تحویلدار په تعجب وروکتل، خو مخکې له دې چې څه وویلای شي، ډاکټر مدن لال هماغسې ورزیاته کړه:

ــدوزخ ته به نه نوزه ولې ځم زوروره؟.. دوزخ ته خو به ته خوارکی روان یې چې دلته دې هم له لمانځه او اوداسه پرته نور څه ونه کړل. څه پکر که یې چې جنت یې تا غوندې ناشوقو ته جوړ کړی دی، ها؟.. ته سکه وایې هلته به هم دغسې تسپې په لاس او جای نماز پر اوږه ورته ګرځې، ها؟...

او خپله یې په خپل ځواب کې وویل:

ــولاکه یې مخ لا ووینې!.. تې (ته یې) خپله پکر وکه.. ستا دا شین کټې سر او ببره ږیره که د جنت حورې ووینې نو څه شی به وکې، ها؟.. ویم په خدای چې په چغو چغو خو هرې خوا ته درنه وتښتي!.. ته سکه وایې دا دومره ښایسته حورې خدای دې ته پیدا کړي چې بیا یې ستا په سر او ږیره وډاروې، ها؟...

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دا وخت يې د همکارانو خندا خبر ورغوڅه کړه. د تحويلدار خوله هم پرې جينګه شوه. او مدن لال د دوی په خندا کې ببرته وړاندې لاړ:

ـويم که زما منې، نو راځه سړيه ته هم له خيره راهندو شه... هم به په دې دونيا موږ غونډې خپلې سندرې ورته وايې، اتېونه به ورته کوې، هم دې هغه دونيا د مرچو له قراره بوله... که څنګه؟

او د همکارانو خندا يې بيا په کې ورکړس وهل. د ډاکټر نصيري خو ببخي اوښکې په غومبورې راوبهېدې. په داسې حال کې چې لمدې سترګې يې په ورغوي پاکولې، ويره خوله يې عين الدين خان ته وروکتل، وې ويل:

څنګه شوې، تاويلدار صېب؟.... ښه يې کړې، که نورڅه هم غواړې.

او تحويلدار ته چې پوره خړ شوی و. بله هېڅ چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې سر وښندې ووايي:

ـدا کاپر ولاکه د خدای لارې ته راولې .

او دغسې د ټولو په خندا کې ترې رهي شي.

خو له دې ټولو بې سُره غونډې ټوکو سره- سره، ډاکټر مدن لال بيا هم پر ټولو ګران و. هېچا څه خاصه مدعا يا خدای مه که دښمني نه ورسره درلوده. ټول پوهېدل چې هغه که له خولې يوڅه خوشې دی، نو هغومره يې بيا زړه پاك او بې غرضه دی. هغومره يې ښه هر چا ته رسي او په دې خبره، ان د لابراتوار تکنېشن سليم جان لا قانع و، چې ډاکټر مدن لال تر بل هرچا ډېرې ټوکې وربانديې کولې. هغه ليدل چې ډاکټر مدن لال که له يوې خوا ټوکې وربانديې کوي، نو له بلې خوا يې هغومره نازوي هم، هغومره ځان د ځينو نورو غونډې وربانديې ډاکټر ډاکټر کوي هم نه. پر دې سربېره، داسې نه وه چې ډاکټر مدن لال نو ګنې يوازې په ده باندې خپلې ټوکې کولې. نه، هغه د ده هره ټوکه هم په ورين تندي زغملې وه او مدام يې د يوه انډيوال غونډې چلند ورسره کړی و. او دا هغه څه وو چې سليم جان تر اوسه په وار وار ترې ليدلي وو او هر وخت يې له دې امله ښه ترې راغلي و.

په دې ډول، د دوی ژوند دغسې راضي او خوشاله په وړاندې روان و، چې يوه ورځ يوناڅاپه خلقيانو کودتا وکړه او ټول شيان بل ډول شول. بس چې د "انقلاب" د هغو لومړيو ورځو ولولې کښېناستې، نو هر لور "انقلابي بدلونونه" هم پيل شول. ښکاره خبره ده چې د دوی روغتون هم له دې پېښو خونديپاتې نه شو. دلته هم د "ثور انقلاب" خپل "انقلابي چلند" راواخيست. تر ټولو دمخه عين الدين خان تحويلدار د اخواني په نامه ونيول شو، چې بيا يې نه د مړي پته ولګېده، نه د ژوندي. بيا دروغتون سرطبيب "له ښه مرغه" مازې له کاره پسې واخيستل شو او پرځای يې "انقلابي سرطبيب" له "خلقي روحيې" او "انقلابي ولولو" سره راغی. په دې پسې څو نور ډاکټران او د روغتون کارکوونکي هم، څوك په دغه څوك په هغه نامه، ترې تم شول او پاتې کسان د "ګوندي ملګرو" له خوا تر "انقلابي څارنې" لاندې ونيول شول. بس په څو ورځو کې ډار او وارخطايي هر لور خوره شوه. هر چا ته چې دې کتل، له خپل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سیوري په تېښه کې وه. ټول پر ټولو شکمن وو او هر چا له هرچا ځان ساته. په تېره بیا دی نوی راغلی د اداري مامور، سمیع الله خان همدرد، خو د ټولو په هډو ساړه ورننویستل. دا د خدای بنده، سره له دې چې مازې د مامور په حیث روغتون ته راغلی و، بیا هم داسې په هر چا ورخلقي خلقي کېده، لکه دا ټول روغتون چې یې د پلار په قواله وي. په هرچا چې به یې خوله ورخلاصه شوه، ځای پر ځای به یې هم د "ارتجاع ګوډاګی" ترې جوړ کړ، هم "د امپریالیزم". اوس نو کوم و هغه د نر زوی، چې ترې خلاص یې کړي .

له همدې امله ټولو په دې امین کړه چې دا سړی "بې څه" نه دی. په دې وړه څوکۍ داسې په هر چا ورتېره تېره کېدل، خوشې او وړیا نه شي کېدای. ضرور کومه "غټه پایه" لري. ځکه خو ټول لیرې ترې ګرځېدل. د ده هم خدای شته له هېچا سره چندان جوړه نه وه. یوازې له تکنېشن سلیم جان سره یې وضعیت یو څه سم و، هغه هم په لومړي سر کې نه، هسې یې وروسته وروسته لکه چې طبع ورسره ولګېده .

طبیعي ده چې دا ټولې خبرې د دې سبب شوې، چې هرڅوك ځان له نویو انقلابي شرایطو سره "عیار" کړي او په خپلو خبرو او کړو وړو کې بدلون راولي. خو ډاکټر مدن لال بیا هم تر ډېره حده هماغه سړی پاتې و. نه یې له خپلو ټوکو چندان لاس اخیستی و، نه یې هم نور کړه وړه له نویو شرایطو سره په لازمه اندازه عیار کړي وو او دا کار یې د نژدې انډیوالانو د اندېښنې سبب و. ځینې ځینې خو یې له دې امله ورته په قار لا وو، سره له دې یې په خوله لاس اېښی و، که ګوندې خپله واوري. خو چې دی بیا هم سم نه شو، نو اخر د دوی حوصله هم ورته تمامه شوه. هماغه و، چې ډاکټر افضلي یوه ورځ له ځان سره ګوښه کړ او وار د واره یې ورته وویل:

ــمدن لاله! دې خولې ته دې لږ پام کوه .

او چې ده حیران وروکتل، نو هماغسې په کلکه وراندې پسې لاړ .

ــګوره سړیه!.. دا هغه وختونه نه دي، چې هرڅه دې زړه غواړي، ویې ویلای شې، دا د خلقیانو حکومت دی، د سرو خلقیانو!.. پوه شوې؟

خو ډاکټر مدن لال بیا هم خبر په ټوکه واړوله:

ــپوهېږم چې د خلقیانو حکومت دی،. مګر دا په ما پورې څه اړه لري؟

ــڅنګه په تا پورې اړه لري؟

ــرښتیا وایم.. د خلقیانو یې له ما سره څه؟

او مخکې له دې چې ډاکټر افضلي څه وویلای شي، هماغسې په ټوکه وراندې لاړ:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـزه خو شکر هندو یم کنه.. تاسې غونډې مسلمان خو نه یم چې خپل دین راته جنجال شي.. زما یې ستاسې په کمونیستۍ او اخواني توب څه، ها؟...

ډاکټر افضلي چې ښکاره بې حوصلې شوی و، په قار ورغوڅه کړه:

ـدا خوشې چټیات مه وایه سړیه... دا خلقیان دي، خلقیان!.. په دې خبرو دې نه دي ویشتلي، چې هر چا ته یې زړه تنگ شي چاره یې ورکوي .

او ډاکټر مدن لال، چې خدازده ولې د ډاکټر افضلي بې حوصلې توب خوند ورکاوه، بیا هم هماغسې موسکی شونډې وویل:

ـویم که خلقیان هم دي، د هندو او مسلمان تمیز خو به کوي کنه.. دومره خو به دوی هم پوهېږي چې یو هندو اخواني کېدای نه شي. که څنگه؟

ډاکټر افضلي ته لا قار ورغی، په ملنډو یې تکرار کړه:

" ـد هندو او مسلمان تمیز خو به کوي!" هه... دا دومره خلك یې ټول په مسلمانۍ ونیول، ها؟.. دا ټول اخوانیان وه؟

او په داسې حال کې چې تریو تندی یې نېغ د ډاکټر مدن لال سترگو ته کتل، پسې زیاته یې کړه:

ـهسې خدای کوه چې گوتو ته ورنه شې.. که یې یو وار شکنجو ته ورکړې، بیا به دغه ته هندو په جار جار چغې وهي، چې تر تا بل غټ اخوانی نه شته!... پوه شوې، که دې اوس هم سر نه دی خلاص؟

دا ځل مدن لال هم ټوکې پرېښودې، مهربانه یې ډاکټر افضلي ته وکتل، وې ویل:

ـپوه شوم انډیواله، ښخي پوه شوم... دوخته لا پوهېدم.

او له لنډې چوپتیا وروسته په اندېښمنه لهجه وږاندې لاړ:

ـگوره ډاکټره! ما ته دا ټولې خبرې رامالومې دي، خو بیا هم... ته ښه خبر یې چې زه د دې گوند او گوندبازیو سړی نه یم... نه مې د چا له دولت سره غرض شته، نه له سیاست سره... ډاکټر سړی یم خپله ډاکټري ورته کوم، په دې کې به لا څوك څه راسره لري؟.

له دې سره ډاکټر افضلي هم نرم شو، وې ویل:

ـموږ هم نه دي ویلي چې سیاسي سړی یې... ما ته گوره، په هېڅ گوند کې نه یم. بیا مې هم له ډاره میرگې نیسي... پوېږې؟، دا بل ډول خلك دي.. خدای دې په گیر مه ورکوه. که یې یو وار گیر کړې، بیا دې څو گوندي

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

توب او نه ګوندي توب مالومېږي. د وخته به يې لا څرمن درنه کښلی وي... دا خلك سړی اول له تېغه تېروي، بيا يې پوښتنه کوي چې ملامت و که نه.

ډاکټر مدن لال خدازده ولې بې حوصلې شو چې په لږ لوړ ږغ يې ورغبرګه کړه:

ــ ښه، نو څه شی وکم، ها؟

ــ هېڅ، خپلې خولې ته دې پام کوه، چې يوه بېځايه خبر ونه کې.

ــ نه مې ده کړې، سړيه.. يوه بېځايه خبره مې هم نه ده کړې، که مې کړې وي هم، مازې ټوکه به مې کړې وي. هغه هم ونه کم؟

ــ هوکنه... اصلي خبره همدا ده چې ټوکو ته دې پام کوه. هسې نه چې په کومه بده بلا ترې واوړې.

مدن لال چې نور هم بې حوصلې شوی و، لالهانده وچونګېده:

ــ تر دې خو نو سم راته ووايه چې مړ شه.

او دې ځواب يې د ډاکټر افضلي حوصله هم ختمه کړه. تېره يې وروکتل په ګواښ يې وويل:

ــ ډېر بحث ته حاجت نه شه. ته پوه شته او کار دې... چې زړه دې غواړي هغسې وکه، خو دومره درته وايم چې ما، دا دی د ټولو په نمايندګي غاړې دربانديې خلاصې کړې، بيا ونه وايې چې چا نه وو راته ويلي.

او چټك له کوټې څخه د وتو په نيت وخوځېد، خو وره ته يې لا نه و رسېدلی، چې مدن لال پسې ږغ کړه:

ډاکټره!

او چې ډاکټر افضلي ودرېد، ورغی، ټينګ يې په غېږ کې ونيو، وې ويل:

ــ خير يوسئ، چې دومره غم مې درسره دی .

ډاکټر افضلي په خواخوږۍ ورته وموسل. بيا يې د ډاکټر مدن لال سترګو ته وکتل چې اوښکې په کې راټولې وې، نرم يې په اوږه کښېکښېود او دغسې چوپه خوله ترې ووت.

له ډاکټر افضلي سره ږغېدو د ډاکټر مدن لال په وضع کې يو څه نور بدلون هم راوست، هسې خو يې پخوا هم د خلقيانو له راتلو سره ټوکې لږې کړې وې، خو اوس يې هغه د چا خبره هر کار په اوداسه کاوه. سره له دې چې سړی له ورايه پرې پوهېده چې څومره له دې کبله ځورېږي، بيا يې هم انډيوالانو په خوښۍ سره ليدل، چې ډاکټر مدن لال اوس په لا ډېر زيار خپلې خولې ته پام ساتي. مازې وخت ناوخته به بيا هم کومه بې سوره غوندې ټوکه ترې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

وشوه. خو دا کار به يې يوازې هغه وخت وکړ، چې لومړی به يې هېڅ طاقت ونه شو او دويم به ښه ډاډه و، چې په نژدې شا و خوا کې له "خلقي ملګرو" څخه څوك نه شته. او بېخي ټوکې پرېښودل يې د يوې "تاکتيکي محاسبې" له مخې خپله هم نه غوښتل ده باور درلود، چې که يو دم له ټوکو لاس واخلي او يومخ بل سړی شي، نو ارو مرو به خلقيان پرې شکمن شي چې دا سړی ولې داسې يو دم چوپ شو؟ ضرور کوم پسات په کې شته! له همدې امله يې له ځان سره پتيېلې وه، چې ورو ورو او په تدريج سره دا کار وکړي، هم به يې خپل زړه له خپګانه نه وي چودلی، هم به هرڅه ټولو ته عادي او نورمال برېښېدلي وي. خپل دا فکر يې څو ورځې مخکې ډاکټر نصرت ته هم بيان کړی و، د هغه هم ورسره خوښ شوی و، مازې دومره يې په پای کې ورته ويلي وو، چې بيا هم له احيتاطه کار واخلئ.

په دې ډول کارونه ورو ورو مخ په سمه روانېدونکي وو، چې اخر هغه سهار وختي هم راورسېد. ډاکټر مدن لال د هر وخت په شان د ناروغانو د ناروغيو رپوټونه په لاس، کوټه په کوټه ګرځېده. دومره ناروغان يې لا نه وو ليدلي، چې د اداري سرکاتب عبدالصبور خان مخې ته ورغی. تريو تندی او نيولې څېره يې ګېډه ټينګه په منګولو کې نيولې وه. د خوږو له زوره يو مخ ستمېده، چې ده ته راورسېد، دستي يې ترې وپوښتل:

ــڅه پېښه ده صبور خانه!... څنګه داسې تاو وپېچ کېږې؟

عبدالصبور خان منګولې لا په ګېډه ټينګې کړې، زهير وچونګېده:

ــپوښتنه يې مه کوه ډاکټر صېب... له پښو ولوېدم .

ــولې؟ ... خير خو دی؟

ــنس مې ډېر راته خوږېږي.. درسته شپه په عذاب وم، له نيمې شپې راهيسې مې سترګې نه دي ورغلي.

ډاکټر مدن لال په خواخوږۍ سر ورته وخوځاوه، د سرکاتب ګېګډې ته يې وکتل، وې ويل:

ــحتماً به څه شی بد درباندې لګېدلی وي.. بېګا دې څه شی وخوړل؟

ــنه پوېږم صېب... چېرته مېلمه وم، خدازده څه زهر او زقوم مې وخوړل چې داسې مې په خېټه کې کاڼي شول، هېڅ نه هضمېږي.

او بيا له درده وستمېده، خو ډاکټر مدن لال په کټکي پرې وخندل:

ــزوروره! ډوډۍ که د بل وه نس خو دې خپل و کنه... چې ډوډۍ وړيا شي، سړی به ځان پې وژني؟

بيا يې د عبدالصبور خان ګېډه څو ځايه کښيکښوده، وې ويل:

ــراځه!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مخکې شو، سرکاتب هم دغسې ناارمه ورپسې وخوځېد، چې لا براتوار ته ورسېدل. مدن لال په کيڼ ګوټ کې ولاړې الماری ته ورغی. دوه د تابليتو پاکټونه يې ترې راوويستل، بېرته ده ته راغی، وې ويل:

ــواخله!... دغه د هضميت ګولۍ دي، دا نورې هم د خوږو لپاره دي... يوه يوه دانه يې همدا اوس دستي وخوره، که يې فايده ونه کړه، يو سات پس ته يوه بله د هضميت ګولۍ هم وخوره... او ګوره.. باديګر د بل په ډوډۍ ځان مه وژنه. پوه شوې؟... څه زياتې.

عبدالصبور خان زهير ورته ومو‌سل، دوه تابليته يې په هماغه لابراتوار کې له ستوني تېر کړل. وروسته له هغه يې له ډاکټر مدن لال څخه مننه وکړه. بېرته ترې رهي شو. شېبه پس دی هم دالېز ته پسې راووت، چې له ليرې يې سرکاتب بيا هم دغسې په عذاب روان وليد، په زوره يې وررږغ کړه:

ــګوره صبور خانه! تا ته وايم!

او چې هغه تر شا وروکتل، هماغسې په لوړ اواز يې پسې زياته کړه:

ــچې دباندې ووتې، يو څو نه راستنېدونکي تېزونه هم واچوه... روغ رمټ به شې.!

له دې سره په دالېز او نژدې شا و خوا کوټو کې خلکو وخندل. سرکاتب هم په زحمت خوله جينګه کړه، له څو واره سر ښنډلو وروسته بېرته رهي شو.

ورځ د معمول په شان تېره شوه. خو په دا بله ورځ ډاکټر مدن لال بې له کومې مخکېنۍ خبرتيا کار ته رانه غی. نه يې د ناروغۍ پاڼه راولېږله، نه يې د عادت پرخلاف د خپل نه راتګ چا ته څه ويلي وو. همکاران يې لږ حيران شول خو دومره ری يې په کې نه واهه، ځانونه يې په دې قانع کړل چې ښايي کوم ناڅاپي کار ورپېښ شوی وي او دی يې د احوال ورکولو ته نه وي پرې ايښی. خو چې په دا بله ورځ يې بيا هم درك نه شو مالوم، نو ورو ورو دوی ته هم اندېښنې ورپيدا شوې. په اوسنيو شرايطو کې داسې ترې تم کېدل؟... څه داسې خبر نه وه چې سړی په کراره پرېږدي. هماغه وو چې د دوی زړونو هم بې اختياره بدې ګواهۍ پيل کړې، چا و چا خو لا خدازده څه څه خوبونه ورته وليدل. غرمه مهال اخر د ډاکټر افضلي طاقت ونه شو، دې نورو ته يې وويل چې که ډاکټر مدن لال نن هم روغتون ته رانه غی، ضرور به يې مازديګر کاله ته ورځي او درك به يې مالوموي. خو دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې مدن لال يو ناڅاپه راپيدا شو، هغه هم روغ رمټ. تر ټولو مخکې ډاکټر نصيري وليد. وارخطا وروړاندې شو چې پوښتنه ترې وکړي، خو ډاکټر مدن لال مازې ترخه ورته ومو‌سل. دغسې چوپه خوله د سرطبيب کوټې ته ترې ننووت. چې بېرته راووت، هم ورته نه ودرېد. بس دومره يې ورته وويل چې:

ــاوس نه.. بيا پس ته.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او هك حيران ډاكټر نصيري يې پر خپل ځاى ولاړ پرېښود. پاتې ورځ يې هم په كار مشغوله تېره كړه. رخصتي ته ايله نيم ساعت پاتې و، چې د ډاكټر نصرت په كوټه كې سره يوازې شول، دوى هم سمدستي ترې وپوښتل.

ـخير خو و ډاكټره... څنګه داسې يو دم ورك شوى؟

مدن لال پيكه خوله ټولو ته وكتل، وې ويل:

ـبرغ مه لره چې بلا وه بركت يې نه و... هسې خداى بچ كړه.

او په لنډ ډول يې ټوله كيسه ورته وكړه، چې څنګه ورمه شپه د اګسا خلكو (د انقلاب د ګټو ساتندويه اداره، يا د نور محمد تره كي استخباراتٰ) له كاله ويستلى او له ځان سره بېولى و او بيا يې هلته څنګه او څومره په ټولو ډبولى و. له دې سره يې لمن پورته كړه، ملا او ډډې يې دو ته وروښودې چې يومخ تغمې تغمې وې، پسې وې ويل:

ـكوناټې او لينګي مې تر دې لا بتره دي.

ډاكټر نصيري بې اختياره وپوښتل:

ـنو وې نه ويل چې ولې؟

ډاكټر مدن لال ترخه ورته وخندل:

ـويلي يې د ثور پرتمين انقلاب ته مې سپكاوى كړى.

او چې دوى حيران وويل:

ـهن؟!

د خپلې خبرې په روښانتيا كې يې پسې زياته كړه:

ـابله ورځ سركاتب صبور خان راغى ډېر په عذاب و نس يې خوږېده. ګولۍ مې وركړې، ورته ومې ويل چې يو څو نه راستنېدونكي تيزونه هم واچوي. بس همدا خبره يې راته بانه كړه .

دې خبرې ټول بې اختياره وموسول. خو ډاكټر افضلي بېرته تندى تريو كړ، په منت ناكه لهجه يې وويل:

رښتيا وايې كنه... نه راستنېدونكى خو دوى د ثور انقلاب ته وايي. تا بيا په تيز باندې څنګه دا نوم ايښوده؟

ډاكټر مدن لال، لكه ملامت ماشوم، څوړند سر ورغبرګه كړه:

ـخوشې مې خولې ته راغله.. زه څه خبر وم چې ټوكه به راته مټاكه شي؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ډاکټر نصرت وپوښتل:

_چې څنګه یې بېرته راخوشې کړی؟

مدن لال وویل:

_هسې خدای فضل راباندې وکه... ویلي یې، موږ خبر یو چې له انقلاب ضد بانډونو سره تړاو نه لرې، ځکه مو دا ځل مازې غوږونه درتاو کړل، چې بادیګر داسې رذالتونه ونه کې، خو که درپوه شوو چې نور پسات هم درکې شته، بیا به دې نو موږ هم ښه سم خوښ شو!

او د دې نورو غوندې په چورتونو کې ډوب شو. اخر ډاکټر افضلي چوپتیا ماته کړه. هماغسې قارجن یې مدن لال ته بیا منت پیل کړ:

_په خوله مې درته وویل چې دې خولې سره دې پام کوه، پام کوه... خو نه، هېڅ اثر یې دربانديې ونه که. لکه دېوال ته چې مې ویلي وي.. اوس دې ولیدل چې څه یې دروکړه؟

بیا چوپ شو، چې قار یې سره کښېناست، نرم او د نصحیت په دود وراندې لاړ:

_خیر.. دا ځل خو بچ شوې، په اینده کې پام کوه.

بیا یې دې نورو ته مخ ور واړاوه پسې زیاته یې کړه:

_باید ټول له احتیاطه کار واخلو. دا وخت د بېځایه خبرو نه دی، خدای مه که په داسې بلا به اوښتي یو، چې بیا به خپله هم ورته حیران یو.

ډاکټر نصیري سر وګراوه، سرګردانه یې لکه له ځان سره چې ږغېږي، وویل:

_چې دا به د چا پسات وي؟

ډاکټر افضلي ورغبرګه کړه:

_نو بل به یې لا څوک وي سریه... زه خو یې د همدې سمبع الله خان کار بولم .

چې ټولو ورسره ومنله، ډاکټر نصرت بیا قارجن پرې ورزیاته کړه:

_اها... اوس رامالومه شوه چې دا د خنزیر بچی ولې داسې په هر چا وربرګ برګ کېږي.

ده ته هم ټولو سر وخوځاوه، هماغه وو چې په یوه سلا یې پرېکړه وکړه، چې سبا به کار ته له راتلو سره سم، خپل ټول باوري انډېوالان د سمبع الله همدرد د اګسا له غړیتوبه خبروي او ترې غواړي به چې لیرې دې ترې ګرځي. یو بل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com

کار هم وشو. هغه دا چې، ډاکټر مدن لال هم له دغې ورځې وروسته په نژدې انډیوالانو کې په "نه راستنېدونکي مدن لال" مشهور شو .

په دا بله ورځ چې روغتون ته راغلل، نو رښتیا یې هم سملاسي د خپلې پرونۍ پرېکړې په عملي کولو لاس پورې کړل، هر چا ته چې یې هر باوري انډوال یوازې په ګیر ورغی، د سمیع الله همدرد په باب یې خبرداری ورکړ او ترې وې غوښتل چې پام دې ورسره کوي. ډاکټر مدن لال خپله لابراتوار ته ورغی. چې له تکنېشن سلیم جان سره یوازې شو، لومړی یې د هغه د پوښتنې په ځواب کې خپله ټوله کیسه ورته وکړه، بیا یې ترې وغوښتل چې د اداري څانګې له سمیع الله خان همدرد څخه دې ځان ژغوري ځکه چې د اګسا غړی دی او د ټولو په باور دی هم، هغه په ګیر ورکړي. سلیم جان لکه هېڅ چې یې زړه ته نه وي لوېدلي، حیران وویل:

_څه و..ا..یې!.. سمیع الله خان؟!

او چې ده ورته "هو" کړه، نو ډېره مننه یې ترې وکړه، چې دی یې هم پرې خبر کړ. بیا یې ټینګه وعده ورکړه چې ضرور به ځان ترې ساتي. خو چې مدن لال ترې ووت، په ارامه یې اوږده ساه وکښله او راضي یې له ځان سره وموسل، چې راز یې تر اوسه لا چا ته نه و رسوا شوی .

لفبرا، انګلستان

1999/3/17م کال

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com The Digital Library

د لاس بیه

نه پوهېږم ولي ځينې خلك داسې دي چې په هغه اول نظر دې لا بد ترې راځي. برناحقه، بې موجبه بې له دې چې خپله يې هم په علت پوه شې. او ځينې نور يې بيا همداسې بې له کوم خاص دليله ښه درباندې لګي .

غني، له ښه مرغه په دې دويمه ډله کې راته. سره له دې چې نه يې خوی خاصيت رامالوم و، نه يې نور کړه وړه او څېره د څه خاصې پاملرنې وړ وه، بيا مې هم خدای شته په هغه لومړي ځل ليدو ښه ترې راغلل؛ او دا، اوړی يو ښايستوکی سهار و. زه د هر وخت په شان دفتر ته روان وم. له ښايسته ډېرو اشنا کورونو او واټونو دغسې بې خياله تېر شوم. اخر هغې نوې جوړېدونکې ودانۍ ته ورورسېدم چې له پسرلي راهيسې بيا کار پرې کېده. د ودانۍ کار ښه پرمخ تللی و. استاکاران يې اوس د چت په پوښلو لګيا وو. له عادت سره سم مې نن هم دغسې په تلو تلو کې وروکتل. لا سم نه وم ترې تېر، چې غني مې وليد وچ کلك د منځوی ونې خاوند ځوانکی و، له اوږدې نرۍ غاړې او تېره لمر وهلي مخ سره د خټو ډکه کاسه پر سر له اوګيرې څخه د ودانۍ خوا ته رهي و چې ما ته راورسېد، خدازده څنګه مې وروکتل چې لنډ ودرېد، راته وې موسل. ما هم نرم ورته وموسل، ترې تېر شوم. مازديګر چې بېرته تلم، هم تقديرې بيا په مخه راغی او يو بل ته له بيا موسلو وروسته هريو په خپله لاره لاړو.

دوه ورځې همداسې تېرې شوې. په دې دوو ورځو کې مې هغه څو ځله نور هم وليد. هرځل هماغسې په مازې موسلو له يو بل څخه تېر شوو، بې له دې چې څوك خوله په خبر خلاصه کړو، خو د درېيمې ورځې په مازديګر غني بيا وار راڅخه دمخه کړ او د لومړي ځل لپاره يې سلام راواچاوه. خوشاله مې د سلام ځواب ورکړ. لنډ ورتم شوم او د کار سترې مشې مې ورته وويله. په دغه ورځ مې يې د نامه پوښتنه هم وکړه. ښکاره ده چې زموږ خبر وروسته له دې په همدې ځای ختمه نه شوه. ورو ورو له يو بل سره وږغېدو او د ورځو په تېرېدو مو تر يوه حده سره وپېژندل. زه اوس خبر وم چې غني د مور و پلار مشر اولاد دی، تر اتم ټولګي پورې ښوونځي ته تللی، دوه ورونه او يوه خور لري، چې اوس هم ښوونځي ته ځي. مور يې ژوندۍ ده او په کاله کې د خلکو جامې په مزدورۍ مينځي. پلار يې درې نيم کاله مخکې په حق رسېدلی او تر مړينې پورې يې ښايسته ډېر کلونه د ښار په ښوونځي کې چپړاسي توب کړی و. سره له دې چې ليك لوست يې نه وو زده، د روښانه فکر خاوند و او د ژوند تر ټولو لويه هيله يې دا وه چې ماشومان يې د ده غوندې نازده کړې پاتې نه شي. غوښتل يې ټول ښوونځی ووايي، د پوهې او کمال او ښو څوکيو او معاشونو خاوندان شي. خو دپلار له مړينې وروسته يې د غني په هکله ارمان نيمګړی پاتې شوی و. دوی ډېر ژر ليدلي وو چې يوازې د مور په مزدورۍ يې ګوزاره نه کېږي او د پلار د تقاعدۍ لپاره چې دولت څه روپۍ ورکړې، هغه يې ايله د پلار د ګور کفن او خير و خيرات او نورو وربانديو پورونو د خلاصولو شوې. بس لنډو ګنډ د چا خبره سپېره کندو ته کښېناستلي وو. هماغه وو چې غني ښوونځی پرې ايښی و، خوارۍ او مزدورۍ يې پيل کړې وې او دا و تر دا اوسه يې شپه ورځ همدا هڅه کوله چې لږ تر لږه يې د ورپاتې يتيمانو په برخه کې د پلار ارمان پوره کړي .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

په دې ډول زما او غني ترمنځ يوه ګلالۍ انډيوالي پيل شوه. سره له دې چې دا يو عجيب شانته انډيوالي وه، ځکه موږ مازې د غني د کار په ځای کې سره ليدل، بيا هم د وخت په تېرېدو خدای شته ډېر سره ګران شوو او د يو بل د ليدو شوق له يوې ورځې بلې ته راکې زياتېده. زه اوس هر سهار لږ وختي کار ته تلم، چې له غني سره لږ ډېره شېبه ودرېدای شم. او مازديګر به مې هم په لوی لاس لږ راباندې ناوخته کړه، ترڅو سم د غني د رخصتۍ په وخت ودانۍ ته ورورسېږم او بيا نو هلته لږ په ارامه د زړه خواله ورسره وکړای شم. د غني له ما سره خبرې خوښېدې. تر اوسه يې څو ځله دا خبره راته کړې وه او زما يې تر دې لا هم غيرت، همت او مدام داسې په زيار او اخلاص کار کول خوښېدل. ډېر زيارکښه ځوان و. هر وخت به يې داسې تکړه کار کاوه، چې تا به وې د رستم زور يې په متو کې دی. لکه هېڅ ستړيا چې نه پېژني. ښه مې په ياد دي، يوه ورځ مې په خبرو خبرو کې په ستاينه ورته وويل:

ــ يره غني جانه! دې يوه شي ته هر وخت حيران يم.

ــ څه شي ته صېب؟

ــ ويم ته ګوره... داسې په ځان خوار يې. خو چې کار ته دې ګورم، حيران پاتې شم چې دې سړي په دې متو کې دومره زور له کومه کړ؟

غني په يوه عجيب خواشيني نظر راوکتل، وې ويل:

ــ څه وکم مامور صېب. چاره څه ده؟... يوه لپه يتيمان راله غاړې دي... که زه دې سختيو ته ځان ورنه کم، د هغو به څه حال وي؟

او له يوه ساړه اسوېلي سره يې پسې زياته کړه:

ــ نه دې دي اورېدلي چې وايي "مجبور ته مه وايه زوروره"؟

دې ځواب يې داسې سخت تاثير راباندې وکړ، چې نور مې هېڅ وته نه ويلای شول. په داسې حال کې چې زړه مې له درده څړيکې کولې، دغسې خواشينی ترې لاړم او خدای شته ساعتونه ساعتونه يې په کاله کې هم په کراره پرې نه ښودم. په دا بله ورځ چې ورسره مخامخ شوم، نو يو څه د ډاډګيرنې هڅه مې يې وکړه او کوښښ مې وکړ چې د راتلونکي لپاره يې هيله من کړم، خو ده، لکه هېڅ چې يې زما خبرو ته پام نه وي، نرم وموسل وې ويل:

ــ پرون مې لکه چې ډېر خپه کړې.

ما هېڅ ځواب ورنه کړ او دې هماغسې موسکی شونډې وړاندې لاړ.

ــ ښښنه غواړم... بيا به هېڅکله داسې خواشينې کوونکې خبره راڅه وانه ورې.

ما، مازې وويلای شوه:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ نه،نه...

او غوښتل مې نورڅه هم ووایم، چې دی په خبر کې راولوېد او په هسې خوښې ټوکو کولو یې زما د خندولو هڅې پیل کړې او چې ترې تلم، نو رښتیا مې هم ښایسته ډېر خندلي وو .

شپې ورځې پر له پسې تېرېدې، زموږ لیده کاته د پخوا په شان روان وو. او موږ دواړه له دې امله راضي او خوشاله له ژوند سره په وړاندې تلو، چې یو مازدیگر مې غني نابېره په خپل کارځای کې ونه لید. عجیبه وه دغه نن سهار مې لا ورسره لیدلي وو او اوس یې هېڅ پته نه لگېده. دې کار یو څه حیران کړم، مگر بیا مې هم دومره اندېښنه ورته ونه کړه. ځان مې په دې قانع کړ چې ښایي کوم ضروري کار ورپېښ شوی وي او دی یې لږ وختي د کار پرېښودلو ته اړ ایستلی وي، خو چې په دویمه او درېیمه ورځ یې بیا هم درك نه شو مالوم، نو زما په زړه هم ناارامتیا منگولې ښخې کړې. په څلورمه ورځ خو مې زیاتي طاقت تمام و. هماغه و چې مازدیگر له کاره د راتلو په وخت، ودانۍ ته له وررسېدو سره مخامخ بام ته وروختم او په کار لگیا استاکار، گل استاد، مې له سترې مشې وروسته وپوښته:

ـ استازه، دا څو ورځې وشوې چې ستاسو یو کارکوونکی، غني خان په خپل کار نه مالومېږي... چې دا ولې؟

گل استاد خواشیني پاس راوکتل، وې ویل:

ـ هو مامور صېب!... غني جان زیاتي کار ته نه راځي.

ـ ولې، خیر خو دی؟.. خپله یې کار پرېښود، که تاسې له کاره پسې واخیست؟

ـ نه صېب، نه یې خپله کار پرېښود، نه بل چا له کاره پسې واخیست.. هغه غریب زیاتي د کار کولو له ښې ووت.

دې ځواب یې یو دم ټکان راکړ، وارخطا مې وویل:

ـ چگې شی (څه شی)؟~

گل استاد په تعجب وویل:

ـ نه یې خبر؟!

او چې ما ورته "نه" کړه، ده هم په لنډ ډول کیسه راته وکړه، چې څنگه تېره یکشنبه ودانۍ ته د راختو په وخت، د غني سر څرخېدلی او له بامه لاندې رالوېدلی و.

او پسې وې ویل:

ـ دستي مو شپاخانې (روغتون) ته یووړ. هلته مالومه شوه چې درې پوښتۍ او ښې لاس یې مات دی. دا وخت حاجي صگیب (د ودانۍ څښتن) هم راورسېد. خیر دې یوسي، مخامخ ډاکټرانو ته ورغی، ورته وې ویل چې په روپیو

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

کې چورت مه وهئ، هرڅومره روپۍ چې پرې لګېږي زه ورته ولاړ یم. تاسې د سړې چاره وکئ... خو ډاکټرانو ورته وویل چې د پوښتیو ایلاج (علاج) به یې لا وشي. منګر (مګر) د لاس چاره یې نه کېږي.. هډوکي یې جزغۍ جزغۍ دي... هماغه وو چې په بند کې یې غوټ ورپرې کړ.

دې خبرو داسې وبوږنولم، لکه پر سر او مخ چې مې د غومبسو ځاله رالوېدلې وي. هېښ پېښ پر خپل ځای ولاړ وم. دغسې لالهاده مې استاکار ته ورکتل، چې د ودانۍ د څښتن په ستایلو سر شو:

ـله حاجي صېب سره دې خدای ښه وکي، ډېر نېك سړی دی... د غني جان د ایلاج ټول لګښت یې په غاړه اخیستی... هر وخت پوښتنې ته ورځي، هر ځل څه مېوه، څه خواړه ورسره وړي.

او په یوه له ویاړ او احسانه ډکه لهجه یې پسې زیاته کړه:

ـپنځه زره روپۍ یې نورې هم، دغسې ورکړې!

په ما باندې خدازده ولې، د قار څپې راودانګل. بې اختیار وغُرېدم:

ـپنځه زره روپۍ، پنځه زره!.. هه... چې دا روپۍ خلاصې شي، نو بیا؟... د هغه لاس بیه، چې د چا په کار کې غوڅ شي، بس همدومره ده؟ !

ګل استاد څو شېبې دغسې هك حیران راوکتل، خو هېڅ یې ونه ویل. او زه، هماغسې قارجن د روغتون په لور ترپې وخوځېدم.

8/3/1357ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدکاره

کریم جان د غلام سخي د دوکان مخې ته پر وړه څوکۍ ناست و. د چایو ډکه پیاله په لاس نرم نرم ورسره ږغېده، چې مخامخ ښځې یې پام ځان ته ورواړاوه. ښځه له کیڼ لاس ته پرتې کوڅې راوتلې وه. پیکه شنه بوغره (چادري) پر سر، نرۍ جګه ښځه وه. هماغلته وړاندې پاخه سړك ته پر وروتلې لار ودرېده. تلولی غوندې یې شا و خوا وکتل چې پر ده یې سترګې ولګېدې، خدازده ولې لږ پرې راتاو شانتې شوه، څو شېبې یې نبغ نبغ وروکتل. دې کار د کریم جان پر تندي د حیرانتیا ګونځې جوړې کړې، څو ګډوډ فکرونه سر ته ورغلل. لا سر ته د ورغلیو فکرونو په سره سمولو لګیا و چې ښځې بېرته مخ ترې واړاوه، وړاندې د بازار په منځ کې د تېر شوي پاخه سړك پر لوري وخوځېده. خو څو ګامه پس بېرته ودرېده، بیا یې ده ته تر شا وروکتل. بیا بېرته یو څو ګامه وړاندې لاړه، بیا بېرته ودرېده، ده ته یې تر شا وروکتل او چې کریم جان یې بیا هم هماغسې خوا ته ورکتونکی وموند، دا هم راتاو شوه، دغسې ورو ورو او زړه نازړه پرې رارهي شوه. د کریم جان زړه دربا پیل کړه، وارخطا یې یو دوه ګړندي غوړپه له چایو وکړل، یو ګونګ شانته ګومان ورپیدا شوه. ښځې هماغسې ده ته کتل، وار په وار دوکان ته رانیږدې کېده. چې ور ورسېده، پرې ورتاوه شوه، د ده مخې ته غلام سخي ته مخامخ ودرېده. کریم جان، وچ حلق، ښځه له نیږدې، له نظره تېره کړه. دلته له نژدې دومره جګه ورته ونه اېسېده، خو نرۍ او ډنګره اوس هم وه. بوغره یې ښایسته ډېره زړه وه، څو ځایه یې شلېدلې وو، چې په بېلابېلو تارونو بدرنګه ګنډل شوي وو. نورې جامې یې هم خواري، خو پاکې وې. ښځې داسې وښوده لکه له دوکانه چې یې کوم شی په کار وي. د بېلابېلو شیانو پوښتنې یې له غلام سخي څخه وکړې او چې هر وار به د هغه پام د شیانو په پلټلو پسې پر بله شو، دی به بیا کریم جان ته په ځنګ وروکتل. کریم جان هم شرمندوکې موسکا پر شونډو څو ځله سترګې ورسره وجنګولې او هر وار یې خواږه خوندور شوقونه ورکې حس کړل .

ښځې اخر هېڅ شی هم ونه پېرل. بېرته رهي شوه. او چې له لږ وړاندې ځایه یې بیا هم ده ته تر شا وروکتل، نو د کریم جان ګومان هم په یقین بدل شو. زیاتي نو دلته کښېناستو ارام نه ورکاوه، ژر یې تشه پیاله پر خپل ځای کښېښوده، غلام سخي ته یې وویل:

ــزه دستي بېرته راځم.

او پاڅېد. ښځه د پاخه سړك پر خوا روانه وه. دی هم پسې رهي شو. ښځه د سړك پر غاړه ښي لاس ته تاو شوه. دی هم بازار ته له وررسېدو سره ښي لاس ته پسې تا شو. خو د خلکو په ګڼه ګوڼه کې یې ښځه ونه لیدلای شوه. وارخطا د ګوتو پر سر ودرېد، غاړه یې د هغې د موندلو په تمه اوږده کړه، چې بیا یې هم ونه لیده، لا یې ګام پسې چابك کړ، تلولی رهي شو. له ښه مرغه یې څو ګامه پس بېرته سترګې پرې ولګېدې. د یوه پلورنځي مخې ته ولاړه وه. ځان یې د هغې د لویو ښیښه یي کړکیو شا ته د ایښو توکو په ننداره اخته کړی و. کریم جان خوشاله وموسل، په زړه کې یې وویل: "شاباس د نور لورې. ماسکه ویل رانه ورکه شوې، خو ته دلته راته ماتل وې...او پرې وررهي شو، چې شېبه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

پس هغې هم ولید، ننداره یې پرېښوده، بېرته رهي شوه. کریم جان ځان ورورساوه، څو ګامه دغسې چوپه خوله څنګ په څنګ ورسره لاړ، چې لږ سره یوازې غونډې شول، هماغسې په تلو تلو کې یې ورته وویل:

_سلام، چېرته داسې له خیره روانه یې؟

ښځې بې له دې چې وروګوري، وویل:

_هېچېرته نه، کورته ځم.

پسې وې پوښتل:

_او ته؟

کریم جان لنډ وخندل:

_زه؟... نه پوهېږم، هرځای چې ته وایې.

دی غلی په څنګ وروکتل، څه یې ونه ویل. خو کریم جان وړاندې لاړ:

_څنګه؟ ما هم درسره بیایې؟

ښځې ځان ناګومانه واچاوه:

_چېرته؟

_ستا کور ته کنه.

ښځې بیا په څنګ وروکتل، ماناداره یې وویل:

_هلته به نو څه وکو؟

او چې کریم جان په خندا وویل:

_هېڅ، یو ساټ به سره کېنو.

دې هم لنډ وخندل، وې پوښتل:

_پیسې لرې؟

_هو کنه.

_څومره؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم جان ویاړلي وویل:

ـدغومره خو شته چې ستا چاره پې وشي.

او مخکې له دې چې ښځه څه ووایي، ترې وې پوښتل:

ـوایه، څو روپۍ غواړې؟

ښځې ورغبرګه کړه:

ـیو نیم سل.

کریم جان بې اختیاره تکرار کړه:

ـیونیم سل اوغانۍ؟

ښځې وویل:

ـهو. یونیم سل اوغانۍ، لرې یې که نه؟

کریم جان ناارامه څټ وګراوه، وچونګېد:

ـخود یې لرم... خو دا پیسې لږ ډېرې نه دي؟

ـنه. پې ارزم.

کریم جان څه ونه ویل، دغسې چورتي څو ګامه ورسره لاړ، ښځې وپوښتل:

ـڅنګه، خوښه دې ده که نه؟

کریم جان ناراضه څه وګوڼېد، خبر یې واړوله:

ـنوم دې چګې شی دی؟

ـڅې کیې؟

ـهېڅ دغسې،

ښځې وویل:

ـمهمه نه ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسې وې پوښتل:

_څنګه. یونیم سل اوغانۍ. سمه ده؟

_کریم جان بیا خبر واړوله، په اعتراض یې وویل:

_نو لږ تر لږه دې دا عمر خو راته ووایه کنه چې درګرده همدا یونیم سل، یو نیم سل اوغانۍ کیږي... ځوانه یې؟

_هو.

_څوکلنه؟

شپږویشت.

_ښایسته یې؟

_هو!

کریم جان په خندا وویل:

_ته کوم چې مخ دې وګورم؟

ښځې ته قار ورغی، وغوربېده:

_دلته نه، په کور کې.

او چې کریم جان بیا هم سرګردانه تکرار کړه:

_یونیم سل اوغانۍ.

د ښځې خلق هم ورته تنګ شو. بې حوصلې یې ورغبرګه کړه:

_ډېرو خبرو ته حاجت نه شته. یو نیم سل اوغانۍ، ځې که نه؟

کریم جان پوه شو، چې ښځه له خپلې خبرې نه اوړي. که خبر ډېره ورسره وشني، دغسې به یې پر خپل ځای پرېږدي. ځکه یې ویره خوله په خوشامند ورته وویل:

_دا دومره بې حوصله کېږې ولې؟ ... خود به درسره لاړ شم خو په یوه شرط، که مې خوښه نه شوې، بېرته درنه ځم. سمه ده؟

ښځې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــسمه ده.

پسې زياته يې کړه:

ـــزه اوس درنه مخکې کېږم. ته تر شا راپسې راځې... چې ورك نه شې. ښه؟

کريم جان د سر په خوځولو ورته "ښه" کړه. خو ښځه لا نه وه ترې رهې شوې، چې وې پوښتل:

ـــګوره، څوك مېږه، مېږه خو به نه لرې، چې بتره به په جنجال ورسره ککړ يو .

ښځې وويل:

ـــچې مېړه مې ژوندی وای، اوس به تا سره تلم؟

او ګامونه يې پسې چټك کړل. کريم جان هم يو مناسب واټن ترمنځ تر شا ورپسې رهې شو. ښځه ښايسته ډېره لار دغسې مخامخ وړاندې لاړه، چې دوکانونه لږ سره رنګړي شول، ښي لاس ته يوه تنګ سړك ته ورتاو شوه. هلته لا ډېره لاره نه وه تللې، چې بيا ښي لاس ته يوې نرۍ کوڅې ته وروګرځېده. ښځې د کوڅې په خوله کې پښه ونيوله. په ده پسې يې وکتل او چې دی يې له ليرې د دې خوا ته راروان وليد، سر يې کښته واچاوه، سيخه په کوڅه ننوته. کريم جان هم ګام ورچټك کړ. وچ حلق او دربېدونکي زړه يې کوڅې ته ځان ورورساوه، نېغ ورننوت. څو ګامه وړاندې يې ښځه وليده چې دغسې ځوړند سر ورو ورو په تنګه باريکه کوڅه کې وړاندې ځي. کوڅه تشه وه. مازې خال خال به څوك په کې راښکارګند شو، چې خدازده په کومو چورتونو کې ورك يې خپله لار وهله. کريم جان همداسې په تلو تلو کې د کوڅې دواړو غاړو ته ولاړ کورونه له نظره تېر کړل، ټول بې ډوله په يو بل پورې نښتي، کاږه واږه او خواره بشکي وو. بيا يې د هغې په منځ کې نرۍ بهېدونکې ښالې ته وروکتل، چې د شا و خوا کورونو خاورو خځلو په کې لامبل. ترې راپاڅېدونکی خوسا بوی يې زړه وروهسکاوه. بېرته يې ښځې ته سترګې ترې واړولې، هماغسې ځوړند سر وړاندې تله. ښځه له څو نورو کورونو هم تېره شوه. اخر کيڼ لاس ته د يوه واړه کور په خړ وره ورننوته. کريم جان هم په بيړه ځان ورورساوه، چې وره ته وروړسېد، ژر يې شا و خوا وکتل، سيخ پرې ورننوت. د وره شا ته يې په يوه نسبتاً تياره دالان کې ځان وموند چې ابل سره يې سرای ته ورووت. دی لا دغسې پکر پر خپل ځای ولاړ و او له تيارې سره يې د خپلو سترګو د اشنا کولو هڅه کوله چې څنګ ته لږ وړاندې يې د ښځې غلی ږغ واورېد:

ـــراځه کنه.

ده ژر د ږغ لور ته وروکتل. هلته يې ښځه وليده چې کيڼ لاس ته د يوې کوټې وره ته ولاړه وه. ښځې ور پرانيست پسې زياته يې کړه:

ـــراځه دلته، دې کوټې ته.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دی وړاندې ورغی، کوټې ته ورننوت. وړه کوټه وه یوه زړه توشکه یې په یوه ګوټ کې اواره وه یو وړوکي بالښت هم ورباندې ایښی و. نور ډېر څه نه وو په کې. خو په ښه سلیقه جوړه او پاکه ستره مالومېده. د دالان غوندې تیاره هم نه وه، سرای ته ورخلاصې یوې وړې کړکۍ د تېر مازدیګر پسته رڼا په کې خوروله، ده لا دغسې په کې کتل، چې ښځې وویل:

_هلته په توشکه کېنه.!

کریم جان بې له دې چې څه ووایي، بوټونه وویستل، پر توشکه کښېناست. او چې له هغه ځایه یې بېرته دې ته وروکتل نو د لومړي ځل لپاره یې سترګې د ښځې پر لوڅ مخ ولګېدې. د کریم جان سترګې دغسې وچې کلکې پکې پاتې شوې، ښځه رښتیا هم ځوانه وه، د همدې پنځه ویشت شپږ ویشت کالو. په څېره هم بده نه وه. غټې تورې سترګې، ښایستوکې نرۍ پزه او راکښونکې خوله او شونډې. مازې ډنګر مخ او غومبورو یې لږ ژېړه لمبه کوله. خو نور یې هرڅه ښه وو، کریم جان خپله پرېکړه کړې وه، خوشاله یې سترګې وځلېدې، نرۍ موسکا یې پر شونډو وغوړېده. او چې ښځې وپوښتل:

_څنګه، ځې که پاتې کېږې؟

هماغسې موسکی شونډې یې وویل:

_پاتې کېږم.

دا ځواب یې پر ښځې هم ښه ولګېد. ویره خوله پرې راوړاندې شوه وې ویل:

_سمه ده. نو راکه، اول پیسې راکه.

کریم جان لاس کړ، یو سلګون او یو پنځوس ګون یې ښځې ته ورکړ. بیا یې څنګ ته د هغې کښېناستو ته ځای خوشې کړ. خو ښځې هماغسې پر خپل ځای ولاړ وویل:

_دستي. زه اوس مازې ابلې کوټې ته ځم، دستي بېرته راځم. ښه؟

او څو کریم جان څه ویلو ته خوله راسموله، ښځه بیا له کوټې وتلې وه. ښځه په بېړه د سرای په ابل سر کې پرتې کوټې ته ورغله، چې یوه وړه نجلۍ په کې ویده وه. یو زوړ بوډا یې څنګ ته ناست و. بوډا خواشینی او ناارامه مالومېده. د دې په ورننوتو یې اندېښمن پاس وروکتل، ښځې په ځای کې د پرتې نجلۍ پر تندي لاس کښېښود، وې ویل:

_څنګه ده نجلۍ؟ تبه یې لا نه ده شلېدلې؟

بوډا سر وښانده:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـنه لورې، هماغسې سره تبې ده.

ښځې د نجلۍ پر خولې جن سر لاس راوکيښ، غلی يې پر تاوده غومبوري مچ کړه. بيا يې بوډا ته کړه:

ـهه، دا پيسې واخله، دستي بازار ته لاړ شه... څه دوا موا ورته واخله.. که پيسې پاتې شوې، لږ خواړه هم درسره راوړه، ښه؟

بوډا د سر په ورته خوځولو پيسې ترې واخيستې. بيا يې زړه کلوشه په پښه کړه، لرگينه خيرنه لکړه يې تخرگ ته واچوله، په احتياط له کوټې ووت. ښځې څو ځلې نور هم د نجلۍ پر مخ او سر لاس راوکيښ، پر مخ او تندي يې مچ کړه. وروسته له هغه پاڅېده، لمدې سترگې يې په ورغويو پاکې کړې، آبلې کوټې ته ورغله.

17/7/1356ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د سپوږمۍ سترګه

زما د نیا راتلو ته به ټول کور خوشاله و. زما خوښي خو بیا تر ټولو ډېره وه. علت یې هم ښکاره و. زه پوهېدم چې د هغې له راتلو سره زما د ژوند تر ټولو خوږې شپې ورځې پیلېږي. د نازونو او نازولو شپې ورځې، د مور و پلار له منته بېغمه د شوخیو او سات تېریو شپې ورځې، او دا وړې په تودو شپو کې پر بام د ویدېدلو، د نیا پر ورانه باندې سر ایښې له ستورو ډک اسمان ته د ورکتلو او د شپې تر ناوخته د هغې د خوږو کیسو د اورېدو شپې ورځې.

هسې خو مې نیا په نور کال کې هم وخت ناوخته راپېښېده، خو دا راتګ به یې مازې د دوو، درو شپو و، چې هغه به یې هم اکثره زما له مور سره په خپلو ضروري خبرو تېر کړ. خو د توتو ټولولو پر وخت به دوه درې شپې نه، بلکې بشپړې پنځه- شپږ اونۍ راکره راغله. دا وخت به زموږ په باغ کې کار ډېر و. دومره ډېر چې ان مور به مې لا له ابا سره باغ ته تله، چې تر تیاره ماښامه توت ورسره ټول کړي. ښکاره ده چې زه او زما وړوکی ورور یې په کور کې یوازې نه شوو پرېښودلای. باغ ته یې هم نه ورسره بېولو، چې بیا مو د دوی خبره له کاره ایستل. هماغه وو چې نیا به یې زموږ پالنې ته راوغوښته، هغې هم له خدایه همدا غوښتل، ځکه په دې ډول به هغې ته هم له موږ سره د ځو اونیو تېرولو موکه برابره شوه.

دغه کال هم همداسې وشول. چې د تولو ټولولو وخت راورسېد، نیا ته مې یې احوال ورکړ. دوې ورځې پس هغه هم مازدیګر قضا مهال راورسېده. تر هرچا دمخه یې ما ږغ واورېد. له هماغه دباندې ځایه یې راناري کړې:

_لال بسی، وه لال بسی...!!

له دې سره ما هم بې اختیاره چغې کړې:

_انۍ!، انۍ!... انۍ مې راغله.!

او خوشاله مې له سرایه وروځغستل. چې وروړسېدم، ټینګ مې یې ډنګر لینګي په غېږ کې ونیول، دومره مې دېخوا اېخوا وځنګوله، چې نژدې مې "درب!" پر مځکه راغورځولې وه. انۍ مې وارخطا لاس دېوال ته تکیه کړ. په خندا یې وویل:

_مه کوه زویه چې غوځاره دې کړم .

او ویره خوله راټېټه شوه "چرپ!... چرپ!" یې دواړه غومبوري په پسته کنډاسه خوله رامچ کړل. بیا یې د لاس غوټه پر مځکه کښېښوده. ټینګ یې په غېږ کې ونیولم. په همدې ترڅ کې مې مور و پلار هم راورسېدل. د سترې مشې له ور سره کولو وروسته ټول، په داسې حال کې چې ابا مې یې غوټه ورسره رااخیستې وه، کاله ته ننوتو. په کوټه کې یې د پخوا په شان ځنګ ته کښېناستم .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

نیا مې له مور و پلار څخه د حال احوال پوښتنه وکړ. بیا یې، په داسې حال کې چې ورو ورو زما پر سر لاس راکښود، څو شېبې نورې هم په دېخوا اېخوا خبرو ورسره تېرې کړې. وروسته له هغه یې زما له مور څخه وغوښتل چې غوټه یې ورته راواخلي. خو مور مې لا له ځایه نه وه خوځېدلې، چې ما ټوپ کړل، د کوټې له کونجه مې یې ښایستوکې غوټه ورته راوړه او له تمو ډکې سترګې مې نېغې ورته ونیولې. نیا مې راپوه شوه. په کټکي یې وخندل، سم د لاسه د غوټې په خلاصولو لګیا شوه. چې خلاصه یې کړه، زما د زړه درزا هم زور واخیست. نه، ګومان مې نه و غلط. نیا مې دا ځل هم ښایسته ډېرې نینې او سرې او سپینې او ژېړې او شنې پتاسې ورسره راوړې وې! لا مې دغسې سراښې (حریصې) سترګې هغو ته نیولې وې، چې نیا مې یو ډك موټ په لمن کې ترې راواچول. خو زه په دومره نه وم قانع، خپل موټ مې هم ترې راډك کړ او بیا نو دغسې په تراټ، زما د مور په منت او د نیا او ابا د خندا په کړس کې، له کوټې ووتم .

ماخوستن چې ځایونه پر بام هوار شول او ټول په خپلو ځایونو کې ورته وغځېدو، زما هم ډېر طاقت ونه شو، په شوق د نیا ځای ته وروښکېدم، ومې ویل:

_انۍ…. وه انۍ!

_څه وایې زویه؟

_کیسه… یوه کیسه.

نیا مې مهربانه راته "ښه" کړه، پسې وې پوښتل:

_د څه شي کیسه؟

او چې ما وویل:

_د ښاپېریو کیسه.

دې هم له لږ سوچ وروسته د یوې داسې ښکلې ښاپېرۍ کیسه راته پیل کړه، چې له ډېرې ښکلا یې د اوبو ځاځکي په مرۍ کې مالومېدل.

زما د نیا زښته ډېرې کیسې زده وې. یو مخ بېلابېلې او یوه تر بلې په زړه پورې. د فتح خان او رابیا او ادم خان او درخانۍ له کیسې رانیولې بیا د کوهْ قاف د ښاپېریو، تورو او سپینو دېوانو، او اووه سري ښامارانو تر کیسو پورې، چې له خولو یې اورونه بادېدل او غرونه او ځنګلونه یې په مازې ساه پې ورکښلو ایرې کول. د خردجال او جوج ماجوج له کیسو رانیولې بیا د مځکې او بنیادمو د جوړښت او د اسمان د بېلابېلو تبخو (طبقو) او د هغوی په ورونو کې د ولاړو ملایکو تر کیسو پورې، چې شیطان لعین اسمان ته ورختو ته نه پرېږدي او هر وار چې هغه لعین دا هڅه وکړي،

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دوی يې د ستورو په کاڼو وولي او ببرته يې لاندې ترې راواچوي. ان د محشر او قيامت د ورځې او جنت او دوزخ کيسې لا ورمالومې وې. او دا، همداسې ښه وه، ځکه د هغې له رويه اوس زه هم په ښايسته ډېرو شيانو پوهېدم. مثلاً زه پوهېدم چې دا څلور کونجه دنيا ټوله د يوه لوی غوايي پر ښکر ولاړه ده؛ دا ښکر بيا پر يوې لويې ګارې اېښې او دا لويه ګاره هم د يوه غټ کب پر ملا پرته ده، چې هغه بيا خپله د زښته ډېرو اوبو په منځ کې لامبي. زه پوهېدم چې مثلاً زلزله ولې کېږي، ته وايه څنګه؟ ډېر ساده:

کله چې د دې غويي يو ښکر، چې دا ټوله دنيا ورباندې ولاړه ده، ستړی شي، نو بيا څه شی کوي؟ دا هم ډېر ساده: دا څلور کونجه دنيا خپل ابل ښکر ته ورغورځوي او د دې کار په کولو سره خو نو مالومداره خبره ده چې دا ټوله دنيا هم ولړزېږي او زلزله وشي. ښکاره ده چې د دې لړزېدو له امله به دا ټوله دنيا د وخته لا نړېدلې وای. خو له ښه مرغه خدای پاك د غرونو لوی مېخونه ورکې ټك وهلي او همدا د غرونو لوی مېخونه دي، چې مځکه يې ټينګه رانيولې او نړېدو ته يې نه ورپرېږدي. ماته اوس ان دا هم رامالومه وه، چې مورِ ټول بنيادمان له خاورو جوړ يو. دا خبر خو مې يوه ورځ خپله لا حيران راباندې راټولو همزولو ته ثابته کړه. بې له دې چې نيا مې راښودلې وي. اوه چې څومره په ځان وويارېدم. کاشکې تاسې هم راسره وای، چې د دوی هك پك مخونه مو ليدلي وای! ټول مې خړ پړ په ځای کښېنول! ښه مې په ياد دي، د خوړ څنګ ته پر لويه پرښه سره ناست وو. ما د بنيادمو د جوړښت کيسه ورته کوله، چې ورته ومې ويل چې مورِ ټول له خاورو جوړ يو. شکمن يې يو بل ته سره وکتل، ماناداره غونډې يې سره وموسل. زمورِ د ډم زوی، جلاتي خو راپورې ولا خندل. لکه خوشې دروغ چې ورته وايم. دې کار يې وينې راکې په غورځنګ کړې. زما دنيا په خبر کې شك؟ هغه هم د دې تيزن جلاتي له خوا؟... نه!... په هر ډول چې وي، بايد چاره مې يې کړې وای. هماغه وو چې قارجن مې د دوی جينګې خولې له نظره تېرې کړې، له لږ سوچ وروسته مې وويل:

ـنې (نه يې) منئ؟

دوی وويل:

ـنه!

ما ويل:

ـنې منئ؟

دوی ويل:

ـنه!

ما بيا وويل :

Downloaded from: The Digital Library

ـنې منئ؟

او چې دوی بیا ووېل:

ـنه!

ما هم چټك لستوڼی بېرته واهه، د دوی ټولو په مخ کې مې خپل مړوند څو واره ښه کلك وګراوه. چې لیکې لیکې خاورې پرې راپستې شوې، هماغسې قارجن مې مړوند دوی ته ونیو، پرې وربرچ مې وهل:

ـدا چګې شی دی، ها؟...

دوی چې زما په خاورو خړ مړوند ولید، سره تلولي غوندې شول. خو لکه چې بیا یې هم سمه زړه ته نه وه لوېدلې، ځکه یې ژر ژر خپل مړوندونه هم وګرول او چې د دوی پر هغو زما تر مړوند لا ډېرې خاورې راپستې شوې، نو دوی ته هم بله چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې دغسې ژېړې سترګې غلي پر ځای کښېني. له دغې ورځې وروسته نو بیا چا زما په خبر شك ونه کړ. ما هم، هره شپه چې مې نیا کومه کیسه راته کړې وه، په دا بله ورځ شا و خوا راباندې راټولو همزولو ته په مزه مزه اوله خاصو ډمامو په ډك انداز اوروله. يو څه مالګه مې له خپله ځانه هم پرې دوړوله. خو اوس چې مې دوی ته بنیادم د جوړښت غوندې ګرانه خبر ثابته کړې وه، نو کومه و هغه د نر زوی، چې څه په کې وواېي!. بس ټول به راته غوږ غوږ وو او له ستاینو په ډك نظر به یې راکتل، چې تر دوی ټولو په ډېرو شیانو پوهېدم. ما هم خدای شته من من غوښې پرې اخیستې. هم پر دوی باندې د بروالي او هم پر دوی د خپل دومره لوی تاثیر له امله. په تېره بیا چې د محشر د ورځې او جنت او دوزخ کیسې به مې ورته کولې. دې کیسو نه یوازې پر دوی، بلکې پر موږ ټولو خپل خاص اغېز لاره. کله چې به مې د جنت د ښکلو باغونو او چمنونو، په کې ناستو راز راز مرغانو او تر شاتو لا د خوږو مېوو او له شیدو او شاتو څخه د ډکو ویالو کیسې ورته راواخیستې، نو زما غوندې به د دوی زړونه هم ورته منښې منښې شول او خولو به مو اوبه ورته وکړې. او د دوزخ کیسو خو به ځای پرځای غوني راوتښتول.

د هغه د غټو او ژورو تنورونو، په کې د بلو اورونو کیسو چې لمبو یې کاڼي ویلي کول، او د دومره ډېرو مارانو او لړمانو د چیچلو او د سره اور په ګرزونو باندې د وهلو ـ ډبولو کیسو به داسې له ډاره ولړزولو، چې بې اختاره به مو په خاورو سپېرې کړې ګوتې د پزو پر سرونو راوکښلې او په توبو توبو به مو له خدایه وغوښتل چې ترې ومو ساتي.

ښکاره ده چې په دې دومره پوهې وياړېدم. او د دې خبرې کولو ته خو نو حاجت هم نه شته، چې دا ټولې کیسې به نه وای رامالومې، که مې نیا نه وای راته کړې .

دغه شپه هم، چې د ماښام له ډوډۍ وروسته بام ته راووتو او هر څوك په خپل ځای کې پرېووت، زه د نیا ځای ته ورغلم، سر مې د هغې پر مړوند کښېښود. څو شېبې مې دغسې پاس اسمان ته وروکتل، چې نن یې د ستورو ځلا د

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

بشپړي راختلې سپوږمۍ رڼا يو څه ورته کړې غونډې وه. وروسته له هغه مې بېرته نيا ته مخ ورواړاوه، يوه کيسه مې ترې وغوښته. چې دې وپوښتل :

د څه شي کيسه؟

ما هم ورغبرګه کړه:

ـ د کيامت کيسه.

د قيامت د نامه اورېدلو خدازده ولې خواشينې کړه، ګرومجن يې وويل:

ـ هی، هی... پوښتنه يې مه کوه زويه چې ډېر تريخ ساهت (ساعت) يې دی.

او ديوه ساړه اسوېلي له کښلو سره ژورو اندېښنو يووړه. بيا يې لکه له ځان سره چې ږغېږي، هماغسې اندېښمن پسې وويل:

ـ روزي ماشر کې جان ګودا...ا..ز بو وَد. اولين پورسيش از نه... ما... ا... ز بو وَد.

)روز محشر که جانګداز بود اولين پرسش از نماز بود(

زه مې دنيا په پاړسي چندان پوه نه شوم، خو څه مې ونه ويل. ما ويل مه يې کوه په خپله خوښه وړاندې لاړه شي. له ښه مرغه دې هم ډېر ونه ځنډولم. په داسې حال کې ګچې ګوتې يې زما په وېښتو کې ښخې کړې وې او نرم نرم يې زما سر پرې ګراوه، وړاندې پسې لاړه:

ـ وايي په دغه ورځ به لمر مازې يوه نيزه پر سر جګ ولاړ وي، زويه.... خلك به تر زنې په خپلو خولو کې ډوب وي. او د سر ماغزه به يې د اوبو غونډې په کوپړيو کې خوټېږي. مځکه به هم سره تبې وي... موږ به ټول د خدای پاك په اوزور (حضور) کې ولاړ يو، د هر چا املنامې (عملنامې) به يې مخې ته ورته ايښی وي. که چا په دې دونياښه کړي وي که بد، ټول به په کې ليکلي وي، زويه...

ما چې دا ټول شيان د خپل ذهن په سترګو ليدل، ناڅاپه مې ورغوڅه کړه:

ـ نو دا ټول شيان څوك په کې ليکي، انې؟

ـ ملايکې يې ليکي، زويه، ملايکې.!

او چې ما حيران وويل:

ـ ملايکې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

نرم يې وخندل، وې ويل:

ــهو زويه... وايي د هر بنيادم پر اوږو دوه ملايکې ناستې دي، يوه پر ښۍ اوږه، بله پر کينه اوږه. د ښۍ اوږې واله يې د سړي ښه کارونه ليکي، د کينې واله يې بد کارونه.

ما بې اختياره لاس اوږې ته ورووړ، خو نيا مې په خندا وويل:

ــنه زويه، ملايکې څوك په لاس نه شي رانيولای، هغوی له نوره جوړې دي، موږ بنيادم يې نه ليدلی شو، نه نيولی.

زه له خپل کاره لږ خړ غوندې شوم. شرمندوکی مې لاس له اوږې ايسته کړ او د نيا خبرو ته غوږ شوم، چې پسې زياته يې کړه:

ــخو له دې ټولو خبرو مخکې بايد اخر زمان راشي زويه. او اخر زمان هم تر هغو نه راځي، چې څو يې اول الايم (علايم) نه وي راغلي...

له دې سره يې بيا لږ خواشيني په ږغ ورگډه شوه، اندېښمن يې پسې وويل:

خدای مې دې غاړې نه بندوي، ځينې الايم خو يې دغه اوس لا راغلي... زه چې دې خلکو ته گورم...

او د يوه ساړه اسوېلي په کښلو يې خپله خبر نيمگړې پرېښوده. خو ما ډېرې چوپتيا ته پرې نه ښوده، ترې ومې پوښتل:

ــڅه الايم؟

نيا مې لنډ په ځنگ راوکتل، هماغسې اندېښمنه وړاندې لاړه:

ــهو زويه! نو وايي چې په اخر زمان کې به خلك ډېر بې لمازه شوي وي. بې لمازه څه چې په دين به شرمېږي لا!، توبه خدايه، توبه... وايي د مال او دولت مينه به زښته په کې ډېره شوې وي. دومره ډېره، چې له دين او ايمانه به پرې تېر وي... شرم او حيا به يو مخ له خلکو کوچېدلی وي. ښځې به له مېړونو حيا نه کوي او کشران له مشرانو.. وايي په اخر زمان کې به ښځې د نرو ډول کوي، نر د ښځو. خدای مو دې ترې وساتي زويه. په ښار کې خو همدا اوس لا دغه حال دی. د ښځو وېښته تر څټه رالنډ دي او نر بيا درگرده لگيا دی، خپلې څڼې ورته اوږدوي. څو يې مخې ته ورنه شې له شا به يې نه نر وپېژنې، نه ښځه... وايي په هر کاله کې به سازونه غږېږي، داشی خو يې اوس ان کلو ته لا راغلی، چې هر کاله ته ورشې، همدا رادوگانې (راډيوگانې) دي، چې په کې چالانه دي، همدا د سازونو درنگ و درونگ دی، چې په کې جوړ دی... زه خو چې دې ټولو الايمو ته گورم زويه، اخر زمان تيار راغلی بوله، بس مازې د خر جدال او جوج و ماجوج راتله لا پاتې دي....

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او د خردجال او جوج و ماجوج کيسه خو يې نو ما ته هم رامالومه وه، چې دومره غټ خر يې دی، چې له غرونو او سيندونو څخه په مازې پښه اړولو تېرېږي او د وېښتو هر تار يې اويا زره سازونه ږغوي؛ هغه هم داسې خوندور چې په مازې اورېدو يې خلك بېسده کېږي. خرشنه يې هم د سرو زرو غوندې برېښي، چې ترې راولوېږي، هرڅوك د سرو زرو په تمه ورمنډې کړي، خو چې راوايې خلې نو سره زر نه، بلکې مازې خرشنه يې رااخيستي وي. خو په دې کار يې ايمان هم له سره الوتی وي او کاپر له دنيا تېر شي. زه پوهېدم چې خردجال همدا اوس- اوس د کوهْ قاف په يوه غار کې د خپل خره د ځل په ګنډلو لګيا دی. کرې ورځ يې په همدې کار تېره شي، ماښام چې ستړی ستومانه د ځل له ګنډلو راخلاص شي، نو خوشاله ووايي چې: "سبا به له خپل خره سره پې وروزم". خو چې "خير!" يې نه وي ويلی، نو سهار چې ګورې د خره ځل يې ټول بېرته جړانګې برانګې شوی وی. هماغه دې چې دی هم بېرته د ځل په ګنډلو لګيا او خلك ترې خلاص شي. دا کار ان د قيامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قيامت په شپه دی هم ووايي چې سبا به "له خيره!" پې وروزم. له همدې کبله يې په دا بل سهار، د "خير" ويلو له برکته، د خره ځل نه وي ټوټې- ټوټې شوی او دی هم په خپل خره سپور له غاره پسې راووزي .

او بل يې دا جوج ماجوج دی، چې په "چين ماچين" کې د يوه لوی او پرېړ اوسپنيز دېوال شاته بند پاتې دی. دا بلا يې بيا دومره واړه دي، چې ان د يوې وړې ترخې سيوري ته يې لا په زرګونو تنه پراته وي او خپل ټوپکونه يې بېغمه د ترخې پر څانګو ورته ځړولي وي. خو له دې ټول وورواليې سره يې شمېر بيا دومره د خره له مرګه ډېر دی، چې همدا پنډ اوسپنيز دېوال، چې دوی يې شاته بند دي، بس په مازې يوه ورځ کې په څټلو څټلو د يوې پاڼې غوندې نری کړي. دومره نری، چې ماښام ان د دېوال ابله خوا ترې ښکاري، خو ددوی خوله هم خدای شکر د "خير" په ويلو ماته کړي، ځکه نو دوی هم، ماښام چې له خپله کاره راخلاص شي، مازې ووايي چې: "سبا به دا پاتې برخه هم وڅټو او بيا به نو پر خلکو ورخوشې کېږو". خو سهار چې ګورې نو دېوال د خدای په حکم بېرته هغومره پنډ شوی وي، لکه پرون چې و. په دې ډول دا کار هم د قيامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قيامت په شپه اخر دوی هم "خير" ووايي. هماغه دی، چې دېوال په دا بله ورځ بېرته پنډ نه شي او دوی يې د پاتې برخې له څټلو وروسته په خلکو راخوشې شي او ټول کلي او ښارونه رېز مرېز کړي...

زه لا په همدې چورتونو کې ډوب وم، چې نابېره مې له شا و خوا باموتو څخه ګونګوسی تر غوږ شو. حيران مې غوږونه څك کړل او چې نيا مې وويل: "سپوږمۍ يې نيولې" او په توبو او زاريو سر شوه، ما هم چټك پاس وکتل. عجيبه وه، سپوږمۍ رښتيا هم بل ډول مالومېده. تك سپين مخ يې اوس ژېړبخونه سره لمبه کوله. لکه چا چې رنګ ورشيندلی وي. وارخطا مې نيا وپوښتله، خو هغې د ځواب پرځای ژر ژر کلمه درسته کړه، تلولی يې وويل :

_هله زويه! کليمه درسته که چې خدای پاك راباندې ورحمېږي... ګوندې ستا له رويه راتېر شي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ما هم کلمه درسته کړه، ژر ژر مې څو توبې وویستې، خو بیا مې هم طاقت ونه شو. بیا مې نیا وپوښتله، هماغسې تلولی یې راغبرګه کړه:

ـ کله چې د خلکو ګوناوې له حده واوړي زویه، نو خدای ورته په قار شي. وایي خپل اسمان پې نړوم. خو سپوږمۍ ورته ژاړي او زارۍ ورته کوي، چې پې ورحمېږي، ځکه یې سترګه له ژړا تکه سره واوړي .

او بېرته په توبو او زاریو سر شوه. دې ځواب مې یې هېونه راولړزول.

اسمان راباندې رانړوي؟!... پر موږ ټولو باندې؟!... بیا خو نو ترې لاندې کېږو کنه؟!.. زبون وهلی مې بیا سپوږمۍ ته وروکتل. سور رنګ یې نور هم سور شوی و. تیار لکه د یوې ژړېدلې سترګې غوندې، چې ښه ډېر یې ژړلي وي. شېبه پس خو یې ببخي زما د نیا د پرتاګه رنګ واخیست. "توبه خدایه، توبه..." بېرته په توبو سر شوم .

د خلکو ګونګسي لا زور پسې واخیست. اوس مې یې له ورایه توبې او زارۍ سهي کولای شوې. زما مور و پلار هم راویښ شوي وو، هغو هم خپلې توبې له دې نورو سره ګډې کړې. زموږ د ګاونډ، تورا باز اکا، ښځه، بیا ورانه شوې وه، ان زموږ تر بامه یې ږغ راته، چې درګرده یې همدا "عف...فګ...فګ...! عف....فګ....فګ!...عف...فګ.... ف...ف..." کول. خواښې او مېړه یې په زاریو له پېریانو څخه غوښتل چې بېرته یې خوشې کړي، خو هغوی نه خوشې کوله.

په همدې تر څ کې د ملا صېب ږغ له مسجده اوچت شو. خو اوس یې اذان نه کاوه، څه نور څه یې ویل چې زه نه پرې پوهېدم. مازې به یې هرڅو شېبې پس په کې وویل: "صلوات!... صلوات!.." او چې بیا به یې په کې ورچیغې کړې: "استغفار!!... استغفار!..." نو دلته به ټول کلی هم په کریغو پسې وویل: "استغفار!... استغفار!..." او لا په ځوږ به یې توبو ته زور ورکړ .

دا ټولې ډاروونکې پېښې داسې لنډ و ګنډې، داسې پر له پسې وشوې، چې یو مخ یې وانې راوتښتولې. یو مخ یې لار او ګودر رانه ورك کړل. دغسې وچ حلق او ټول پړکېدونکی مې بیا سپوږمۍ ته وروکتل او له دې سره مې یو نیږدې پرتوګ لوند کړی و. نه، خبر تمامه وه، د سپوږمۍ یوه څنډه اوس کنډو شوې لا وه!. بې اختیاره پړنګ په ژړا شوم، په چونګن ږغ مې خدای ته زارۍ پیل کړې. په همدې شېبه کې مې د نیا راته پام شو. هغې چې ولیدل چې زه لا تر اوسه دغسې لوڅ مخ په ځای کې پروت یم، نیږدې یې چیغه له خولې وتلې وه. راټوپ یې کړل، له تعجبه په ډکو سترګو یې بړستن راباندې کش کړه، وې ویل :

ـویده شه زویه! هله، مخ پټ که چې ونه ډار شې ...!

او خپل لاس یې پر بړستن سربېره زما پر رېږدېدونکې اوږه کښېښود. ما هم بړستن ټینګه پر سر راوکښه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او خپلې توبې او عذرونه مې هماغسې جاري وساتل. شپېه پس لکه چې د دوی چیغې هم لږ کرارې غوندې شوې. خو ما مخ بېرته رالوڅ نه کړ، هماغسې ډارن او خولی جن تر برستن لاندې پټ پاتې شوم. خدازده څه وخت و، چې خوب یووړم .

سهار چې له خوبه راویښ شوم او لمر مې د مخامخ کورونو پر سر هسك ولاړ ولید، ډېر خوشاله شوم. بې اختیاره مې خوله ویړه شوه، څو شکرونه مې وکښل. خدای پاك مو توبه منلې وه او خپل اسمان یې نه و راباندې رانړولی.

1999/4/5

لندن انگلستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

"الوتل ورزده کوو"

دا هغه څه دي، چې ما په خپلو سترګو ليدلي. ليدلي يې څه چې خپله مې برخه په کې اخيستې ده. که بل چا راته ويلي واى لا به مې چندان نه واى ورسره منلى. خو اوس چې مې خپله دا کار کړى، نو څنګه به شك پرې وکړم، هن؟

ښه مې ټول په ياد دي. د انقلاب د پيل مياشتې وې. هرڅه انقلابي وو، هره ورځ په ملك کې ژور بدلونونه. هره ورځ د خلکو په ژوند کې انقلابي تحولات. او د انقلاب ستر لارښود هم په خپل هر فرمان دى. انقلابي بهير ته لار زور پسې ورکاوه.

ښکاره ده چې اخوا د انقلاب ضد عناصر هم غلي نه وو راته ناست نه. د ارتجاع او فيوډاليزم استازي داسې په اسانه له خپلو طبقاتي ګټو څخه تېرېدونکي نه وو. هره ورځ نوې توطيې او دسيسې، هره ورځ د انقلاب مخې ته نوي خنډونه او لانجې. تر دې حده، چې اوس يې ورو ورو خبر وسلوال پاڅون ته رسېده. هره ورځ د اشرارو د نويو ډلو د سر پورته کولو رپوټونه رارسېدل. نن دلته، سبا هلته. او زه چې اوس اګسا (د انقلاب د ګټو ساتندويه اداره. يا د نور محمد تره کي استخبارات) ته راتبديل شوى وم، يقيناً تر نورو ډېرو ملګرو د ملك له پېښو او حالاتو زيات خبرېدم. دلته زه هغه د چا خبره د پېښو په مرکز کې ورته ناست وم او دا همداسې ښه وه، ځکه دلته مې په خپلو سترګو ليدل، چې څنګه طبقاتي مبارزه وار په وار زور پسې اخلي. خو تر اوسه لا موږ برلاسي وو. تر اوسه د اشرارو ډېر کارونه احساساتي او بې له کوم خاص ډسپلينه وو. له همدې کبله يې ټکول هم دومره ګران نه وو. موږ هم پسې رااخيستې وه، هرځاى چې به ګوتو ته راغلل، داسې انقلابي چلند به مو ورسره وکړ، چې نورو ته لا پند شي. موږ غوښتل چې د هوا تر سرېدو مخکې لا دا هر لور خورېدونکي اشرار وځپو. هغه هم داسې مزغن، چې د بيا سر پورته کولو خيال ورنه شي. له همدې امله مو شپه ورځ په ځان يوه کړې وه او په نه سترړيا مو د انقلاب د ګټو ساتلو ته زيار يوست.

دغه ورځ مې هم تر تياره ماښامه په کار تېره کړه، هغه هم په خوشې اداري کارونو، چې هېڅ مې ښه نه اېسېدل. خو چاره څه؟ دا کارونه هم بايد شوي واى. سره له دې چې دا ټوله ورځ پرې اخته وم. بيا هم يو خروار کاغذونه پرمېز راته پنډ وو. خو نور نو په ما کې د کار حوصله نه وه پاتې. ټول شيان مې دغسې پر خپل حال پرېښودل. ډېر سر مې پستې څوکۍ ته تکيه وکړه، څټ ته د دواړو لاسونو له ځولۍ کولو سره مې سترېي سترګې سره ورووړې، چې لږ دمه شي. په همدې ترڅ کې د ټليفون زنګ وړغېده، بېرته راسم شوم، بې له کوم خاص شوقه مې غوږۍ راپورته کړه، زهير په کې وچونګېدم:

_هه... لووو؟

امر مې و، وې ويل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـملگری ولسیار؟

ـصېب!

ـکه لږ زما کوټې ته راشې.. په کار مې وې .

ومې ویل:

ـپه سترګو صېب.

او غوږې مې بېرته کښېښوده. بیا مې یو دوه غزونې وکړې، د لنډ اررمی له کښلو سره پاڅېدم، دغسې چورتي یې کوټې ته ورغلم. امر مې بیا په ټلیفون کې له چا سره لګیا و. زما په لیدو یې نرم راته وموسل، د سر په اشاره یې پرمخامخ څوکۍ د کښېناستلو بلنه راکړه، غلی په راښودلی ځای کښېناستم. چې راخلاص شو، وار له واره یې وپوښتل:

ـخیر خو دی ملګری ولسیاره سترګې دې ډېرې سرې دي... بې خوبه خو نه یې؟

ـنه صېب! هسې ستړی شوم... بې خوبه نه یم .

په خواخوږۍ یې سر راته وخوځاوه تسل یې راکړ:

ـڅه خیر دی ملګریه، د انقلاب په خدمت کې ستړی یې، نه د کوم ارتجاعي نظام په چوپړ کې.

د سر په ورته خوځولو مې یې خبر تصدیق کړه، ومې موسل. ده غوښتل نور څه هم ووایي، چې بیا ټلیفون وکړنګېده. بې حوصلې یې غوږۍ راجګړه کړه. په څو لنډو جملو یې د ټلیفون کوونکي خبر ورخلاصه کړه. لالهانده یې ما ته راوکتل:

ـدغه مې حال دی... تیار ټلیفونچي راڅخه جوړ شوی، درسته ورځ همدغه درنګه درنګه او درنګه درنګه ټلیفونونه دي چې راکېږي .

ما هم په خواخوږۍ سر ورته وخوځاه او له ده سره یو ځای لنډه شېبه چوپ شوم. وروسته له هغه یې بېرته د خبرو لړۍ پسې راټینګه کړه:

ـهورښیبا؛ همدا اوس به هوایي ډګر ته لاړ شې، ملګری غورځنګ هلته درته سترګې په لار دی... چې وروړسېدئ، خپله به ټولې خبرې درته وکي، تاسې بس د هغه په لارښوونو امل (عمل) وکئ. مقصد مې ته او ملګری بشردوست یې... هغه هم درسره بوزه.

مالا خوله خبرې ته راسموله، چې بیا د ټلیفون ږغ اوچت شو. امر مې غوږۍ پورته کړه، په کې وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ــهلو؟

اوما ته يې د تلو اشاره وکړه. چاره نه وه، پاڅېدم، دغسې ناارامه يې له کوټې ووتم. چې خپلې کوټې ته ورغلم، خدای شته پوره ناراضه او په قار وم؛ او ټول د همدې لعنتي بشردوست له امله. له دې سړي څخه مې يوه ذره ښه هم ولاکه راتلل. لومړی خو پرچمی و او د ټولو پرچميانو غوندې دی هم دې خپلو څو لوستلي کتابګوټو ته ډېر په هوا کې و، چې مازې به دې خبر ورسره دېخوا اې خوا کړه، نو له مارکس او انګلز نه رانيولې، بيا تر ملګري لينن او سټالينه به يې د ټولو مقولې درته کتار کړې. هغه هم په داسې انداز، لکه له دې ټولو سره چې يې په يوه سماوار کې چاينکۍ خوړلې وي. او دويم يې دغه بې شخصيته شخصيت و، چې په هرځل ليدو يې يومخ کانګې راوستې. دومره غوړه مال، دومره ښوی او بې خاصيته او دومره په هېڅ نه ويشتلی چې هك حيران به ورته پاتې شوې. بس د دنيا هره سپکه يې په ورين تندي زغلمه، خو په دې شرط چې دا ميرات مړې څوکۍ يې پرې وساتله شي. کاشکې يې داسې يوه څوکۍ خو لا وای. او اوس چې يې رهبران هم له ګوند او دولته شړل شوي وو، اوس خو نو بيا هغه سرکوزی ترې جوړ شوی و، چې راشه که يې ګورې. خو بلا پې پسې. هرڅه چې وو، مهمه خبر دا وه چې له بده مرغه مې امر د هغه د راسره بېولو راته وويل او ما هم د دې کار له کولو پرته بله چاره نه درلوده. هماغه وو چې لومړی مې خپل کور ته ټليفون وکړ، ښځې ته مې وويل چې نن شپه ښايي بيا ناوخته کاله تا راشم او بيا مې بشردوست ته زنګ وروواهه، ترې ومې غوښتل چې هوايي ډګر ته راسره تلو ته ځان تيار کړي. شېبه پس دواړه هوايي ډګر ته د تلو په نيت په موټر کې ناست وو. موټر وخوځېد، چټك يې د هوايي ډګر لار په مخ کې واچوله او زه خدای شته دا ټوله موده په همدې چورت کې ډوب وم، چې دا څنګه مهم کار دی، چې امر مې يې هېڅ په باب راته ونه ويل. دی هم لکه چې همدې پوښتنې په کراره نه پرېښود، څو ګامه وړاندې يې بيا وپوښتل:

ــنور يې هېڅ توضيحات درنه کړه؟

هاغسې لنډ مې وويل:

ــنه!

او ځان مې د موټر له کړکۍ څخه دباندې کتلو ته ترې مشغول کړ، چې پر له پسې يې کورونه او واټونه ترشا کول. شپه اوس ښايسته تياره شوې وه. په شا و خوا کورونو کې څراغونه لګېدلي وو، د شپې ګرځ بنديز ته لا وخت پاتې و، خو ښار له خلکو تش مالومېده. د هغوی پرځای اوس هر څو ګامه پس د ګزمې موټر سړي ته په مخه ورتلل، چې ګړندي دېخوا اې خوا ګرځېدل .

ډېر وخت نه و تېر، چې له ښاره ووتو. هر څومره چې هوايي ډګر ته ورنيږدې کېدو، هغومره د نظامي موټرو تګ راتګ ډېرېده، هغومره د ګزمو پوستې ډېرېدې. سره له دې چې زموږ موټر هم روسي جيپ و، خو هوايي ډګر ته له ورننوتو مخکې بيا هم څو ځايه موظفو پيره دارانو ودرولو، موږ هم هرځل د خپلو کارډونو په ورښوولو او د ملګري

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

غورځنګ د نامه په وراخیستلو خپله لار ترې خلاصه کړه او وروسته له هغه هماغسې په بیړه وړاندې ترې لاړو. تر ځو چې هوایي ډګر ته ورسېدو. هلته ملګری غورځنګ تیار د خپلې ودانۍ په مخ کې راته ولاړ و. د بشردوست په لیدو ویړه خوله له ورسره ولاړو کسانو راپېل شو، څو ګامه زموږ پر خوا راغی. چې وروړسېدو، غېږ یې پرانیسته، ښه تود روغبړ یې راسره وکړ. وروسته له هغه یې، په داسې حال کې چې زه له لاسه نیولی وم او دغسې کرار کرار یې د خپلې کوټې پر لوري له ځان سره بېولم. وویل:

ـښه شو چې په خیر راغلئ.. . ما ویلې هسې نه چې په لار کې له کوم تکلیف سره مخاخ شوي یاست.

په دواړو مو ورغبرګه کړه:

ـنه صېب، ښېخي اسوده راغلو.

ده مازې سر راته وخوځاوه څه یې ونه ویل. خو بشردوست پسې وپوښتل:

ـلکه چې ډېر وځنډېدو صېب؟

ملګري غورځنګ هماغسې په دالیزګ کې روان وویل:

ـنه ملګرې بشردوست. دومره ونه ځنډېدئ... زه هم همدا اوس درپسې راووتم .

او څو ګامه وړاندې له موږ سره یوځای یوې غټې کوټې ته ورننووت. هلته یې پر ښایسته کوچونو د کښېناستو بلنه راکړه. زه او بشردوست له یو بل څخه لږ لیرې سره کښېناستو. ملګري غورځنګ لومړی د خپل کار مېز ته ورغی. هلته یې په ټلیفون کې چا ته زموږ د رارسېدو خبر ورکړ، ترې وې غوښتل چې د هر شي له تیارېدو سره ده ته احوال ورکړي. وروسته له هغه موږ ته مخامخ پر کوچ کښګېناست وې ویل:

ـاوس دستي به ټول شیان په خیر تیار شي .

موږ سرونه ورته خوځول، لا مو څه نه وو ویلي چې پسې وې پوښتل:

ـځنګه، وږي شوي خو به نه یاست؟ لږه ډوډۍ موډۍ به راوغواړو.

په دواړو مو وویل:

ـنه صېب، تکلیف ته حاجت نه شته.

ـڅه تکلیف؟... هېڅ تکلیف ولا که وي. که وږي یاست، څه شی به راوغواړو، په یوه دقیقه کې یې له کانتینه راوړي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او چې موږ بیا په منني سره ورته "نه" کړه. ده هم نور ټینګار ونه کړ، پاځېد، په چایبر کې له تیار جوړ کړي چایو څخه یې موږ ته هم دوې پیالې راډکې کړې. په داسې حال کې چې له خوړو سره یې زموږ مخې ته پر مېز ایښودلې وې، وې ویل:

_ځه ملګرو، تر هغو به دا چای سره وڅښو.

او په دې ډول یې له موږ سره خپله مرکه جاري وساتله. زما خدای شته له هاغه لومړي سره ښه ترې راغلل. مینه ناك او انډیوال سړی و، څوکۍ او منصب نه و په هوا کړی. سره له دې چې د لومړي ځل لپاره مې ورسره لیدل، بیا یې هم داسې له ملګرتوبه ډك چلند راسره کاوه، لکه له عمرونو چې سره پېژنو. موږ دغسې د چایو له څښلو سره د خپلو اداري کارونو او هېواد پر حالاتو سره رږغېدو، لا مو د چایو دویمې پیالې نه وې تشې کړې، چې ټلیفون ورږغېده. ملګري غورځنګ د "وبخښئ" له ویلو سره پاځېد. د کار پر مېز د پراته ټلیفون غوږۍ یې راپورته کړه، په کې وې ویل:

_هلو؟

وروسته له هغه یې څو شېبې په ځیر ټلیفون کوونکي ته غوږ ونیو، په پای کې یې مازې وویل:

_سمه ده.

او د ټلیفون غوږۍ یې بېرته کښېښوده. بیا یې له هماغه ځایه موږ ته کړه:

_ځو له خیره.

او نبغ د کوټې پر وره وررهي شو. موږ هم پسې وخوځېدو، بې له دې چې تر دغه اوسه لا رامالومه وي، چې چېرته او په څه خاطر؟. له کوټې ووتو. د ده غوندې په غټو ګامونو مو ځان د هوايي ډګر انګړ ته ورساوه. هلته ملګري غورځنګ یو ناڅاپه ودرېد. له لنډ فکر کولو وروسته یې غاړه تازه کړه. په داسې حال کې چې سیخ یې موږ ته راکتل، په جدي لهجه یې وویل:

_له همدې ځایه زموږ او ستاسو وظیفه پیلېږي. له همدې شېبې راوروسته چې هرڅه پېښېږي باید زموږ ترمځ پاتې شي!... پوه شوئ؟

او چې موږ حیران غوندې ورته "ښه" کړه. دی هم هماغسې په چټکو ګامونو بېرته رهي شو. موږ هم چوپه خوله پسې وخوځېدو. ما په شا و خوا کتلو ځان مشغول کړ. په هوايي ډګر کې رڼه رڼا جوړه وه، هر لوري د نظامي الوتکو، شوبلو او موټرو شور او ځوږ خپور و. هرځای همدا نظامیان وو چې دورې هورې کېدل. هر یو په خپل- خپل کار لګیا، دلته د ژوند داسې ګڼه ګوڼه جوړه وه، لکه هېڅ شپه چې نه وي.ما دې ګڼ شمېر ولاړو بېلابېلو الوتکو ته کتل او فکر مې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

پر له پسې د ملګري غورځنګ پر وروستۍ خبرې راځرخېده. خدازده ولې مې زړه يو ډول درزا غوندې سر کړې وه. له ښايسته ډېرو الوتکو تېر شوو. څو ګامه وړاندې ملګري غورځنګ يوې نظامي چورلکې ته لاس ونيو:

ــ هغې هليکوپترې ته ورځو.

له تلوسې په ډك زړه مې وروکتل. غټه چورلکه وه، څو وسلوال سرتېري هم "تيارسی" ورته ولاړ وو. لا دغسې پرې وتلو چې پسې زياته يې کړه:

ــ اشرار په کې دي... ډېر خطرناکه اشرار!. بايد ډېر پام ورسره وکړو.

موږ مازې سرونه ورته وخوځول او نور هم وړاندې ورغلو. چې دننه ورننوتو، له ډېرې حيرانتيا مې خوله وازه پاتې شوه. چورلکه زيچه له اشرارو ډکه وه.

ټول يو بل ته جوخت د چورلکې پرمځکه ناست وو. د ټولو لاسونه له شا ورتړل شوي وو. څو ټيټ پوړي نظاميان هم کلاشينکوف په لاس چمتو ورته ولاړ وو، چې کوم بېځايه حرکت ترې ونه شي. اشرار د هرې ژبې او هر عمر خلك مالومېدل. د ډېرو پرمخ او ځانونو د ورسره شويو تحقيقاتو نښې نښانې له ورايه ښکارېدې. د چا و چا خو لا د تن جامې ورباندې ريتاړې ريتاړې شوې وې. ټول دغسې غلي او اندېښمن پر خپلو ځايونو ناست وو. لکه وربانديې مېخ کړي چې دي وي. ما چې د دوی دې سر او تنو ته وکتل، خدای شته يو مخ مې اختيار ترې تېر شو. له ملنډو په ډکه لهجه مې له ځان سره وويل: "... ډېر خطرناکه اشرار!... دغه خواره بشکي بلا؟... خطرناکه؟!..." او د ملګري غورځنګ پر خبره خندا راغله. په همدې ترڅ کې ملګري غورځنګ بېرته د پېلوټ له کوډلې څخه راووت. لومړی يې په لوړ ږغ د چورلکې د الوتلو خبر راکړ. بيا يې ما او بشردوست ته زموږ ځايونه راوښودل او راڅخه ويې غوښتل چې پر خپلو راښودلو ځايونو کښېنو. خپله هماغلته مخامخ راته کښېناست. له دې سره د چورلکې غرهار هم اوچت شو. چورلکه لومړی نېغه هوا ته وخته. چې ښه لوړه شوه، نو خدازده په کوم لوري وخوځېده، ډېر وخت لا نه و تېر چې بيا مو د ښار کورونه او په کې لګېدلي څراغونه شا ته کړي وو. چورلکه دغسې په غرهار وړاندې تله. زه په فکرونو کې ډوب غلی پر خپل ځای ناست وم. شا و خوا مې د دې "خطرناکو!" اشرارو سرګردانه څېرو ته کتل او ځان مې په دې خبره قانع کړی و، چې ښايي کوم بل ښار يا زندان ته به يې بيايو. نه پوهېږم څومره وخت همداسې تېر شو، چې ملګري غورځنګ مې خوا ته راغی .

موسکی شونډې مې څنګ ته کښېناست، وې ويل:

ــ په څه چورت کې تللی يې، ملګری ولسيار؟

اندېښمن مې وويل:

ــ هېڅ، دغسې"

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

لا مې نور څه نه وو يلي چې پسې زياته يې کړه.

ـنن به له خيره يو بل غټ ګام هم د انقلاب په ملاتړ کې اوچت کړي.

ما چې تر دا اوسه لا سم په کيسه نه وم خبر، خپلې پوښتنې ته وار راغلی وليد .

شا و خوا ناستو اشرارو ته مې اشاره وکړه، ومې ويل:

ـچېرته يې بيايو؟

په خندا يې وويل:

ـهېچېرته.

او چې ما په تعجب تکرار کړه:

ـهېچېرته؟

شونډې يې نورې هم سره ښېرته شوې. څه يې ونه ويل. مازې يې د سر په راته خوځولو خبر راتصديق کړه. خو زه نور چوپ پاتې نه شوم. ومې پوښتل:

ـنو څه شی يې کوو؟

دا ځل دی هم چوپ نه شو، ويره خوله يې مخامخ راوکتل، وې ويل:

ـالوتل ورزده کوو.

بې اختياره مې له خولې ووتل:

ـالوتل ورزده کوو؟

او له پوښتنو ډکې سترګې مې لا حيرانۍ ده ته ونيولې. د دې حالت ليدو مې لکه چې خوند ورکړ. لنډ يې نور هم پسې وخندل. بيا يې په داسې حال کې چې نرم پر اوږه کښېکښېودلم، وويل:

ـډېر بې حوصله توب مه کوه ملګريه! يو ساعت پس به هرڅه په خپلو سترګو ووينې.

او هماغسې په خندا کې بېرته راڅخه لاړ. زه دغسې هلك حيران پر خپل ځای ناست وم، سرګردانه او په چورتونو کې ډوب مې ملګري غورځنګ ته ورکتل چې په پام د الوتکې په منځ کې د ناستو خلکو له منځه تېر شو او يوځل بيا د پيلوټ کوډلې ته ورننووت. چې بېرته راووت نو يو مخ بل سړی و. له هغه پخواني انډيوال ملګري غورځنګ سره يې اوس هېڅ شی هم نه و جوړ، چې هره خبره به يې له ټوکې او خندا سره غبرګېده. نه، اوس هغه يوسل په سلو کې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

نظامي منصبدار و، چې خپلو ترلاس لاندې کسانو ته رږغېده، رږغېده نه، قومانده یې ورکوله. جدي څېره،تېره کاته، له تحکم او هیبته ډك حرکات. له هماغه ځایه یې په بشپړ امرانه انداز د چمتو کېدو قومانده راکړه. پاڅېدم، د ملګري غورځنګ له دستور سره سم مې د چورلکې ترلي وره ته ځان وورساوه. ښي اړخ ته یې ودرېدم. بشردوست هم په بیړه ځان راورساوه. ابل اړخ ته یې مخامخ راته ودرېد. نور ټیټ پوړي نظامیان هم د ستور ته چمتو هر یو پر خپل ورښودلی ځای ودرېدل. دا وخت چورلکه هم سره ورو شانته شوه. په ښکاره درزن زړه مې غلی له کړکۍ څخه دباندې وکتل. تپه تیاره وه. هېڅ شی نه مالومېدل. خلق مې نور هم راته تنګ شو. بېرته مې په چورلکه کې اشرارو ته مخ ترې راواړاوه، چې سره بوږنېدلي غونډې وو. حیران او ناباوره یې کله موږ ته، کله په خپل منځ کې سره کتل. چورلکه، نوره او نوره هم ورو شوه، چې یومخ ودرېده، ملګري غورځنګ وویل: __اوس.

او په بیړه یې د چورلکې ور پرانیست. بیا یې موږ ته دستور راکړ چې وره ته تر ټولو نیږدې ناست ځوانکی راونیسو. موږ هم سر ترپایه پرکېدونکی ځوان ټینګ له متو راونیو. ځوان لږ مقاومت وکړ، خو موږ پرې پیاوړي وو، راپور ته مو کړ. ملګری غورځنګ راوړاندې شو. په داسې حال کې چې دې نورو نظامیانو خپل کلاشینکوفونه په ګواښ پاتې اشرارو ته نښه کړي وو. د ځوانکي لاسونه یې ورخلاص کړل. وروسته له هغه یې ز موږ په مرسته او له موږ سره یوځای د چورلکې د پرانیستې وره خولې ته راکش او د سترګو په رپ کې یې لاندې ترې خطا کړ. ځوان یوه سوې کریغه وویسته، په تپه تیاره کې ورك شو .

دې کار د دې نورو سترګې غټې غټې راوویستې. د ډېریو رنګونه تك ژېړ اوښتي وو. خو موږ نور ماتل نه شوو. د هغوی په زاریو جګیو، د هغوی په چیغو او غلبلو او د چاو چا په مقاومت او ښکنځلو کې مو یو یو د چورلکې وره ته راکش کړ، د لاسونو له ورخلاصولو وروسته مو تر وروستي تنه پورې ټول لاندې ترې راوغورځول. چې راخلاص شوو ټول له لاس او پښو لوېدلي او په خولو لانده خیشته وو. شپه له نیمایي ښایسته ډېره تېره وه، چې کاله ته راغلم. په کور کې کراره کراري وه. ښځه او ماشومان مې د وخته لا ویده شوي وو. غلی مې جرابې او بوټونه له پښو وویستل. له پخلنځي څخه د پخو وریجو او غوښو خوندور بوی راباندې ولګېد. ګېډه مې له لوږې راته وسوځېده، خو څه ی مې ونه خوړل. دغسې منګ او چورتي خپلې کوټې ته ورغلم، ستړی هلاك په ځای کې ولوېدم. خوب نه راته. ننیو پېښو په کراره نه پرېښودم. هرڅه مې د یوه نه منونکي بدخوب په څېر سترګو ته نېغ نېغ کېدل. څو شېبې لا نور هم دغسې نا ارامه په ځای کې لټ په لټ شوم. خو اخر مې ځان ته وویل: "کرار شه سړیه، دا انقلاب دی انقلاب!.. څه ټوکې خو نه دي، چې د چا پزه هم په کې وینې نه شي"...

او برستن مې ټینګه پر سر راکش کړه.

1999/7/15م کال

لفبرا- انګلستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

شعارونه، تاثیرونه

غونډه ورځ مې د "پاسترناك" د "ډاکټر شيواګو" په لوستلو تېره کړه. زياتي مې نو سر ډډ راته ولاړ و، په سترګو کې مې د يوې ليکې لوستلو شيمه هم نه وه پاتې. کتاب مې دغسې خلاص پر خپل ځای کښېښود، پاڅېدم. کورتۍ مې واغوسته، په شمېرلو ګامونو له کوټې څخه دباندې راووتم. ځان ته مې وويل راځه سړيه لومړی څه تفريح او هواخوري وکړه، بيا به په تازه ساه د ناول پاتې برخه هم پسې ولولې.

دباندې مې پر لوی سړك له پښې اينبودلو سر جوخت سوړ نمجن شمال پر مخ ولګېد. دې کار مې يې ځای پرځای زړه راتازه کړ. په شوق مې اوږده ساه وکښه، سږي مې د پسرلي له پاکې هوا ډك کړل. بيا مې ورو شا و خوا له نظره تېر کړل. دغسې مخامخ په راته نااشنا ښار کې رهي شوم، بې له دې چې کوم ټاکلي ځای ته د رسېدو نيت دې ولرم. ما ته تر اوسه لا د دې وړوکي ښار ډېر څه نوي وو. تر اوسه مې يې لا ډېرې لارې کوڅې نه پېژندلې. خو هوا يې نن ډېره په زړه پورې وه. څو شېبې مخکې اورېدلی باران د سړك غاړو ته ولاړې ونې پاکې پرېولې وې او د سړك په کنډو کپرو کې يې دلته هلته واړه واړه ډنډونه جوړ کړي وو .

د ورېځو لويې اوورې ټوټې اوس هم د مالوچو د خوځنده درمندونو په شان د اسمان پر پراخه لمن دېخوا اې خوا کېدلې. له ځمکې څخه د لندو خاورو زړه راکښونکې بوی راته، چې زما هر وخت ډېر خوښېده. او د سړك پر غاړه د ويالې په اوبو کې ټنډو چونګښو ټوپونه وهل او سندرې يې ويلې. ما له دې ټولو څخه خوند اخيست. دغسې چورتي کرار کرار وړاندې تلم. د ښار پر دې برخه زړه وړونکی سکوت خپور و. سړك د خلکو او موټرو له ګڼه ګوڼې خلاص و، مازې وخت ناوخته به څوك پرې راښکاره چې هغه به هم شېبه پس بېرته له سترګو نيهام شو. نور نو زه تقريباً يوازې رهي وم او دا همداسې ښه وه. ځکه پدې ډول زه همدا اوس هم د "ډاکټر شيواګو" پېښو په ځان مشغول ساتلی وم. اوس مې هم د نومونړي پنډ ناول حوادث د ذهن په سترګو ليدل. زما د شا وخوا محيط سکوت او چوپتيا، په دې پاسته مازيګر کې زما دې په فکرونو کې ډوب حالت ته يو داسې زړه وړونکی قوت ورباخښه چې له زوره يې نور هرڅه رانه هېرول .

خدازده څومره او څه موده همداسې ځوړند سر او په چورتونو کې لاهو وړاندې لاړم. خو چې يو وخت مې سر راپورته کړ، پوه شوم چې ښايسته ډېره لار مې وهلې وه. دا و له ښاره يومخ ګوښې لويې او پراخې څلورلارې ته رارسېدلی وم. څلورلارې مې وپېژانده. يوځل مخکې هم له همدې څلورلارې تېر شوی وم. د ښې لاس واټ يې زما کوټې ته لار ايسته او مخامخ پراخ سړك يې له ښاره سيخ دباندې ووت. ما يې يوازې د کيڼ لاس سړك وهلی و، چې ښه ډېر مزل وروسته يې سړی اخر بازار ته رساوه. ابل وار مې دومره په ځير نه وو ورته کتلي، مازې په بيړه مې د خپلې کوټې لورې ته لار په مخ کې ترې اچلې وه، خو دا ځل مې سترګې څو شېبې پرې مشغولې کړې. هرڅه عادي وو. لويه او پراخه څلورلارې ، د هر ورته راخلاص سړك په خوله کې د ولاړو ترافيکي اشارو خادې، دلته هلته يوه تنها ولاړه ونه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

او د بلې هرې څلورې لارې په شان دلته هم گردچاپېر د سرو سرو انقلابي شعارونو لوحې. د شعارونو په لوستلو مې پیل وکړ. مخامخ پر یوه لوحه په پرېړ سره رنگ لیکلي دا شعار لیدل کېده: "په وړاندې له فرد څخه د فرد په لاس له استثماره د خلاصې ټولنې پر لورحه". پر بلې لوحې "ژوندۍ دې وي سوله، ډموکراسي او ټولنیز عدالت" لیکل شوی و. څنگ ته یې د "ژوندی دې وي کارگري انټرناسیونالیزم" لوحه ولاړه وه. پر یوه بله لوحه یې په پاړسي ژبه لیکلي وو: "نان به گرسنه، لباس به برهنه، کار به کارگر، زمین به بزرگر، این است شعار ما" د هغې څنگ ته بیا په پاړسي ژبه د "زنده باد احترام به مقام والای انسان" شعار لیکل شوی وی، تر هغه ور اخوا: "په وړاندې له هر ډول تبعیض، ستم او محرومیت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" او بیا پر یوه بله لوحه د یوه هوسا، بسیا او سرلوړي افغانستان د جوړېدو غوښتنه شوې وه. په یوه بل شعار کې خو یې بیا د افغانستان محروم او مظلوم ولس نه یوازې د هېواد د ټولو مادي او معنوي شتمنیو خاوند گڼلی و، بلکې خلقي دولت او خلقي انقلاب یې هم د دوی لپاره او د دوی په خدمت کې باله.

بس همدا پر له پسې شعارونه او په هر یوه کې د یوه نېکمرغه ژوند د جوړولو او له هر ډول محرومیت او ستم څخه د هېوادوالو د خلاصون او ژغورون ژمنې او وعدې. ما دا ټول شعارونه پېژندل او خدای شته هر یو مې یې بې شمېره ځله نور هم په هر ځای کې لوستی و. خو سره له دې مې اوس بیا هم یو په بل پسې لوستل او هر یوه ته څو شېبې ځیر کېدم .

همداسې مې د شعارونو د لوستلو په موخه سترگې له یوې لوحې څخه بلې لوحې ته وراړولې، چې هلته لږ لیرې یو جگ نری ځوان تر سترگو شو. ځوان له ختیځ لوري څلورلارې ته راروان و. تور کمیس او خړ پتلون یې اغوستی و. ځوړند سر چورتي غوندې ورو ورو وړاندې راته. ځوان نور او نور هم وړاندې راغی، چې څلورلارې ته راورسېد، اوږد اسوېلی یې وکیښ، سر یې راپورته کړ. زه یې ولیدلم. خو ما ځان ناگومانه واچاوه. دغسې مې تر سترگو لاندې د هغه څارل جاري وساتل. له دې سره مې زړه هم خدای شته لږ راته په درزا شو. خو ژر مې ځان بېرته راټینگ کړ، هماغسې مې په پټه د ځوان څارلو ته دوام ورکړ. ځوان څو شېبې چوپ او کرار پر خپل ځای ودرېد، بیا یې سترگې له ما څخه د شعارونو لوحو ته ورواړولې. هرې یوې ته به لنډه شېبه ځیر شو. لکه له ځان سره چې یې لولي، شونډې به یې ورو ورو پرې وخوځولې. چې د یوې لوحې له لوستلو او فکر پرې کولو به راخلاص شو نو ابلې لوحې ته به یې سترگې ترې وروړولې. خو په یوه شعار کې یې سترگې دغسې ښخې پاتې شوې. ما هم غلي لوحې ته سترگې وروړولې. پرې لیکلي وو: "په وړاندې له هر ډول تبعیض، ستم او محرومیت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" ځوان څو شېبې تېره تېره شعار ته وکتل، له دې سره د قار څپه پرې ورغله، سترگې یې غټې غټې راووتلې. زما د زړه درزا لا زور واخیست .

لا مې دغسې په چورتونو کې ډوب ورکتل، چې ځوان یو دم وخوځېد، په بیړه پر شعار وررهي شو. چې وروورسېد، مخامخ یې شعار ته لاړې ورتو کړې، په لوړ ږغ یې ښکنځل ورته وکړل. زه د ځوان دی کار هك پك کړم. له حیرته په

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

وازه خوله مې ځوان ته ورکتل، چې هماغسې مخامخ شعار ته ولاړ و او یو عالم کرکو یې په سترګو کې ځپې وهلې. لا مې څه نه وو ویلي چې قارجنې سترګې یې ما ته راواړولې، له هماغه ځایه یې راته وویل:

ـ احمقان... فکر کوي چې یوازې په شعارونو خبر خلاصېږي.

او په داسې حال کې چې هماغسې قارجن یې راکتل، راباندې رارهي شو. زه تلولې غوندې شوم، خو د څه کولو توان نه و راکې پاتې. دغسې له حیرته پر خپل ځای مېخ ولاړ وم، سرګردانه مې ځوان ته ورکتل، چې په غټو ګامونو زما پر لوري رادرومي. چې راورسېد، بې له دې چې زما له خوا کوم غبرګون یا څه ویلو ته ماتل شي، په خپله یې شعراونو ته لاس ونیو، پسې زیاته یې کړه:

ـ ته دا د خنزیز زمن ګوره... ټول ملك یې په دې ښایسته شعارونو ډك کړي ...هرځای همدا د ستم او له ظلمه د خلاصون خوبونه...هر ځای همدا د نېکمرغۍ او سوکالۍ غوړې وعدې.. رذیلانو، له کوم ظلم او ستمه خلك خلاصوئ؟ تر ټولو ډېر ظلم او ستم خو تاسې پر خلکو کوئ... کومه نېکمرغي او سوکالي خلکو ته وربښئ؟ تر ټولو ډېره بدمرغي او بدحالي خو تاسې پر خلکو راوستلې ...

ځوان دا وخت لنډه ساه ونیوه، دغسې نېغې یې سترګې زما سترګو ته ونیولې، لکه د خپلو خبرو اثر چې په کې لټوي. بیا یې په داسې حال کې چې یوه یوه شعار ته لاس نیوه، وړاندې پسې لاړ.

ـ ګوره... دلته خلکو ته د ازادۍ او مصئونیت وعده ورکوي، خو هلته یې ټول وطن پر خلکو سور تنور ګرځولی، هر لور ترور او اختناق، هر لور د بېګناه خلکو نیول، کشول او تر شکنجو لاندې وژل... دلته خلکو ته د کور، کالي او ډوډۍ شعارونه ورکوي او هلته درګرده لګیا دي د خلکو هستي او زندګي ترې لوټوي... کوم کور؟ کوم کالي؟ کومه ډوډۍ؟... دلته د انسان لوړ مقام ته د احترام خبرې کوي او هلته د ټول ولس په ترټلو او سپکولو اخته دي... هر لور ظلم، هر لور ستم، هر لور د بېګناه خلکو نیول او وژل او لوټل... او له دې ټولو سره بیا هم خلکو ته د خدمت ټټر وهل، خلکو ته د ازادۍ، نېکمرغۍ او سوکالۍ او له هر ډول تېري او ستمه د خلاصون خوبونه ورلیدل...

ځوان دا وخت بیا لنډ تم شو، خو ما لا څه نه وو ویلي چې بېرته یې پسې زیاته کړه:

ـ نه پوهېږم چې د ا سرکوزي په کومه نېشه کې ډوب دي، چې داسې یې سترګې دې راالوتونکي توپان ته وررړندې کړي... فکر کوي چې خلك هم د دوی په شان احقمان دي؟... فکر کوي چې د دې خلکو نو نه سترګې شته، چې د دوی جنایتونه پرې ووینې، نه ماغزه چې د دوی د دې غوړو شعارونو او کرغېړنو کړنو ترمنځ فرق وکړي؟... فکر کوي چې یوازې د ډوډۍ د شعار په ورکولو به نو د خلکو ګېډې هم مړې شي؟ ها؟... فکر کوي چې په مازې تشو شعارونو به نو ټول کارونه هم سره سم شي؟. ها؟....

او چې ما بیا هم څه ونه ویل، ځوان نېغ زما سترګو ته سترګې ونیولې، په حیرانوونکي ډاډ او غوڅه لهجه یې وویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ــورورہ! زہ تا نه پېژنم، چې څوك يې او د كم ځاى يې. خو هر څوك چې يې دا يوه خبر مې ښه په ټينګه واوره... دا ځاى يې نښه... كه دا وضعيت همداسې روان و، لكه دا اوس چې دى، نو ډېر ژر به دا خلك د خپلو دې غوړو شعارونو تاثيرونه هم په خپله ووينې .

ځوان چې دا خبره وكړه، زياتي ماتل نه شو. زه يې دغسې هك حيران پر خپل ځاى پرېښودم، خپله په كلكو ګامونو لويديځ په لور رهي شو. ما په بېشمېره فكرونو كې ډوب ښايسته ډېر ګړى تر شا ورپسې وكتل. وروسته له هغه مې سر راپورته كړ، پاس اسمان ته مې وكتل او په مخامخ سره شفق كې مې سترګې ښخې پاتې شوې.

د مرغومي اتمه/1357ل كال

كابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

چرګ

عجیبه وه. سهار وختي په خپله راویښ شوم. لکه چا چې په قصده ورته راویښ کړی یم. څو شېبې لا په ځای کې دغسې پروت پاتې شوم، خو اخر مې طاقت ونه شو، پاڅېدم. غلی مې په نیمه تیاره کوټه کې سترګې وغړولې. ټول ویده وو. زه هم نور ماتل نه شوم، د ګوتو په سر له کوټې ووتم او په بیړه د سرای هغه ګوټ ته ورغلم چې چرګ په کې تړلی و. چرګ ویښ و. زما په لیدو یې "قررر..." وهل، لږ په شا شو. زه ځای پر ځای ودرېدم. څو شېبې مو دغسې رډ رډ یو بل ته سره وکتل. چې ډار یې ېېرته کښېناست، غلی مې په پخلنځي کې له ولاړ جواله یو موټی غنم راوایستل، په داسې حال کې چې له غنمو ډك ورغوی مې ده ته نیولی و او ورو ورو مې ویل: "بِه... بِه...بِه". کرار کرار پرې وررهي شوم. دا ځل ده هم جنجال راسره ونه کړ. غلی پر خپل ځای ولاړ یې دغسې په تمه ژېړې ګردې سترګې زما ورغوي ته نیولې وې، چې ورو ورو له غنمو سره ورنیږدې کېده. چې وروړسېدم، وار د واره یې زما په ورغوي ټونګې پیل کړې. خوشال مې وموسل. کرار یې په دوو ګوتو څنګ ته کښېناستم. په احتیاط مې دا بل لاس د ده پر پاسته څټ او ملا راکش کړ. چې ده بیا هم څه ونه ویل. زما زړه هم له خوښیه په ټوپکو شو. چرګ رام و!... ېېغمه یې په تېره مښوکه زما له ورغوي څخه غنم ټولول. ما یې هم موسکی شونډې پر څټ، پر وزرونو، پر ملا او پر ګګڼه توره لکۍ لاس راکښود او من من غوښې مې پرې اخیستې.

پرون مازیګر مې سترګو ته ودرېد: پلار مې چرګ په تخرګ له دفتره کور ته راغی. موږ ماشومان د چرګ په لیدو لومړی یوځه حیران غوندې شوو، بیا مو په ګډه ورمنډې کړې، خوشاله ترې راتاو شوو. پلار مې هم خوشاله و، ویړه خوله یې څو ګړندي ګامونه د سرای منځته ورواخیستل. هلته یې د چرګ ورتړلې پښې ېېرته خلاصې کړې، کرار یې مخې ته ګوزار غوندې کړ او چې چرګ پر دواړو پښو دنګ پر مځکه ودرېد، نو موږ غوندې یې دی هم په مینه ورو سترګو په نظاره شو. شېبه پس یې په ویاړلې لهجه وویل:

ـتك سور... کولنګي چرګ.

په همدې ترڅ کې مې مور هم راورسېده. سر تر پایه یې چرګ ته د خریدار په نظر وکتل. له دې سره یې تڼدې هم تروه شوه. ناراضه یې وویل:

ـډنګر دی!

دا خبر یې زموږ پر پلار هېڅ ښه ونه لګېده، پرې وربرچ یې وهل:

ـدی چې شی (د څه شي) ډنګر دی؟ تې (ته یې) آ ورنونو ته وګوره.

بیا یې په لږ نرمه لهجه د هغې د قانع کوولو هڅه وکړه:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ــاختر ته لا ډېرې ورځې پاتې دي... دانه به ورکو، نور به هم چاغ سي.

او ما خدای شته هماغه شپګبه لا په زړه کې وویل: "تر اختره لا ښه ډېر وخت سره لرو..." او ټول په شوق کې ډوب شوم .د ورغوي خوړېدلو ببرته اوس وخت ته راستون کړم. تش تور و. چرګ يې ټول غنم خوړلي وو. اوس يې پر مځکه ترې رالوېدلې دانې ټولولې. پاڅېدم. دا ځل مې دواړه موټي له غنمو راډك کړل، ټول مې د چرګ مخې ته کوټۍ کړه. چې دی يې بيا په خوړلو سر شو، ما هم بيا لاس پرې راکښودل پيل کړه. دا وار مې يې ان پنډې تېرې مښوکې، پيت تاج (خول) او پستې غاړې ته لا لاس وروړ. بيا مې يې پياوړې ښنګرې د ګوتې په څوکه کښېکښودل. د مامور فتاح د چرګ تر هغه ډېر تېره وو. خوشاله مې له ځان سره وويل: "ماموره... دا دی اوس زه هم تا غوندې چرګ لرم..." او يو ډول خوږ خوندور غرور مې په رګونو کې وځغلېد. تېر وختونه راياد شول، چې څنګه به مامور فتاح خپل برګ "جټه يې" چرګ په غېږ کې نيولی و. په وياړلي انداز به يې پرېړ غوښن لاس پرې راکښود او موږ هلکان به شا و خوا پرې راټول وو. ژېړ ژېړ به مو ورکتل او زړونه به مو له رخې راته ويلي ويلي کېدل. له دې سره مې خدازده ولې، د پلار رغ په غوږونو کې انګازې وکړې: "نه شرمېږې... مامور سړی، د لوچکانو غوندې جنګي چرګان ساتي!..." د هغه مامور فتاح هېڅ ښه نه اېسېده. مدام به يې له سپکاوي په ډکه لهجه همدا پسې ويل. د نورو غټانو هم دومره ښه نه ترې راتلل. خو موږ په دې کيسو کې نه وو. خپله مامور فتاح هم په چا کې ری نه واهه. بېغمه يې خپل چرګ ورته ساته او چې وخت ناوخته به يې له کوم بل چرګ سره وجنګاوه، په تېره بيا که به چېرې د ده چرګ دا جنګ ګټلی هم و، دغه ورځ خو به نو موږ ټولو غوندې دی هم له ډېرې خوښۍ په اووم اسمان کې ګرځېده. داسې مهربانه به يې زخمونه په واسلينو ورغوړول، په دومره مينه به يې په وينو سره مښوکه په خپل ورېښمين دسمال ورپاکوله، چې ان زموږ زړونو به لا هوس ورته وکړ.

دا وخت يو ناڅاپه پاڅېدم. لکه څوك چې مې په زوره ورکشکاږي، بې اختياره له کاله ووتم. ځای پر ځای يو عجيب فکر سر ته راغلی و. هم يې ډارولم، هم يې پسخولم. خو يوه شېبه يې په کراره نه پرېښودم. دغسې نااارامه دباندې ودرېدم. په داسې حال کې چې زړه مې په ځيګر کې "ډپ... ډپ... ډپ..." راته درزېده، په شا وخوا کتلو سر شوم. دباندې کرار کراري وه. ورځ که څه هم ښايسته ډېره رڼه شوې وه، خو د جمعې په دې وختي سهار کې هېڅوك هم دباندې نه مالومېدل. لټونکې سترګې مې لږ نورې هم دېخوا اې خوا وغړولې. ډېر وخت لا نه و تېر. چې د زړه درزا مې لا پسې پياوړې شوه. ومې ليد. هلته ليرې مې د مامور فتاح چرګ وليد، چې د خندق په خوا کې خرامانه ګرځېده. دوې سپينې چرګې هم په نخرو نخرو پسې رهي وې. زه هم نور ونه ځنډېدم. ژر مې ځان ته "هو" کړه، په ترات ببرته کاله ته ننوتم. له هغې خوا له خپل چرګ سره راووتم. لومړی مې لا وغوښتل چې مخامخ پرې وررهي شم، خو د وره په خوله کې ببرته ودرېدم. يوځل بيا مې شا و خوا له نظره تېر کړل او چې بيا مې هم څوك ونه ليدل، نو له ډاډه په ډکو سترګو مې خپل چرګ ته وروکتل. ژر ژر مې يې پر سر لاس راوکيښ او په کلکو ګامونو د مامور فتاح پر چرګ وررهي شوم. چې هر ګام مې اخيست، هغومره مې د زړه درزا پسې چټکېده. هغومره

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د مامور فتاح چرگ ته د وررسېدو تنده راکې ډېرېده. خدازده ولې یو ډول ډار، وحشت او سرگردانۍ اخیستی وم. خو له دې ټولو خبرو سره- سره بېرته راستون نه شوم. نه، راکې وېښه شوې تلوسه مې تر دې ټولو پیاوړې وه. دغسې مخامخ نور او نور هم وړاندې ورغلم. څو گامه پس د مامور فتاح د چرگ هم راته پام شو. چټك یې سر راجگ کړ، قارجن له ځان سره څه وترسېده. چرگې هم سره وارخطا غوندې شوې او دغسې حیران حیران یې موږ ته راکتل، چې وار په وار ورنیږدې کېدو. چې وررورسېدم، څو شېبې هماغسې هك حیران مخامخ سره ودرېدو. وروسته له هغه مې په رېږدېدونکو لاسونو خپل چرگ لومړی د مامور فتاح چرگ ته لږ ور اوږد کړ، څو ځله مې پورته کښته ورته وخوځاوه او په دې پسې مې یو دم مخې ته ورخطا کړ. پر مځکه زما د چرگ له درېدلو سره سم دواړه د څټ بڼکې نېغې ودرولې. بد بد یې سره وکتل. بیا یې په گواښ سرونه یو بل ته وځنډل، څو خوشې ټونگې یې په مځکه ووهلې او چې بېرته یې سرونه راجگ کړل، نو په خپل ټول زور یې پر یو بل باندې ورودانگل. جگړه پیل شوه! خو لومړی برید زما د چرگ په گټه نه و. د مامور فتاح چرگ داسې کاپره لغته ورکړه، چې هلته یې راته وغورځاوه. دویم او درېیم برید یې هم مازې خواشیني راډېره کړه. هر وار چې یې د مامور فتاح پر چرگ برید وروړ، په هماغه هوا کې به یې داسې لغته ورکړه، چې خوارکی به یې دوه درې گامه ایسته راته وغورځاوه. خو زما چرگ هم څه داسې بې غېرډ ته مرغه نه و!. بېرته به راپاڅېد، بیا به یې ځان برید ته تیار کړ او بیا به یې په لاډېر تاو پرې ورټوپ کړل. مگر دا د کاپر مال دومره زورور و، چې هېڅ والله که ورسره کېدل. هرځل به یې داسې گوزار ورکړ، چې دلته به زه لا له قاره ورته سور او شین شوم. یوځل، دوه ځله، ان څو ځله مې یې لا دا چلند وزغامه، خو اخر نو زما حوصله هم راته تمامه شوه. نه، دا وضعیت تر پایه د زغملو نه و. باید یو څه مې کړي وای. باید زه خپله په دې تریخ ساعت کې د خپل چرگ خوا کې درېدلی وای. او همداسې مې هم وکړل. وروړاندې شوم، سیخ مې د مامور فتاح د چرگ شا ته ځان وورساوه، چې دا و بل برید ته یې تابیا کوله. سرکوزی داسې په جگړه سور و، چې هېڅ یې زما په ورنیږدې کېدو کې چورت هم ونه واهه. دغسې تېره تېره یې زما چرگ ته کتل او پر له پسې یې سر په گواښ ورته ځانډه. زما چرگ هم ځان برید ته چمتو کړ، خو لا یې پر یو بل باندې نه وو وردانگلي، چې د مامور فتاح چرگ مې د نېغ درولو بڼکو په بېخ کې ټینگ له څټه راونیو. دې کار مې زما چرگ هم حیران کړ. ټپ ودرېد. لنډه شېبې خو داسې لار او گودر ترې ورك شول، چې نیږدې یې جگړه پرې ایښې وه. خو چې ما د مامور فتاح له څټه نیولی چرگ ور وړاندې کړ او سر مې یې په گواښ ورته وځانډه، نو دی هم بېرې پرې راستون شو، په کړس کړس بریدونه یې پرې پیل کړه. د مامور فتاح چرگ مې همداسې سرگردانه په موټ کې شېنکې وهلې او چغېده، که گوندې ځان راخخه خلاص کړي. خو ما موټ نور او نور هم پرې ورټینگ کړ. هماغسې تر څټ نیولی مې یې سر درگرده خپل چرگ ته ښوراوه، چې ښه مزغن مزغن یې پر دا ککره ککره راته ووهي او ښه سم زړه پرې سوړ کړي. خدازده څومره وخت دغسې تېر شو، چې یو وخت مې چرگ نابېره په موټ کې دروند غوندې شو، نور چغ و چوغ یې هم نه کاوه. حیران مې بېرته خوشې کړ او چې دی پړمخی پر مځکه راته ولوېد، نو زما واڼې هم وتښتېدې. چرگ مړ و. د مامور فتاح چرگ مې لکه چې په خپه وروژلی و. دې فکر مې غړې راوړېږدول. وارخطا مې شا و خوا وکتل. د باندې شکر اوس هم څوك نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مالومېدل. ورورانديې شوم، ژر مې خپل چرګ راونيو، بې اختياره مې د کاله پر لوري منډه کړه. خو څو ګامه لا نه وم تللی، چې بېرته ودرېدم، د برېښنا په چټکۍ مې دا فکر له مغزه تېر شو: "د مامور فتاح چرګ؟... همداسې مړ؟... همداسې پر سپېره ميدان پروت.؟.... نه!...". بېرته راوګرځېدم، هماغسې وارخطا د مامور فتاح چرګ ته ورغلم، چې وازې سترګې پړمخی پر مځکه پروت و. چرګ مې له وزره راونيو، ايسته مې ځنګ ته خندق ته وروغورځاوه او وروسته له هغه مې په تراټ د خپل کاله لار په مخ کې واچوله. تازه د وره خولې ته رسېدلی وم، چې له ليرې مې د چا ټوخی واورېد، خو ما تر شا ورونه کتل، په ټوپ کاله ته ترې ننوتم. په سرای کې مې چرګ بېرته پر خپل ځای وتاړه. بيا مې سر تر پايه له نظره تېر کړ. نور سم و، مازې ټونګه يې په وينو يو څه سره وه. شا و خوا مې وکتل، په سرای کې هېڅوك نه و. په بيړه مې د چرګ ټونګه پاکه کړه، په منډه خپلې کوټې ته لاړم. چې بېرته په بړستن ننوتم ايله مې زړه يو څه سره ولګېد. هرڅه په خير تېر شوي وو. تر اوسه شکر د هېچا نه و راته پام شوی.

په ځای کې مې ژر ژر لېونی کرم (په لښکرګاه کې يو مشهور زيارت دی) او پيران پير صېب وننګول، چې د نېکۍ مدد يې راورسېږي. بيا مې الحمد لله او قل هو الله هم پر ځان چوف کړل، چې د هرې بلا مخه ونيسي. وروسته له هغه مې نو ځان دغسې په خوب ورته واچاوه. خو ډېر وخت لا نه تېر، چې "ټك، ټك، ټك.." د سرای ور وټکول شو. له دې سره مې زړه "شرق!" راته ولوېد، غوږې مې بيا په رپېږدېدلو شول. لالهانده مې له ځان سره وويل: "وه خدايه!..." او ستونی مې راته ډك ډك شو. په همدې ترڅ کې مې د پلار ښکالو په دالېز کې واورېده، چې سرای ته وررهي و او خوبولی له ځان سره ډونګېده. ما دعاوو ته لا زور ورکړ، لا همداسې خدای او پيرانو ته په زاريو لګيا وم، چې پلار مې له سرايه راږغ کړل: دې کار يې نو يو مخ زاره راوچوده. پلار مې ما ورغواړې؟.. سرای ته؟... هغه هم وروسته له دې چې چا ور وټکاوه؟... نه. اوس نو خبر تمامه وه. زياتي نو هرڅه رسوا وو. نور يې نو د پټېدو چاره نه کېده. خواشينی او ډار اخيستی له ځان سره وچونګېدم. رابانديې راتلونکی قيامت مې د سر په سترګو وليد. خو له دې ټولو خبرو سره مې ځان بيا هم په خوب ورته واچاوه. پلار مې لا بيا نه وو رابږغ کړي، چې مور مې کوټې ته راننوته. په داسې حال کې چې پرله پسې يې اوږه راخښڼله راته سره شوه:

ـهله زويه پاځه!.. پاځه چې پلار دې نارې دروهي، هله....

او په دې ډول يې "راويښ" کړم. ما ته هم بله چاره راپاتې نه شوه. پاڅېدم. همداسې وچ حلق، وارخطا او زړه نازړه د سرای ورته وروخوځېدم. او چې د وره شا ته مې خپل همزولی، ننګيالیْ وليد، نو داسې ټکان مې وخوړ، چې نيږدې مې له خولې چيغه وتلې وه. هك حيران مې په زړه کې وويل: "ننګيالی؟!.." او دغسې ناباوره مې د هغه تور لمر وهلي مخ ته وروکتل، چې زما په ليدو يې يوه نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده.

لا همداسې پکر پر خپل ولاړ وم چې پلار مې وويل :

ـمېلې ته ځې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبر نه وه، تیار سوك و. چې پر دا سر يې راكړ، يو مخ سربدٔاله شوم. بې اختياره مې له خولې ووتل:

_مېګ....لې... ته؟!

راجوخته يې كړه:

_هو زويه،... مېلې ته... ننګيالی دوی نن خپل باغ ته په مېله وزي، غواړې تا هم ورسره بوزي... څنګه زويه؟ ورسره ځې؟

او چې ما هماغسې هېښ پېښ ورته "هو" كړه، د ننګيالي سترګې هم له خوښيه وځلېدې. پلار مې هم لنډ وموسل، وړاندې لاړ:

_سمه ده، ځه زويه كور ته، پاك كالي دې واغونده... چې دغسې چپړيسن لاړ نه سې، ښه؟

او بېرته كاله ته ستون شو. زه چې اوس ايله لږ راپه حال شوی غوندې وم، نور ونه ځنډېدم. په منډه مې ځان تلو ته تيار كړ، پوره خوشاله له ننګيالي سره وخوځېدم. خو دا دی تر دغه اوسه لا نه يم خبر چې د مامور فتاح د چرګ كيسه څنګه شوه.

لفبرا- انګلستان

1999/4/26م كال

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سکینه

د سکینې پلار له ډېره شېبه نه و پر کور، چې بیا یې د لور چغې بغې ورپوته کړې:

ــوه! اباجانه توبه... اخ... اخ.. وی... وی... وه خدایه مړه شوم. وه خدایه توبه.... وه اباجانه.. اخ...اخ...

سکینې همداسې په چیغو چیغو کې دېخوا اې خوا لاسونه اچول، که ګوندې ځان د پلار له ګوزارونو بچ کړي. خو پلار یې له خپله کاره لاس نه اخیست. په قار پرې وروغورېد:

ــخرېمې!.. پلیتې (پلیدې)!... اوس خدای درپه یاد شو؟.. اوس توبې باسې؟....

او بېرته یې د خپل پلنډي توب پرې "شړق!... شړق!... شړق!..." د هغې تاندو ډډو ته تمبه کړ. سکینه تر ګوزارونو لاندې لټ پر لټ اوښته، درګرده یې د ځان د خلاصون هڅه کوله او پر له پسې یې همدا چیغې وهلې:

ــوه لاجانه! توبه... وه خدایه.. اخ... اخ.. وه اباجانه، کوربان دې شم... وه خدایه توبه.

د سکینې مور نن هم له کوټې د باندې لومړی پر خپلې لور دا راغلی محشر وزغامه، خو چې نور طاقت یې ونه شو، پاڅېده، ویرژلې کوټې ته ورننوته، په ژړغوني ږغ یې مېړه ته وویل:

ــتر دغه خو یې سمه مړه که، چې یودم له اذابْ خلاصه شي... او پړنګ په ژړا یې د خپلې لور د ترې خلاصولو هڅې پیل کړې. مېړه یې په تاو خپله ښځه له ځانه پورې وهله، قارجن یې په دې هم وربرېچ وهل:

ــویم پرته شه له مخې مې!... پرته شه چې اوس به تا هم تر دې بتره کم!... دا ټول پساتونه د تا (ستا) له لاسه راوشوه...

او بیا بېرته د لور په ټکولو لګیا شو. تر هغو یې د نجلۍ له وهلو لاس وانه خیست، څو یې ځان پرې ستړی نه کړ. چې راخلاص شو، دغسې له قاره پشېدونکی یې پړی ایسته وغورځاوه، له کوټې ووت، چې ځان یې د لور او ښځې له سترګو نهام موند، بې اختیاره یې د اوښکو څو غټ څاڅکي پر رنګړې ږیره راوڅڅېدل. هلته لږ لیرې په یوه ګوښه ګوټ کې کښېناست، مخ او سترګې یې په خپړو وپوښلې، له دې سره یې زهیرې اوږې هم په رېږدېدو شوې. سکینې د پلار له وتلو وروسته لیرې ترې لوېدلي ټیکر ته لاس کړ. ټیکرې یې په رېږدېدونکو لاسونو راواخیست. بېرته یې په سر او اوږو راوکیښ او هماغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې کښېناسته. بیا یې په داسې حال کې چې لاس ورو ورو پر خپلو خوږو ډډو راتېراوه، له اوښکو ډکې سترګې مور ته ورواړولې. په داسې زړه دردوونکي انداز یې مور ته وروکتل، چې د غمونو سره لوخړه یې ورپورې کړه، د مور شونډې بې اختیار مرۍ مرۍ شوې، ډکې سترګې وروړاندې شوه. په خواخوږۍ یې غملړلې لور په غېږ کې راونیوله. څو شېبې دواړو ترخه یو بل ته سره وژړل. وروسته له هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې مور لږه کراره غونډې شوه. خو سکينې يې اوس هم پر سر ځيګر ايښی و او غلي غلي يې ژړل. مور يې د دلاسا کولو هڅه وکړه:

ــبس ده لورې.. بس ده... زياتې مه ژاړه.

او د هغې پر سر او ملا يې د خپل ډنګر لاس راکښل پيل کړل. بيا يې سر راپورته کړ، په مخامخ دېوال کې يې سترګې ښخې کړې او له دې سره دغسې ورو ورو په ډېرو ليرې ليرې چورتونو کې ډوبه شوه.

د دغو کلونو قحطي او وچکالي په ټول وطن کې مشهوره وه. څو کاله پرله پسې يو ځاڅکی باران ونه شو. پرونۍ شنې کروندې په وچو دښتو واوښتې. مځکې وچې شوې، پسلونه تباه شول، د خلکو مالونه او رمې لوږې ورووژل. پر ټول هېواد د لوږې او خوارۍ تور ځادر وغوړېد. دې بدمرغۍ هېڅوك او هېڅ ځای په کراره پرې نه ښود. په تېره بيا په کليو او له ښاره ليرې پرتو سيمو ته خو يې بيا بېخي مخه وکړه. دلته هسې هم خلکو د خپل ژوند روزګار تېرولو ته له کرنې او مالدارۍ پرته بله اسره نه لرله، چې هغه هم وچکالۍ ترې واخيستل. بيا خو نو د دې خلکو وزله مګر خدای په خپله کړې وای. د سکينې دوی کلی هم له دې برخليکه خلاص نه شو. د دوی کلی خدايي په دومره ښو مځکو اباد نه و او اوس چې دا لږې مځکې هم شاړې شوې وې، نو کليوالو ورباندې راتلونکې دربدرې په رڼو سترګو ليده. دوی ليدل چې څنګه يې کندوان تشېږي، څنګه يې د هرې ورځې په تېرېدو سره مالونه پسې ډنګرېږي. خو څه يې له لاسه هم نه وو پوره. لوږې ورځ په ورځ زور پسې اخيست او وږې ګېډه دې نو بيا په دې کې ری نه وهي، چې قحطي ده، که وچکالي. هغه بس څه د خوړو لپاره درڅخه غواړي او د خوړو څه په دغو شپو ورځو کې د کيميا بوټي ګرځېدلي وو. هېڅ ځای يې د موندلو څرك نه لګېده. هماغه وو چې خلکو ورو ورو د خپلو مالونو او شتو په خرڅولو لاس پورې کړ. هر چا چې له هر شي څخه زړه ښلولای شو، خرڅلا وته يې راويوست او په پرې اخيستو پيسو يې د ځانونو او بچيو د ګېډو د ورمړولو هڅې پيل کړې. د سکينې پلار هم همداسې وکړل، لومړی يې د کور څه شيان وپلورل، چې هغه پيسې خلاصې شوې، بيا يې خپله له ښو لوېدلې غوا او دوې ډنګرې وزې وپلورلې. وروسته له هغه يې خپل وړوکی پټی هم لومړی ګرو او بيا د هغه يوه برخه ترې خرڅه کړه او چې دا پيسې يې هم تس نس کړې، بيا نو دوی هم د نورو کليوالو غونډې په ځان پورې پکو شول. زياتي نو په کلي کې د پاتې کېدو کومه اسره نه وه پاتې. کليوالو ښارونو ته مخه کړه. هره ورځ،نن دلته، سبا هلته. يوه يوه کورنۍ له کلي وته.

د سيکنې پلار هم له خپلې ښځې سره سلا مشورې پيل کړې. د سکينې مور په اول سر کې دې کار ته نه وه خوشاله:

..."ته سکه وايې چې هلته نو پخې ډوډۍ له ونو راځړېږي؟..." خو د سکينې پلار يې هم د قانع کولو هڅه پرې نه ښوده: "...وه ښځې!.. دغه خوشې چټيات ولې راته وايې... ښار، ښار دی او کلی کلی... ښار چې هرڅنګه وي، تر

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دې سپېره کلي ښه دی. هلته کارونه شته. خوارۍ او غریبۍ شته... ناحقه خو دا دومره خلك په ښار کې نه اوسي... موږ به هم څه خواري غریبي وکو... دلته خو دا دی له لوږې ورته مرو"...

اخر هغه هم راضي شوه. هماغه وو چې یو وختي سهار سکینې دوی هم له اته نهو نورو کورنیو سره کور او پټي په کلي کې پرېښود، د ښار لوري ته وخوځېدل. څه مزل وروسته د سکینې مور شا و خوا ورانو کنډوالو ته وکتل. وړوکی کاروان و. ټول لوږې اخیستي. هر چا ورپاتي ګزړې جمبړې ورسره رااخیستې وې. هر چا یو ووړ پېټی په شا، داسې په بیړه له کلي وتلي وو، لکه ترې تښتي چې. لکه هلته په ښار کې چې چا د پرېمانه خوړو وعدې ورکړې وې. پر زړه یې غمونو ورودانګل. خواشیني یې یوځل بیا کلي ته تر شا وروکتل. شونډې یې مرۍ مرۍ شوې. د سوړمو څوکې یې ورپېدې. خو ځان یې ژړا ته پرې نه ښود. ډکې سترګې یې مېړه ته ورواړولې. څو ګامه وړاندې له نارینه وو سره رهي و. ځوړند سر او چوپه خوله. خدازده په څه اندېګښنو کې به ورك و. د دوی شپږ کلن زوی "غلامی" یې اوس پر پېټي سربېره په اوږو کښېنولی و. څنګ ته یې هم سکینه ورسره تله. د سکینې لیدو یې زړه لړ ورارام غوندې کړ، لور یې اوس ښایسته پېغله وه. ان د دې قحطۍ او وچکالۍ یې هم پر ښکلا زور نه و ورسېدلی. هماغه تك تور وېښته، هماغه غټې د ځوانۍ له طراوته ډکې سترګې، هماغه د مخ ښکلې کاسه او د بدن سپین پوټکی. پرې وویاړېده. سکینه پر دوی ټولو ګرانه وه او د پلار خو یې بیا زړه پسې خوت. هر وخت یې په جار هر چا ته ویل:"... خدای دې ناراضه نه شي، دا دی شکر زوی هم لرم، خو د سکینې ځای به هېڅوك ونه نیسي... سکینه مې د زړه ټوټه ده، د زړه ټوټه"...

دې فکرونو خوند ورکړ. په چابکو ګامونو پر دوی درروانه شوه. چې وررورسېده، د سکینې څنګ ته ورسره رهي شوه. بیا یې نو تر شا کې ته ور ونه کتل .

کاروان پوره دوې شپې او دوې ورځې مزل وکړ. د درېیمې ورځې ځانښت مهال و، چې د ښار څنډې له لیرې راښکاره شوې. د ښار لیدو لکه نوې ساه چې په کې چلولې وي، ګامونه یې لا پسې چټك کړل. چې وررورسېدل، د ښار له کورونو لږ ګوښه یې پېټي پر مځکه واچول، یو ساعت دغسې سترې هلاك پر خپلو ځایونو ناست پاتې شول. وروسته له هغه ورو ورو د خپلو غوټو په راسپړلو لګیا شول. دغه شپه یې هم د ها نورو غوندې پر سپېره ډاګ تېره کړه.

په دا بله ورځ سهار وختي د سکینې پلار د کاروان له نورو نارینه وو سره پر ښار ورشیوه شو. هلته په ښار کې یې لارې سره بېلې شوې، هر څوك په خپل تقدیر پسې رهي شو.

روڼ ماښام چې بیرته خپلو کډو ته راستانه شول، نو د هر چا پر خوله بېلې کیسې جاري وې. چا لږ، چا ډېر څه موندلي وو او چا و چا خو هېڅ کار هم نه و موندلی. د سکینې پلار به ورسره وړې پرې د یو څو تنو پېټي ورسره وړې وو، خو دومره پیسې یې نه وې پرې ګټلې، چې خپله کورنۍ سمه پرې مړه کړي. سره له دې راضي مالومېده. په یو ډول غرور یې ښځې ته کړه:

ـــوینې؟... دا دی په دا اوله ورځ لا یو څه خواړه لرو. په کلي کې خو دغومره څه هم نه وو.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ښځې یې څه ونه ویل. چوپه خوله یې راوړي خواړه په پام پر دوی ووېشل، تر ټولو وړه برخه یې ځان ته ورکړه.

درې ورځې همداسې تېرې شوې، په څلورمه ورځ چې د شپې دوی په ځایونو کې وغځېدل، د سکینې مور غلې مېړه ته وروڅکېده، اندېښمن یې ورته وویل :

_د سکینې پلاره!

_ها؟

_څه پکر (فکر) که یې (کوې)..؟ تر څه وخته به داسې په سپېره ډاګ ورته څملو؟

د سکینې پلار په څنګ ښځې ته وروکتل، خو لا یې څه نه وو ویلي چې ښځه وړاندې لاړه:

_ګوره، دا نن څلور ورځې وشوې، چې موږ دغسې په بېټ بیابان ورته پراته یو. نه په سرچت لرو، نه رانه راتاو در و دېوال، چې ستر مو پرې خوندي شي...داسې خو نو تر پایه هم نه شي کېدای. باید د یوې سرپناه غم وخورو...

او له لنډې ساه نیولو وروسته یې خواشني ورزیاته کړه:

_خو څنګه؟ ... په دې روپیو خو دې د خوړو ګوزاره لا نه کېږي، د سرپناه چاره به څنګه کوو؟

د سکینې پلار پوه شو، چې ښځه یې رښتیا وایي. خو خبره یې بیا هم دومره ښه پرې ونه لګېده. داسې ورته واېسېده، لکه پېغور چې یې ورکړی وي. ناارامه ورته راپه اړخ شو، د ځان سپیناوی یې ګوکړ:

_پوېږم، چې دومره روپۍ نه ګټم. خو زه څه وکم، ها؟ ته سکه وایې چې زه نو په ډېر کار پسې نه ګرځم؟... ته سکه وایې چې زه نو لټي کوم...

ښځه یې ګړندۍ په خبرو کې ورولوېده:

_وه سړیه! دا په قارېږې ولې... ما هم نه دي ویلي چې لټي که یې (کوې). خو په دې روپیو دا دې ته هم ورته ګورې چې ډېر څه نه کېږي. که څنګه؟

او بیا یې د هغه د قانع کولو په نیت پسې وویل:

_زما مسخد (مقصد) له دې خبرو څخه دا دی، چې دا ښار دی ښار... دلته که کارونه د ښار دي، نو نرخونه هم د ښار دي. دلته په لږو روپیو د چا ګوزاره نه کېږي.

د سکینې پلار سرګردانه وچونګېد:

_ښه نو ته څه وایې چې، چګې شی (څه شی) باید وکو؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې يې په سړه سنه ځواب ورکړ:

ـ هېڅ؛ ما ويل زه به هم څه خواري غريبي وکم.

دې خبرې يې مېړه حيران کړ، په تعجب سره يې وويل:

ـ څه خواري، غريبي، ها؟.. څه خواري غريبي به وکې؟

ښځې يې هماغسې په سړه سينه ورجوخته کړه:

ـ زه څه خبره يم... ما ويل که د چا د کور مزدوري وي.. که د چا د کاليو او لوښو مينځل وي. دومره لوی ښار دی، يو نه يو کار خو به په کې وي .

او چې مېړه يې وپوښتل:

ـ دا واړه چاته پرېږدې؟

دا هم هك حيرانه شوه. مازې تر شونډو لاندې وګونېده:

ـ نه پوېږم.

او ښايسته ډېر ګړی دواړه دغسې چوپه خوله پاتې شول. وروسته له هغه د سکينې پلار مهربانه د خپلې ښځې اوږه کښېکښوده، په ارامه لهجه يې د هغې ډاډګيرنه وکړه:

ـ دومره وارخطا کېږه مه.. خدای مهربان دی. تر اوسه خو هم هوا توده ده. هم موږ مازې دا څو ورځې کېږي، چې ښار ته راغلي يو....توکل پر خدای، د هوا تر سړېدو پورې به ډېر کارونه خدای سم کړي.. او بيا که چېرې يو سم کار درپيدا شو، بيا خو نو زما هم درسره خوښه ده.

په دې ډاډګيرنې پسې نو د سکينې مور هم خبره ډېره ورسره ونه شنله، دواړه کرار ويده شول.

يوه اوونۍ همداسې تېره شوه، په دې موده کې د دوی په وړوکي کاروان کې ښايسته ډېر بدلون راغی. اکثره کورنۍ د ښار هغو برخوته کډه شوې، چې د نارينه وو کارځايونو ته نيږدې وو. په دوی کې چا و چا خو ان سرپناه لا موندلې وه. دلته اوس د سکينې دوی له کورنۍ سره مازې درې نورې کورنۍ پاتې وې. هغو هم بس په همدې هيله شپې سبا کولې، چې که يې بخت وچونېږي او د ښار په يوه نه يوه ګوټ کې يې خدای وزله وکي. د سيکنې پلار اوس هم هره ورځ کار ته ته. خو د کار يې اوس هم دومره خونده نه وه. هماغه د پخوا غوندې يې اوس هم ايله دومره پيسې ګټلای شوې، چې په نيم نس د خپلې کورنۍ ګوزاره پرې وچلوي. خو د دويمې اوونۍ په وروستۍ نيمايي کې دی هم يو ماښام تر بلې هرې ورځې خوشاله کور ته راغی. کور ته له رارسېدو سره سم يې ښځې ته وويل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ـلکه چې خدای مو ناره واورېده.

او چې د سکینې مور یې د علت پوښتنه ترې وکړه، ده هم د دوی د ویرو خولو په مخ کې په خورا ډمامو ټوله کیسه ورته تېره کړه. په ښار کې د یوه ماړه سړي مزدوره په کار وه. ده ته یې ویلي وو چې که د سکینې مور د دوی د کور کار په غاړه واخلي، په بدل کې به یې دی په خپل خالي ګاراج کې دوی ته د اوسېدو اجازه ورکړي. دغسې وړیا، بې له دې چې یوه پیسه کرایه ترې وغواړي. ده خپله ګاراج لیدلی و، ښایستوکی لوی ګاراج و. ان برېښنا یې لا لرله...

او چې سکینې ترې وپوښتل:

ـڅه وخت؟

موسکۍ شونډې یې ورجوختې کړې:

ـهمدا سبا سهار که خدای کول.

دغه شپه دوی ټولو ډېره خوشاله تېره کړه، په دا بل سهار یې وختي خپل پنډکي وتړل، د کاروان له پاتې کورنیو سره یې خدای پاماني وکړه، په ګډه ښار ته وخوځېدل. د سکینې پلار مخکې روان و. پاتې کورنۍ یې له خوښیو په ډك زړه تر شا ورپسې رهي وه. مازې د سکینې مور به وخت ناوخته خدازده څه چورتونو واخیسته، اندېښمنه غونډې به شوه. خیر ښېرته به یې ځان راټګینګ کړ. ګامونه به یې په دوی پسې ورچابك کړل. له ډېرو کورونو او واټونو تېر شول. ډېرې کوڅې او دکانونه یې شاته پرېښوول. لمر ښه هسك راختلی و، چې د سکینې پلار اخر د یوه کور وره ته ودرېد. سکینې د کور تك سپین دېوال ته وکتل، وې پوښتل:

ـهمدا کور دی؟

پلار یې وویل:

ـهو لورې.

او ور یې وټکاوه. شېبه پس یو په غوښو او ښکلو جامو پټ لس یوولس کلن هلك راښکاره شو. د سکینې پلار غړه تازه کړه، مهربانه یې وپوښتل:

ـپلار دې په کور کې دی؟

ـهو!

ـورشه زویه ورته ووایه چې هاغه پرونی سړی له خپلې کډې سره راغلی دی .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

هلكي ته لكه چې د "زويه" لوز خوند ورنه کړ. ترو يې دوی ته وکتل، دغسې پټه خوله بېرته کور ته ننووت. د هغه له تلو سره سکينې دوی د کور په ځير کتل او پرې ږغېدل پيل کړل. ښه غټ کور و، د دوی ټولو خوښ شو. سره له دې چې له دننې يې نه و ليدلی، خو د هغه له دې تك سپين تازه رنګ شوي دېواله يې د هغه د دننه کوټو ښکلا اټکولای شوه او دې فکر چې وروسته له دې به په همدې کور کې اوسېږي، د ټولو زړونو ته خوښي وربخښله. دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې د سرای ور يو ځل بيا خلاص شو، دا ځل هلك يوازې نه و. يو همدا د څو پنځوسو کالو په منګ جګ نری سړی هم ورسره و. د سکينې پلار د سړي له ليدو سره سلام ورواچاوه. سړي موسکۍ شونډې د سلام ځواب ورکړ، له مهربانۍ په ډکو سترګو يې دوی تر نظر تېر کړل:

ــراغلئ په خير؟

ــهو صېب!

سړی دغسې مهربانه دوی ته ورکتونکی له ځان سره وګونېد:

ــډېر ښه، ډېر ښه.

بيا يې هلکي ته مخ ورواړاوه:

ــحميدالله!

ــها!

ــورشه زويه د ګراج "ګاراج" کيلي راوړه.

هلكي ورته "ښه" کړه، په تراټ له سترګو نيهام شو. چې بېرته راغی، يوه وړه کيلي يې هم په لاس کې وه. سړي کيلي له حميدالله څخه واخيسته. وې ويل:

ــراځئ!

دوی بې له ځنډه پسې وخوځېدل. سړی د دېوال څنګ ته ښي لاس ته رهي شو. چې د دېوال پای ته ورسېدل، بيا کيڼ لاس ته تاو شو. دی هم ګني لاس ته ورپسې تاو شول، له دې سره يې څو ګامه وړاندې يوه لويه شنه دروازه تر سترګو شوه. دروازه کولپ وه، سړی په ورسره رااېستلې کيلۍ کولپ خلاص کړ، دوی سره يوځای ګاراج ته ورننووت. هلته يې موسکۍ شونډې دوبته مخ واړاوه:

ــدلته به له خيره سره اوسئ. ښنګه، خوښ مو دی؟

د سکينې پلار په احسان منه لهجه ووېل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــ ښځي مو خوښ دی صېب! خدای دې جنت نصیب که.

او له دوی سره یوځای په شا خوا کتلو سر شو. ښایسته غټ ګاراج و. دېوالونه یې د سرای د دېوال غوندې سپین رنګ شوي وو. مازې دلته هلته یې د تورو تېلو غوړ خاپونه لرل، چې دومره بد نه مالومېدل. دې غټ وره ته مخامخ یې ابل سر ته یو بل ور هم لاره. دا ور دومره غټ نه و او د کور سرای ته ورخلاصېده. د هغه پر سر یوه وړوکې کړکۍ وه، چې د ورځې رڼا یې د ننه راپرېښوده. کانکرېټي مځکه یې هم لږه غوړیچنه مالومېده. خو نور ښه و. دوی لا هماغسې په شا و خوا کتلو اخته وو، چې سړي وویل:

ــ زه اوس درځخه ځم، تاسې به ګاراج لږ له خوارو خځلو درته پاك کړئ، زیاتي نو ښېغمه په کې واړوئ.

بیا یې د سکینې مور ته کړه:

ــ نن به تاسې ټول دمه ورته کوئ. حمیدالله به څه خواړه هم درته راوړي، سبا به له خیره کار پیل کړئ.

او وروسته له هغه بې له دې چې د دوی ځواب ته ماتل شي، ګړندی له ګاراجه ووت. د هغه له وتلو سره دوی هم د ګاراج په پاکولو او د خپلو ګودړو په پکې سمولو لګیا شول .

نوي "کور" ته له راتلو سره د سکینې دوی ژوند خوشاله پیل شو. او اوس یې له نېکه مرغه بیا پر سر چت درلود. پس له ډېره وخته بیا په مړه ګېډه ډوډۍ وررسېده او تر ټولو غټه خبره یې دا چې اوس یې ان برېښنا لا لرله. دا هغه څه وو چې دوی په خپل ټول ژوند کې نه وو لرلي .

د همدې ورځې په سبا د سکینې مور د "غیاثي صېب" دوی کره کار پیل کړ. دا د دوی د نوي کور د خاوند نوم و. هغه اصلاً فیض الله خان نومېده. خو دلته ټولو غیاثي صېب باله. د هغه مېرمنې روح افزا ته هم هر چا د هغې د اصلي نامه پر ځای "مېرمن غیاثي" ویل. دا شی دوی ته نوی و. په اولو سرو کې یې سر نه پرې خلاصېده. خو وروسته ورمالومه شوه، چې دلته په ښار کې د ا دستور دی، چې که د چا درناوی کوې، نو په اصلي نامه به یې نه بولې. همدا د غیاثي میاثي صېب په نومونو به یې بولې. چې دوی خپله خدازده ولې ځان ته خوښ کړی دی .

غیاثي صېب یوه لور او یو زوی درلود. مشره یې لور وه، چې اوس واده او د خپل مېړه کره اوسېده. زوی یې هم ځوان و، خو هغه اوس دلته نه اوسېده، ویل یې چې په کابل کې اوسي. هلته پوهنتون ته تللی او دا هلکوټی حمیدالله؟ دا د دوی د ګومان پر خلاف د دوی ماشوم نه و. دی د مېرمن غیاثي خوریی و، چې دغه ورځ د خپلې تورۍ کره په مېلمستیا راغلی و. غیاثي صېب او مېرمن یې دواړه په دولتي ادارو کې کار کوه. سهار چې به ووتل، ماسپښین قضا مهال به بېرته کاله ته راتلل. یو وخت یې لکه چې ګوزاره تر دې هم ښه وه، ځکه موټر یې لا لاره. خو اوس یې موټر نه درلود. له همدې کبله یې خالي ګاراج دوی ته د استوګنې لپاره ورکړی و .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

غیاثي صېب نېك او د نرم خوی خاوند و، هر وخت یې له دوی سره له خواخوږۍ او مهربانۍ ډك چلند کاوه. مېرمن یې هم نوره ښه وه. مازې یو څو شیان یې د سیکنې د مور دومره نه خوښېدل. لومړی یې د سر وېښته وو چې ان د دوی د کلي د ملا صېب تر ځنو لنډ وو. مدام به لوڅ سر ګرځېده. نه یې ټیکری په سر کاوه، نه یې داسې جامې اغوستې چې بدن یې سم پرې پټ شي. هر وخت به یې سپینې پرېږې پوندۍ او متې برېڼې ترې راوتلې وې او بل یې دا په کور کې بشپړه ټولواکي وه. بس د هر شي واك و اختیار د دې په لاس کې و. په هر کار کې د دې خبره منل کېده. هېڅ شی د دې بې اجازې نه شو کېدای. ان غیاثي صېب لا چوڼ نه شو ورته وهلای. د سکینې مور به هر وخت له ځان سره ویل: "دومره واك اختیار؟ هغه هم د ښځې په لاس کې؟..." دا شی به هم عجیب ورته ښکاره شو. هم چې به ښه ځان ته ځیر شوه، نو خدای شته د زړه په تل کې به یې یو ډول رخه هم پرې وشوه. خو دې ټولو خبرو په دوی پورې اړه نه لرله. مهمه دا وه چې دوی زیاتي په بېڼ بیابان کې نه ځملاستل. غیاثي صېب دوی ته په خپل ګاراج کې د اوسېدو سرپناه او په خپل کور کې کار ورکړی و. هماغه وو چې د سکینې مور به هم کار ته د غیاثي دوی له تللو سره سم خپل کار پیل کړ او چې څو به دوی بېرته راتلل، دې به ټول کارونه خلاص کړي وو .

کوټې او سرای به یې جارو کړی و. د دوی ځایونه به یې بېرته جوړ کړي وو. خواړه به یې پاخه کړي وو او د بېګا شپې غوړ لوښي او خیرنې جامې به یې ورپرېولې وې، هغه هم په داسې اخلاص، چې د سړي زړه به هوس ورته وکړ او دا ټول د مېرمن غیاثي د خوښې سوب ګرځېدل. هغه تر ډېره حده د دې له کاره راضي وه. له همدې امله یې په خلاص لاس ښه ورسره کول. هر وخت یې د خپلو خوړلو پاتې شوني ورکول، چې دوی په مزه مزه ورته خوړل. د غیاثي صېب زړې جامې یې ورکړې وې، چې د دې مېړه یې واغوندي. دې او غلامي ته یې هم په کباړۍ کې بوټونه او څپلۍ اخیستې وې. څه موده پس خو یې ان د خپلې واده شوې لور زاړه کالي لا سکینې ته ورکړل. سکینه په دې جامو کې نوره هم ښایسته مالومېده. هر تېر مازیګر چې به یې پلار کاله ته راغی او خپله نازولې لور به یې په دې ښارې جامو کې ولیده، خوله به یې بې اختیاره پرې ویږه شوه. په یو ډول ویاړلې موسکا به یې سر ترپایه سکینې ته وکتل، وبه یې ویل:

ــلور مې مکتبۍ ده، مکتبۍ...!

دې ستاینې به سکینې ته خوند ورکړ. شرمندوکې به یې وخندل، په ښکلو غومبورو کې به یې سورخي وځغلېده. مور به یې هم مینه وړې و لور ته وروکتل، خو دستې به یې ورجوخته کړه:

ــدغه څه وایې سړیه؟ خدای دې یې خوی نه د مکتبیانو کیي... لور مې د انار دانه ده، د انار دانه.

او خدای شته تر ډېره حده یې رښتیا هم ویل. د غیاثي صېب دوی د خوړو پاتې شونو په دوی ټولو کې وینه ځغلولې وه. پر سکینې خو یې اثر له واریه مالومېده. هغه که پرون د ګل پیزۍ غوټۍ وه، اوس یې ورو ورو غوړېدل پیل کړي وو. د هرې ورځې په تېرېدو یې ښایست لا نوره ځلا او تازه ګي موندله او دا نوښت له سکینې څخه پټ نه و پاتې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

شوی. هر وخت چې به يې په هنداره کې ځان ته کتلي وو، خوند يې ترې اخيستی و. هرځل پر خپلې ښکلا خپله وياړېدلې وه او په ناپايه نېکمرغيو کې لاهو شوې وه .

شپې ورځې همداسې په خوښۍ سره تېرېدې، ورځې په اوونيو، اوونۍ په مياشتو واوښتې. دا وو ورو ورو ژمی راپيلېده. د سکينې مور د پخوا په شان د غياثي صېب دوی کره په کار اخته وه. سکينې به دا وخت هم پر خپل وړوکي ورور پام ساته، هم به يې د دوی خپل وړوکی کورګی سره سماوه. پلار يې هم هر سهار وختي د پلنډې توب پړی پر اوږه ښار ته خوځېده او اکثره به مازديګر قضا مهال يا تياره ماښام بېرته راستون شو. د ده د کار اوس دومره خونده نه وه، خو سره له دې يې د خپلې مېرمنې په مرسته دومره پيسې ګټلې وې، چې يو څه يې ترې سپمولې لا وې. دې کار پر دوی ټولو د خوښۍ او نېکمرغۍ زېري کول. د هرې روپۍ سپمېدلو په دوی کې پر راتلونکي باندې ډاډ او اميدونه زېږول. د سکينې پلار خو به يې بيا په داسې خوږو چورتونو کې ډوب کړ، چې يو مخ به يې د ورځې ټولې خوارۍ او ستړياوې ترې هېرې کړې. اکثره به ځانته دغسې ګوښې ناست، د خپلو خوندورو خيالونو په نړۍ ورکښېووت. له دې سره به يې ورو ورو نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده. لوېدلې سترګې به يې په يو نامالوم ټکي کې ښخې شوې. په خيال کې به کلي ته تللی و. د پټي پلورلې برخه به يې بېرته پېرلې وه. نه به قحطي وه، نه وچکالي. کلی به يې بېرته د ونو او کروندو شين کوړم و او دوی ټولو به بېرته په خپل کور او کلي کې هماغسې خوشاله او له نېکمرغه ژوند ورته کاوه.

هغه به ښايسته ډېر ګړی په دې خوږو خوبونو کې ډوب تېر کړ، چې ښه خوند به يې ترې واخيست. له خوښيه ځلنده سترګې به يې دوی ته ورواړولې، له يو عالم هيلو په ډکه لهجه به يې وويل:

ــبس، که خدای کول هرڅه به سم شي... چې مازې دا وچکالي خدای پرته کي، بېرته به له خيره کلي ته ځو.

او دا خبره پر دوی ټولو خوندوره لګېده، دوی به هم دلته په "خپله کوټه" کې ناست په خيال کې بېرته کلي ته ستانه شول.

يوازې سکينه د زړه له کومې دې کار ته دومره نه وه خوشاله. د هغې اوس ورو ورو ښاري ژوند تر کليوالي ژوند ښه اېسېده. سره له دې چې ښاري ژوند يې دومره نه پېژانده، خو هغه يې بيا هم تر کليوالي ژوند ارام، په زړه پوری او اسوده باله.

د لومړنۍ واورې له اورېدو سره دوې پېښې وشوې: له يوې خوا د سکينې مور ناروغه شوه، له بلې خوا د غياثي صېب لور له خپل مېړه سره او بيا يې زوی نصرالله غياثي له کابله په رخصتيو کور ته راغلی. دې پېښې د سکينې د مور کار لا پسې ډېر کړ. هغې لا يو دوې ورځې پر خپلې ناروغۍ سربېره کار ته اوږه ورکړه، خو اخر يې خبره له وسې ووته، سره تبه په ځای کې ورته ولوېده. په دې ډول نو دا ټول بار د سکينې پر اوږو بار شو .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سکينې هم په کلکه لستوڼي کار ته رابډ وهل. سهار وختي چې به راويښه شوه، لومړی به يې دلته د خپلې مور او کور پالنه وکړه، بيا به د غياثي صاحب کره ورغله، په نه ستړيا به يې تر مازيگره کار ته دوام ورکړ. له ښه مرغه د غياثي صېب لور مرضيه نېکه ښځه وخته. هر وخت به يې په کار کې لاس ورسره کاوه او په هر کار چې به سکينه نه پوهېده، خپله لارښوونه يې نه ترې سپموله. خو د غياثي لور او مېره يې ډېره موده پاتې نه شول. څو ورځې وروسته بېرته خپل ښار او کور ته ستانه شول. په دې ډول که له يوې خوا د سکينې کار بېرته لږ کم شو، نو له بلې خوا يو دوه د نارامتيا خبرو ته هم يوازې پاتې شوه. لومړی يې د مور ناروغي وه، چې هېڅ کمښت نه په کې راته، ورځ په ورځ پسې اوږدېده او دويم يې د غياثي صېب له زوی نصرالله سره په کور کې يوازې پاتې کېدل وو، چې د مور له ناروغۍ څخه يې هم په ډېره انديښنه کې اچوله. د دې ښايستوکي ځوان هر وخت په يو نه يو ډول له دې سره د خبرو پلمه لټولو هر وخت له دې سره د ټوکو او د دې د خندولو هڅه کول او مدام هوسناکه موسکا پر شونډو له غوښتنو په ډکو سترگو دې ته ورکتل، داسې څه نه وو چې د دې له پامه لوېدلي وای. د سکينې له هاغه لومړۍ ورځې لا ورپام شوي وو، چې نصرالله غياثي په بل نظر ورگوري، خو تر څو د هغه خور او اوښی په کور کې ورسره وو، دومره ری يې نه و په کې وهلی. چې رښتيا خبره شي، د زړه په تل کې يې يو ډول خوند لا ترې اخيستی و. د داسې چټ ځوان چې هم يې ښکلې ځواني درلوده، هو د ښې کورنۍ او لوړو زده کړو خاوند و، په دومره تمه او مينه ورکتلو مالومداره د وياړ او خوښۍ خوندور احساس ورکې زېږاوه. خو اوس چې هغوی تللي وواو سکينه د غياثي صېب دوی تر راتلو پورې په کور کې يوازې ورسره پاتې کېده، اوس د ا د دې په زړه کې راټوکېدلی خوندور احساس له يو ډول وېرې سره مل و.

هر ځل چې به يې د هغه هڅې وليدې، بې اختياره به يې زړه ته ورتېره شوه:

..."که يو وار لاس درواچوي؟... که يو وار په زوره بدنامي درواړوي؟..." او دې فکر به يې هډونه ور وربېږدول. ځکه خو يې په کلکه همدا هڅه کوله چې سرې ته ډېره مخه ورنه کړي. هر وخت به يې په يو نه يو ډول ځان ترې تېراوه. مدام به يې په گواښنه لهجه ځان ته ويل: "... نجلۍ! هوښياره اوسه!... پام چې لاس له پښو خطا نه کې، پام چې ډېره لار سرې ته ورنه کې.. دا خام فکرونه دې له سره وباسه. چېرې ته غريبه نجلۍ او چېرې دا د مړې کورنۍ زوی"...

خو نصرالله غياثي هم په هگۍ کې چونېدلی مرغه و، هغه په خپل کار ښه پوهېده. هېڅکله يې بېځايه ټوپونه نه وهل. هغه پوهېده چې په دې ډول به د کلي دا سارايي هوسۍ خوشې له ځانه وتوروي. نه، هغه په ډېر پام ورو ورو او پټه په ټپه وړاندې ته. د هرې ورځې په تېرېدو يې د سکينې ډار او شك ورکې لږاوه. د هرې ورځې په تېرېدو يې نوې تندې او تلوسې ورکې زېږولې. د هرې ورځې په تېرېدو يې د هغې زړه ته نور او نوره لار ايستله او چې خپله ورځ يې راغلې وليده، بيا يې هم سکينې ته نه لاس ورواچاوه، نه يې د کومې بدنامۍ د وراړولو هڅه وکړه. بلکې په ډېره حق په جانبه څېره مخامخ ورته ودرېد، له احساسه په ډکه لهجه يې د خپلې مينې اظهار ورته وکړ. د هغې مينې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

چې له هماغه لومړۍ ورځې یې د ده په زړه کې ځاله کړې وه او تر دا اوسه یې خوب او ارام ترې وړی و. دې خبرې سکینه هك حیرانه کړه. له ورایه یې د خپلو لینګیو ورته رېږدېدل حس کړل. له دې سر دومره تودوخې ورکې وځغستل، چې تك سره غومبوري یې بې اختیاره ابلې کوټې ته منډه که، له اوبو ډك منګوټی یې پر سر واړاوه. لکه ورکې بل شوی اور چې پرې وژني، خو دا اور نو لکه چې نور د وژلو نه و .

خدازده څو شپې همداسې تېرې شوې چې نصرالله هم ابلې کوټې ته پسې ورغی. د هغه په لیدو د سکینې د زړه درزا لا پیاوړې شوه. ساه یې ورته بنده بنده کېده. تلولی یې لاړې تېرې کړې، مخ یې بلې خوا ته ترې واړاوه. نصرالله د وره په درشل کې ودرېد. لنډه شېبه یې سر تر پایه پړکېدونکی سکینې ته وکتل. بیا وروړاندې شوه، هغې ته د ورنیږدې کېدو هڅه یې وکړه، خو چې دې ورته "نه" کړه، ده هم له خپله کار لاس واخیست. دغسې ځوړند سر بېرته له کوټې ووت او په ناپایه فکرنو او چورتونو کې ډوبه سکینه یې یوازې پرېښوده. بیا نو دوی دغه ورځ له یو بل سره د مخامخېدو جرئت ونه کړ. دا بله ورځ هم همداسې تېره شوه، بې له دې چې له یو بل سره مخامخ شي، بې له دې چې له یو بل سره یو ټکی ورغږېږي، خو د دریېمې ورځې په سهار د نصرالله نور طاقت ونه شو. له سکینې سره له یوازې کېدو سره سم یې هغې ته بیا د خپلې مینې بیان پیل کړ. سکینې چې هرڅه د هغه د قانع کولو هڅه وکړه، چې هرڅه یې ورته وویل چې د دې کار پایله دېته ښه نه ښکاري، چېرې دا د غریب سړي لور او چېرې دی. فایده یې ونه کړه، نصرالله خان په کلکه همدغه د خپلې مینې د صداقت خبرې ورته کولې او پر له پسې یې د وفادارۍ ټېر ورته واهه. او چې په پای کې یې دا هم ورته وویل چې له دې سره د واده کولو او کور جوړلو هوډ لري او ژر به خپله مور د دې مرکې ته ورولېږي، زیاتي نو سکینې ته نه د هغه د مینې په صداقت کې شك پاتې شو، نه د هغه د ورنیږدې کېدو په وړاندې مقاومت. نصرالله هم نور ونه ځنډېد، ور وړاندې شو. په داسې تنده یې شونډې شونډو ته وروړې، چې له سکینې څخه یې نور هرڅه هېر کړل. دغسې بېواکه، بې اختیاره یې په غښتلې غېږ کې وغوړېده...

دوې اوونۍ په ډېره خوښۍ تېرې شوې. دا د سکینې د تنکي ژوند تر ټولو خوږې اوونۍ وې، تر ټولو نېکمرغې شپې ورځې، په دې دوو اوونیو کې څه خواږه خوبونه نه وو چې سکینې ونه لیدل. څه خوږې شېبې نه وې چې سکینې ونه لرلې. دومره خوږې، دومره له نېکمرغیو ډکې چې سکینې یې اصلاً ګومان هم نه شو کولای. هغې ته اوس د ژوند هرڅه خواږه او په زړه پورې وو. ټوله نړۍ ورته ښکلې او له نېکمرغیو ډکه وه. هغې ته اوس نه د غیاثي صېب دوی کور پردی کور و، نه په هغه کې کار د پردي کور مزدوري. دا کور یې اوس د تاندې مینې ځاله وه. په نیږدې راتلونکي کې یې خپل کېدونکی و او دې فکر ناپایه هیلې او خوښۍ په کې زېږولې. په همدې خوږو فکرونو کې دریېمه اوونۍ هم راماته شوه. او د همدې اوونۍ د پیل یو ماښام و چې غیاثي صېب دی یې پلار ځان ته وروغوښت. د سکینې پلار لږ حیران غوندې شو. سره له دې یې په بیړه بوټونه په پښو کړل، له کوټې ووت. د هغه له وتو سره د سکینې زړه هم په تاو درزا پیل کړه. بې اختیاره یې زړه ته ورتېره شوه: "... زما پلار ځانته ورغواړي؟ هلته د دوی کره؟، ولې؟... زما د مرکې لپاره؟..." او یوه تر ټولو خوږه موسکا یې پر شونډو وغوړېده.

Downloaded from: The Digital Library

خو چې ښه ډېر ګړی وروسته یې پلار ناارامه او خواشینی بېرته راغی، نو د مور غونډې یې دا هم ورته حیرانه شوه، د سکینې د مور ډېر طاقت ونه شو. د وره په خوله کې یې مېړه وپوښت:

ـــ څه یې ویل؟

هغه په داسې حال کې چې بوټونه کښېل، وویل:

ـــ هېڅ.

او دغسې سوړ پوړ د کوټې په ګوټ کې کښېناست. خو د سکینې مور لا نور څه نه وو ویلي، چې پسې زیاته یې کړه:

ـــ ویلی یې سبا سهار باید ګاراج خالي کړو.

دې خبرې ټولو ته ټکان ورکړ. مور یې بې اختیاره وویل:

ـــ ګاراج خالي کړو؟... ولې؟

ـــ زه څه خبر یم؟

ـــ څنګه څه خبر یې؟... نو تا ورته ونه ویل چې اخر ولې؟

دې اعتراض یې مېړه لا بې حوصلې کړ، هماغسې ناارامه یې ورغبرګه کړه:

ـــ ولې مې ورته ونه ویل.. څو واره مې ورته وویل، خو پر ښځې یې تاثیر نه کاوه.

او بیا لکه له ځان سره چې بړغېږي، په لږ ټیټ بږغ وراندې پسې لاړ:

ـــ ښځه ډېره په قار وه.. غیاثي صېب او زوی ته یې هېڅ د خبرو مجال نه ورکاوه.. درګرده یې همدا ویل چې ګنورو خبرو ته حاجت نه شته. سبا به سهار وختي ګراج خالي کوئ او بس.

د سکینې مور پرېشانه څو شېبې خپلې لور او مېړه ته وکتل، سترګې یې راډکې شوې، ژړغونې وچونګېده:

ـــ نو اوس به په دې ساړه ژمي کې چېرې ځو؟

مېړه یې ځواب ورنه کړ، هماغسې سرګردانه یې یو غټ اسوېلی وکیښ. ځوړند سر پر خپل ځای ناست پاتې شو. خو د سکینې له سترګو د اوښکو څو غټ څاڅکي راوڅڅېدل. هغې په خپلو سترګو د خپلو هیلو د ماڼۍ ورانېدل ولیدل .

دغه شپه پر دوی ټولو زښته ترخه تېره شوه. پر سکینې خو ددې اور لمبه تر ټولو پیاوړې وه. تر سهار دغسې رډې سترګې په ځای کې پرته وه. ناارامه پرله پسې اړخ په اړخ کېده، هر څو شېبې پسې یې د اوښکو لیکې پرمخ او بالښت رابهېدې، چې له زړه دردوونکو سلګیو سره یې ملې وې .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دا بل وختي سهار دوی بیا د خپلو جمبرو په سره ټولولو لګیا شول. سکینه په دې ترڅ کې څو ځله په دغه او هغه پلمه سرای ته ورووته، که ګوندې نصرالله په کې ووینې، خو د هغه په لیدو بریالۍ نه شوه. دې کار یې هر وار یو ځل بیا زړه ورمات کړ. نصرالله دا و په دې تریخ ساعت کې د اوبو څاڅکی و، چې په مځکه ننوتلی و او دا هغه څه وو چې دې یې په هېڅ ډول تمه نه کوله.

اخر کډه سره وتړل شوه. هر چا د خپل وس په اندازه پېټي پر شا کړهل، ټول په ګډه له ګاراجه ووتل. د سکینې پلار د ګاراج ور کولپ کړ. له دوی څخه یې وغوښتل چې همدلته ورته ودرېږي او خپله غیاثي صېب دوی ته د ګاراج کیلۍ د ورکولو په نیت وخوځېد، چې بېرته راغلی خپل دلته پرې ایښی پېټی یې په شا کړ او د دوی مخکې رهي شو. دوی هم مات زړه ټول پسې وخوځېدل. دا و بیا بې سرپناه شوی و. دا و یوځل بیا ټول کډه په شا په خپل تقدیر پسې رهي وو او دا کار دوی ټولو ته ډېر زړه دردوونکی و. دومره زړه دردوونکی چې ښایسته ډېر ګړي یې له دوی ټولو څخه د څه ویلو شیمه اخیستې وه. دغسې چوپه خوله او خواشیني وړاندې تلل. هرڅوك په خپلو- خپلو اندېښنو کې ډوب. د سکینې پلار مخکې له خپلې ښځې سره او سکینه او ورور یې غلامی څلور پنځه ګامه وروسته ورپسې روان وو. څو کوڅې او واټونه یې شاته کړل، اخر یې مور دا ځورووکې چوپتیا ماته کړه، شکمن یې مېړه وپوښت:

ـنو ته وایې چې ستا نانوای انډیوال به مو څه غم وخوري؟

د سکینې پلار هماغسې په تلو تلو کې ورلنډه کړه:

ـتوکل پر خدای... ډېره ښه سړی دی .

خو د سکینې مور په دې ځواب نه شوه قانع. بیا یې وپوښتل:

ـته وایې چې سرپناه به را کړي؟

ـنه پوهېږم .

ـنو بیا څنګه هغه ته ورځې؟

او چې د سکینې پلار خلق تنګه وویل:

ـنو چا ته ورشم. ها؟

ښځې یې هم نوره خبره ورسره ونه شنله، دغسې چوپه خوله یې خپل تګ ته دوام ورکړ. دوی ښایسته ډېر ساعت مزل وکړ. اخر د سکینې پلار په یوه کوڅه کې د یوې نانوایۍ مخې ته ودرېد. ږیرور نانوای د ده په لیدو ورته وموسل:

ـخیر خو دی، څنګه داسې له ټولې کډې سره رامالوم شوې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د سکینې پلار په خواشینۍ کیسه ورته پیل کړه. نانوای په پام غوږ ورته نیولی و، چې هرڅومره دی وړاندې ته، هغومره دی هم په اندېښنو کې ډوبېده او چې خلاص شو، د نانوای پر تندي ښایسته ډېرې ګونځې جوړې وې. هغه څو شېبې اندېښمن دوی ته وکتل، وروسته له هغه یې له مهربانۍ په ډکه لهجه د سکینې پلار ته وویل:

ـــدا خو دومره ښه کار نه دی شوی، خو ته چورته مه خرابوه. خدای به ټول کارونه سم کړي.

او له لږ چورت وهلو وروسته یې پسې زیاته کړه:

ـــڅه توکل پر خدای، دغه اوس دستي خو به زما د اوړو په تحویلخانه کې ورته واړوئ... وروسته به بیا ګورو له خیره. که خدای کول د کوم سم ځای سرشته به هم وشي .

دې خبرې یې په ټولو کې ساه وچلوله. د سکینې پلار بې اختیاره هغه ته دعا وکړه، بیا یې په ویاړ ښځې ته وروکتل. د هغې پر شونډو هم نرۍ موسکا غوړېدلې وه. نانوای پاڅېده دخل او دکان یې خپل شاګرد ته پرېښود، دوی ته یې وویل: ـــراځئ!

دوی هم بې ځنډه وخوځېدل، دومره لار لا نه وو تللي، چې نانوای د یوه تړلي وره خولې ته ودرېد. دوی هم ورپسې ودرېدل، نانوای د خپل واسکټ له بل جېبه یو ووړ بنډل کیلۍ راوویستې، په یوه کیلۍ یې د وره کولپ خلاص کړ، په داسې حال کې چې دننه ورننووت، وې ویل:

ـــراځئ دننه.

دوی هم پسې ننوتل او له دې سره یې سترګې په یوه غټ زېرمتون ولګېدې، چې دا لومړۍ کوټه یې زیچه د اوړو له جوالونو ډکه وه. خو له ښه مرغه یوه داسې کوټه هم په کې شته وه، چې تر نیمایي لا زیاته تشه وه. نانوای په همدې کوټه کې ودرېد، د سکینې پلار ته یې مخ وروااړاوه:

ـــاوس به دلته له خیره ورته واړوئ. ځای لږ تنګ دی، خو چې زړونه تنګ نه وي، د ځای تنګي دومره پروا نه لري، بیا به که خدای کول، د ښه سم ځای چاره هم وکړو .

دا ځل د سکینې مور و پلار دواړو هغه ته دعا وکړه او په دواړو یې ورته وویل چې بس همدا ځای بېخي سم دی. نانوای یوځل بیا د کوم سم ځای د ورته لټولو خبره تکرار کړه او په دې پسې بېرته خپلې نانوایۍ ته ستون شو .

دوی هم د خپلو غوټو په سره سپړلو لګیا شول .

سکینې دوی دلته ډېره موده پاتې نه شول. د پلار نانوای انډیوال یې، چې حاجي محمد نومېده او سکینې او غلامي حاجي کاکا باله، رښتیا هم ډېر ژر په خپلو هڅو کې بریالی شو. د خپلو مشتریانو په ذریعه یې د ښار په ابل سر کې داسې څوك وموند چې د کور مزدوره یې په کار وه. په بدل کې یې نه یوازې څه پیسې، بلکې د خپل سرای په یوه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ګوښه ګوټ کې يې ان دوې کوټې لا د اوسېدو لپاره ورکولې، سکينې دوی هم ډېر ونه ځنډېدل، د دغې ورځې په سبا يې له حاجي محمد سره خدای پاماني وکړه، د ښار ابل سر ته وخوځېدل. په دې ډول تر دوو اونيو په لږه موده کې د سرپناه له جنجال څخه خلاص شول .

خو کاشکې د دوی يوازې همدا غم وای. له يوې خوا د سکينې مور لا سمه نه وه روغه، په زحمت د نوي کور د کاله له اودې وته، له بلې خوا د سکينې خپل غمونه وو، چې د مني د پاڼو غوندې يې رژوله. اوس دې د خپل ژوند هرڅه وران او برباد ليدل. هغه له نصرالله غياثي سره د واده او نېکمرغه ژوند خوب دا و، په داسې دردونکي ځوروونکي ترخه واقعيت بدل شوی و، چې دا يې شپه او ورځ په کراره نه پرېښوده. هر وخت يې د غم په سره اور سوځوله او ژړوله او پر دې ټولو سربېره يې لا دا هم چې دغه مياشت سکينې ته بې لمازي هم ورنغله. سکينې په اول سر کې دومره اندېښنه ورته ونه کړه، ځان يې په دې قانع کړ، چې ښايي د بې لمازۍ وخت يې سره تېر و بېر شوی وي. کېدای شي وروسته ورشي، خو چې داسې ونه شول او دويمه مياشت يې هم بې لمازي ورنغله، نو نجلۍ وارخطا شوه. په تېره بيا چې اوس يي ګزړه هم ورته بد بد کېده او وخت ناوخته کانګې هم ورتلې. دې نوي بدلون يې نو هډونه له ډاره ورېږدول. دې ته يې مور ډېره موده مخکې لا ويلي وو چې ښځو ته ولې او په کوم حالت کې دا کار ورپېښېدای شي او دې فکر چې ښايي اميندواره شوې وي، په داسې وحشت کې اچوله، چې له زوره به يې يو مخ د ژوند هرڅه او دا ټوله نړۍ سترګو ته تپه تياره شوه. سره له دې يې چا ته څه نه ويل. دغسې ګوښې ځانته سوځېده او خدای خدای يې کول، چې دا ټول ګومانونه يې غلط وخېژي. خو چې درېيمه مياشت يې هم د بې لمازۍ درك ونه شو، زياتي نو خبره د دې له وسه ووته .

نور نو دا خبره د پټولو نه وه، بايد دا دردوونکی راز يې له خپلې مور سره شريك کړی وای. هماغه و چې يو مازيګر يې خپل ټول جرئت سره راټول کړ، په ژړا ژړا يې ټوله کيسه مور ته وکړه. د سکينې مور ګنس او سربداله غوندې د خپلې لور خبرو ته غوږ نيولی و. چې خلاصه شوه، تندی يې کړس په څپېړه وواهه، وې ويل:

_ځوانيمرګه شپې لورې! دا دې څه بدنامي راواړوله.

او له دې سره پړنګ په ژړا شوه. د سکينې ګومان نه غلط. سکينه رښتيا هم امېندواره شوې وه .

له دغې ورځې وروسته مور او لور په دواړو د چارې فکرونه پيل کړل. خو څه چاره؟ دلته دوی داسې څوك نه پېژندل، چې مرسته ترې وغواړي او هغه کسان چې يې پېژندل، هغوی ته به يې ښنګه او په کوم مخ ويلي وای، چې پېغله لور مې امېندواره ده، اوس يې نو ته له دې بدنامۍ څخه د خلاصي لار و چار راښيه. د سکينې مور ښه ډېر د خپل فکر نيلی دېخوا دې خوا وځغلاوه. خو هېڅ يې له خپله کاره ترلاسه نه کړل. پر هغې چې نوره لاره ورکه شو، يوه ورځ په پټه د غياثي صبب دوی کره ورغله، هلته يې دوی خپلې لور ته د دی د زوی په وراړولې بدنامۍ خبر کړل. په ژړا او زاريو يې ترې وغوښتل چې زوی يې ياله لور سره واده وکړي، يا يې څه بل غم وخوري. خو هغوی داسې سپکه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سپانده له کوره راوشړله، چې بیا یې د هغوی خوا ته د مخ ورښکاره کولو زړه ونه کړ. ځکه یې بېرته یوازې مات زړه او نهیلې خپلې لور ته د دې ورپېښې بدمرغۍ د چارې کولو هڅې روانې وساتلې، خو بې ګټې. څو میاشتې تېرې شوې، بې له دې چې دوی د خلاصون کومه لاره موندلې وي، اوس نو د سکینې نس ورو ورو په غټېدو و. زیاتي یې نو دا دردوونکی راز د سکینې له پلاره نه شو پټولای. نه دوی ته له دې کاره پرته بله لار نه وه ورپاتې. هماغه وو چې یو مازیګر یې د سکینې پلار هم په کیسه خبر کړ. دا خبر نه و، تیاره اسماني کاڼي و، چې د سکینې د پلار پر سر راولوېد. داسې ټکان یې سړي ته ورکړ، چې یومخ یې ټول بدن په پړکېدو شو. له قاره تك سور مخ یې مخامخ پر لور ورودانګل، په خپل ټول ځواك یې د جوالي توب پړی د هغې ډډو ته تمبه کړ .

بیا نو له هغې ورځې تر دا اوسه د سکینې همدا حال و. هرڅومره وخت چېرې تېرېده، هغومره یې د پلار وارخطایي او وېره ډېرېده. هرڅومره چې یې د لور نس راغټېده، هغومره یې پلار قار، وحشت او لاچارۍ زور پسې اخیست او چې هرځل به پر سړي نوره لار ورکه شوه، نو پر لور به یې راواچول، دومره به یې وډبوله، چې دی به هم له لاس و پښو پرې ولوېد...

د سکینې مور چې د خپلو چورتونو دې ځای ته راورسېده، سوړ اسوېلی یې وکیښ، خواشینې یې په کوټه کې سترګې وغړولې. له دې سره یې لور ته ورپام شو، چې تر اوسه لا دغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې ناسته وه. د هغې په داسې لیدو یې زړه له درده څړیکه وکړه، سترګې یې راډکې شوې، ورورانډې شوه، لور یې پر تندي مچ کړه، په خواخوږۍ یې ورته وویل:

ــځه لورې، ځه خپلې کوټې ته لاړه شه، یو ساعت په کې وغځېږه.

سکینې یوه زړه دردوونکې موسکا وکړه، پاځېده بې له دې چې مور ته څه ووایي، چوپه خوله آبلې کوټې ته لاړه. دغه شپه نو بیا سکینه له خپلې کوټې راونه وته. ان د ماښام ډوډۍ یې لا مور هغې کوټې ته وروړه .

په دا بل سهار چې یې مور د راویښولو په نیت کوټې ته ورغله، کوټې ته له ورننوتلو سره سم یې یوه له وحشته ډکه کریغه له خولې ووته. د سیکنې پلار د کریغې په اورسېدو بې اختیاره ټوپ کړل. په منډه د سکینې کوټې ته ورغی او هلته یې د خپلې لور په لیدو خوله وازه پاتې شوه، لینګي یې هم په تاو، په رېږدېدو شول .

سکینې د ده د جوالي توب په پړي ځان زیندۍ کړی و. تك شین مخ، لړه راوتلې ژبه یې غټې سترګې یې همداسې خلاصې پاتې وې. لکه ده ته چې ورګوري او ښځې یې درګرده همدا ساندې ورباندې وهلې:

... ــوه زما ځوانیمرګې لورې!!... وه زما نامرادې لورې....!

14/8/1357ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get More e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com - ebooks library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library